Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Γ. Μ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΤΗΣ Δ.΄ ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧ. Β. ΝΟΤΑΡΑΣ
ΡΟΔΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Γ. Μ. ΓΕΩΡΓΙΔΟΥ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

45261

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΤΗΣ Δ΄. ΤΑΞΕΩΣ
ΤΟΥ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

VITTORIO EMANUELE III RE

ΡΟΔΟΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΜΙΧ. Β. ΝΟΤΑΡΑΣ
1930

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν σφραγῖδα το
'Εκδότου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

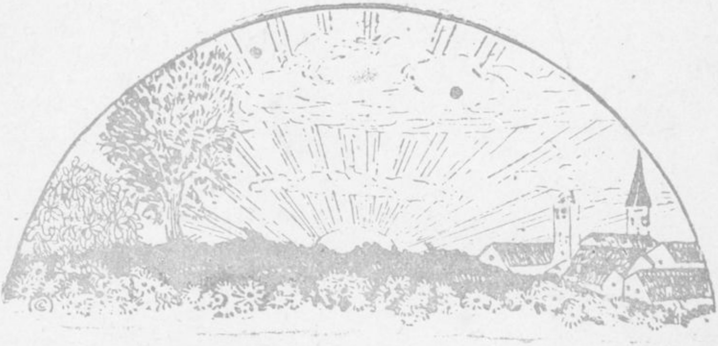

§ 1. Ὁ Τάσος φεύγει.

Ἔφευγεν ἀπὸ τὸ χωρίον του ὁ Τάσος.

Ἄφηνεν ὀπίσω του τὰ κάτασπρα σπίτια τοῦ χωριοῦ καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ τὸ ἰδικόν των.

Ἄφηνε τὴν μητέρα του καὶ τὸν μικρὸν ἀδελφόν του, τὸν Στάμον, ποὺ τὸν ἠγάπα τόσον πολύ.

Εἶχε ριφθῇ τὴν τελευταίαν στιγμὴν εἰς τὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν ἐφίλει ἀδιάκοπα καὶ τρυφερά.

Πῶς κατώρθωσε νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς του!

— «Θὰ μὲ πάρῃς κι' ἐμένα μαζύ σου, Τάσο!» ἔλεγε καὶ ἐκράτει σφιγκτὰ τὸν ἀδελφόν του.

— «Θὰ σὲ πάρω, μὰ ὄχι τώρα, Στάμο μου. Θὰ μείνῃ λοιπὸν μόνη ἡ μαμά; Σὺ θὰ τῆς κρατῇς συντροφιὰ καί, ὅταν θὰ εἶνε ἡ ὥρα, θὰ ἔλθετε μαζὺ μὲ τὴν μαμά.»

— «Ναί, Στάμο μου» τοῦ ἔλεγε καὶ ἡ μαμά του.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πᾶμε μαζὺ ἀργότερα. Πολὺ γρήγορα μάλιστα· τώρα ὁ Τάσος θὰ φύγῃ μόνος του. Σ' ἀρέσει νὰ μείνω ἐγὼ μόνη μου; Θέλεις ν' ἀποθάνω λοιπόν;»

—«Ὄχι, μαμά μου. Μὰ μοῦ δίδεις τὸν λόγον σου;»

— «Καὶ βέβαια, παιδί μου. Θὰ πᾶμε μαζύ.»

Καὶ ὁ μικρὸς Στάμος ἐδέχθη νὰ μείνῃ. Μέσα ὅμως στὰ μικρὰ ἄθῳα παιδικά του μάτια ἔβλεπε κανεὶς τὴν λύπην καὶ τὸν πόνον ζωγραφισμένα πολὺ ζωηρά.

Ἐφίλησε τὸ χέρι τῆς μαμᾶς του ὁ Τάσος, ἐπῆρε τὴν μητρικήν εὐχὴν καὶ ἐξεκίνησεν.

Ἕνα, ἕνα ἐξαφανίζονται τώρα ἀπὸ τὰ μάτια του τὰ πράγματα τοῦ χωριοῦ του.

Οἱ ἄνθρωποι πρῶτα, τὰ σπίτια, τὸ ποτάμι, οἱ κῆποι κατόπιν καὶ τελευταῖα τὰ χωράφια καὶ τὰ μικρά του βουνά.

Τὰ μάτια του γεμίζουν δάκρυα καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ θυμᾶται τὸ τραγοῦδι, ποὺ τραγουδοῦσε κάποτε μαζὺ μὲ τὸ ἀδελφάκι του, τὸν ἀγαπημένον του Στάμον.

Μισεύω καὶ τὰ μάτια μου
δακρύζουν λυπημένα
πατρίδα μου γλυκειά.
Γιατὶ θὰ φύγω μακρυὰ
κι' ἀλλοίμονο σὲ μένα.
Πατρίδα μου γλυκειά.
Πατρίδα μου γλυκειὰ
πῶς σ' ἀγαπῶ βαρειά!

Στὴ ξενητειὰ μὲ στεναγμοὺς
βραδυάζει, ξημερώνει
πατρίδα μου γλυκειά.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κ' ἡ πληγωμένη μου καρδιὰ
κλαίει καὶ δὲν μερώνει,
πατρίδα μου γλυκειά.

Πότε θὰ κάμωμε πανιὰ
νὰ κάτσω στὸ τιμόνι
πατρίδα μου γλυκειά.
Βουνὰ τοῦ τόπου μου νὰ δῶ
νὰ μοῦ διαβοῦν οἱ πόνοι,
πατρίδα μου γλυκειά.

§ 2. Ὁ Τάσος

Ὁ Τάσος ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του. Ἡ λύπη του σιγὰ σιγὰ μετριάζεται ἀπὸ τὰ νέα τοπεῖα ποῦ βλέπει. Εἶνε ἄλλα εὐμορφότερα ἀπὸ τὰ τοπεῖα τοῦ χωριοῦ του. Εἶνε καὶ ἄλλα ὅμως, ποὺ δὲν ἠμποροῦν νὰ παραβληθοῦν μ' ἐκεῖνα.

Ὡς τόσον ὅλα τὸν κάμνουν νὰ φέρῃ τὸν νοῦν του ὀπίσω εἰς τὸ χωριό του.

Καὶ ὅμως προχωρεῖ. Ὅσον καὶ ἂν ἀγαπᾷ τὸ χωρίον του, ἔχει πάρῃ τὴν ἀπόφασιν νὰ φύγῃ, νὰ ζητήσῃ ἐργασίαν, νὰ ἐργασθῇ, νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀγαπητὴν μητέρα του, νὰ θρέψῃ τὸ ὀρφανὸν ἀδελφάκι του.

Εἶναι τώρα δώδεκα ἐτῶν. Ἡ ὑγεία του εἶναι ἀρκετὰ καλή, αἱ χεῖρές του δυναταί. Ἠμπορεῖ νὰ ἐργασθῇ. Φθάνει νὰ εὕρῃ ἐργασίαν.

Ἂν ἔζῃ ὁ πατήρ του, ὁ Τάσος βέβαια δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ξενητευθῇ.

Τώρα ὅμως αὐτὸς ἦτο ὁ προστάτης τῆς οἰκογενείας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ων. Αἱ ὀλίγαι οἰκονομίαι, ποὺ εἶχεν ἀφήσει ὁ πατήρ του ἤρχιζαν νὰ ἐξαντλοῦνται.

Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ φύγῃ.

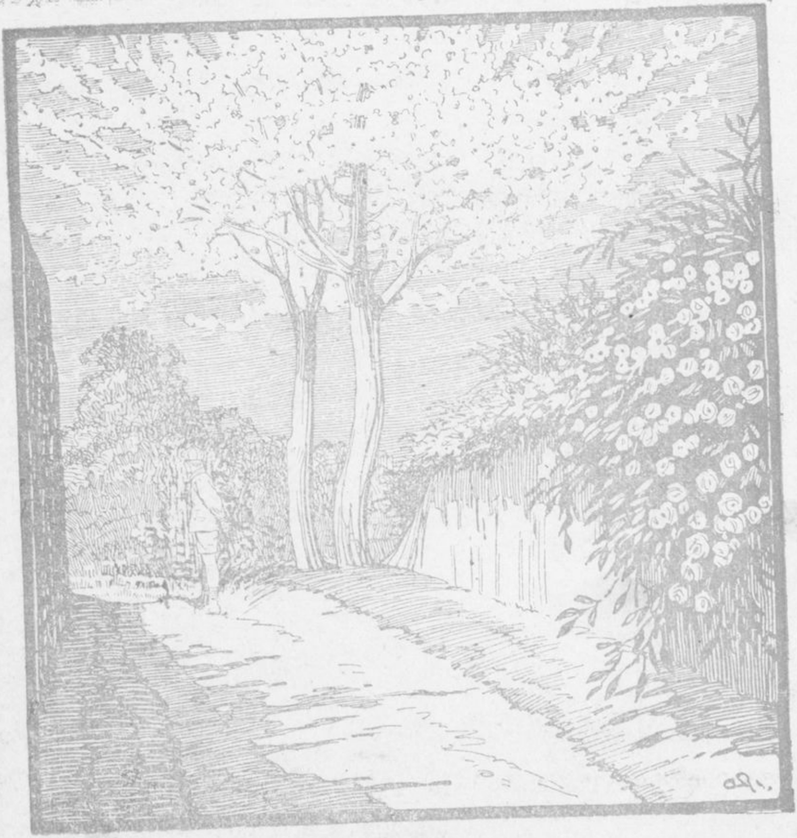

Εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ἐσκόπευε νὰ μεταβῇ, ἦτο μία θεία του καὶ πολλοὶ φίλοι τοῦ πατρός του. Ἡ μήτηρ του τὸν εἶχεν ἐφοδιάσει μὲ μερικὰ συστατικὰ γράμματα, διὰ νὰ τὸν βοηθήσουν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἐργασίας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πρὸ πάντων ὁ Τάσος εἶχε τὴν θέλησιν νὰ ἐργασθῇ. Καὶ δι' ὅσους θέλουν νὰ ἐργασθοῦν ἡ εὐκαιρία δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ παρουσιασθῇ,

Καὶ τί χαρὰ μεθαύριον, ὅταν μέσα εἰς τὰ γράμματά του πρὸς τὴν μητέρα του θὰ ἔστελλε καὶ τὰς ὀλίγας οἰκονομίας του!

Τὰ πρῶτά του χρήματα θὰ ἤθελε νὰ διαθέσῃ διὰ φορέματα τοῦ μικροῦ Στάμου.

Μὲ πόσην χαρὰν ἐκεῖνος θὰ ἐφόρει τὰ νέα φορέματά του, ἐνῷ συγχρόνως ἡ μήτηρ του θὰ τοῦ ἔλεγε:

— « Αὐτὰ σοῦ τὰ στέλλει ὁ Τάσος μας!»

Ὅλοι βέβαια θὰ ἔχαιρον δι' αὐτὸ, ἀλλὰ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ὁ Τάσος, ὁ ὁποῖος θὰ ἔδιδε τὴν χαρὰν αὐτὴν μὲ τὰς οἰκονομίας του.

Ἡ σκέψις αὐτὴ τοῦ δίδει θάρρος, τὸν κάμνει νὰ λησμονῇ τὴν λύπην του, νὰ μὴ αἰσθάνεται τὴν κούρασίν του.

Καὶ προχωρεῖ. Πάντοτε προχωρεῖ. Μακρὰν ἀπὸ τὸ χωρίον του. Εἰς τὰ ξένα.

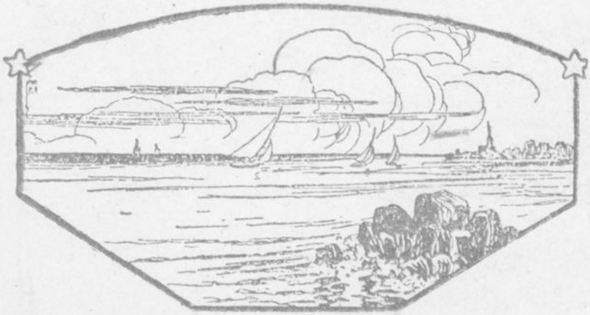

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

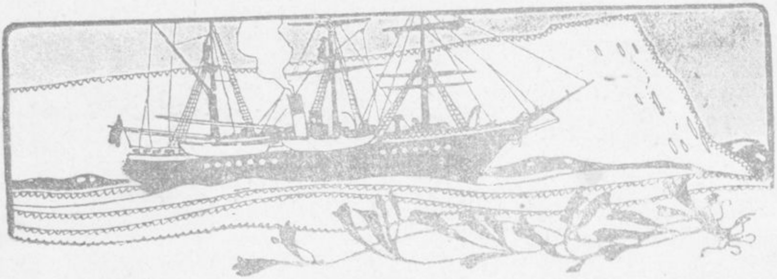

§ 3. Ὁ Τάσος ταξιδεύει.

Ὕστερον ἀπὸ τριῶν ὡρῶν πορείαν ὁ Τάσος φθάνει εἰς τὸν λιμένα. Εἰς τὸ μέσον τοῦ λιμένος φαίνεται τὸ ἀτμόπλοιον. Μεγάλαι λέμβοι φορτηγίδες εἶνε δεμέναι εἰς τὰ πλάγιά του καὶ ρίπτονται εἰς αὐτὰς τὰ διάφορα ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα ἔφερε τὸ πλοῖον.

Τὸ ἀτμόπλοιον θὰ ἀναχωρήσῃ ἐντὸς ὀλίγου.

Ὁ Τάσος προμηθεύεται εἰσιτήριον καὶ μὲ μίαν λέμβον φθάνει εἰς τὸ ἀτμόπλοιον.

Οἱ ναῦται ὅλοι εἶνε ἀπησχολημένοι. Ἄλλος τρέχει ἀπ' ἐδῶ, ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ, ἐνῷ ὁ πλοίαρχος ἀπὸ τὴν γέφυραν τοῦ πλοίου δίδει διαταγάς.

Οἱ ἐπιβάται γίνονται ὁλονὲν περισσότεροι. Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία, ἄλλοι εἰς τὸ κατάστρωμα, ἄλλοι εἰς τὴν δευτέραν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν πρώτην θέσιν τοποθετοῦσι τὰ πράγματά των.

Ὁ Τάσος εἶναι μόνος του. Δὲν γνωρίζει κανένα ἀπὸ ὅλους αὐτούς. Τοποθετεῖ τὰ πράγματά του εἰς μίαν γωνίαν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ καταστρώματος. Εἶνε πολὺ καθαρὰ καὶ δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὸν ἄνεμον.

Μετ᾿ ὀλίγον καὶ ἄλλοι ἐπιβάται ἔρχονται εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν. Εἶνε μία οἰκογένεια. Ὁ μεγαλύτερος υἱός της φαίνεται συνομίληκος τοῦ Τάσου. Ἀκούει νὰ τὸν φωνάζουν Λεωνίδαν.

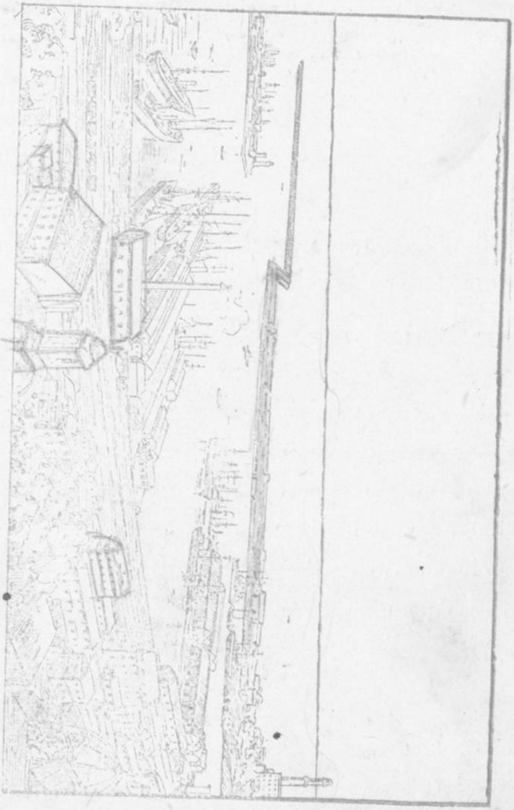

Ἔξαφνα τὸ ἀτμόπλοιον σφυρίζει δυνατά.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Από τὴν καπνοδόχον ἐξέρχεται πυκνὸς μαῦρος καπνὸς καὶ ἀκούεται ὁ κρότος τῶν μηχανῶν, ποὺ ἐτέθησαν εἰς κίνησιν. Τὸ πλοῖον ἀρχίζει νὰ τρέμῃ.

Ὄρθιος ὁ Τάσος παρακολουθεῖ τὴν κίνησιν τῶν ναυτῶν. Δύο ναῦται ἐμπρὸς εἰς τὴν πρῷραν ἐργάζονται διὰ νὰ σηκώσουν τὴν ἄγκυραν. Ἄλλος εἰς τὴν πρύμνην καταβιβάζει τὴν σημαίαν, τὴν διπλώνει καὶ τὴν τοποθετεῖ εἰς τὴν θέσιν της. Δύο ἄλλοι σηκώνουν τὴν κλίμακα ὑψηλότερα. Ἄλλοι σκεπάζουν τὰς ἀποθήκας. Ὅλοι κινοῦνται. Ὁ πλοίαρχος μὲ τὸ αὐστηρὸν βλέμμα του τοὺς παρακολουθεῖ, ἐνῷ ἐκεῖ πλησίον του ὁ πηδαλιοῦχος κρατεῖ τὸ πηδάλιον καὶ ζητεῖ πάντοτε τὰς ὁδηγίας του.

—«Δεξιά!» φωνάζει ὁ πλοίαρχος.

Καὶ τὸ ἀτμόπλοιον ἀρχίζει νὰ στρέφεται δεξιά, προχωρεῖ ὀλίγον καὶ εὑρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸν λιμένα.

—«Ἐμπρὸς τώρα!» διατάσσει πάλιν ὁ πλοίαρχος.

Καὶ τὸ ἀτμόπλοιον τώρα προχωρεῖ εἰς τὸ πέλαγος.

Ὁ Τάσος βλέπει τώρα τὴν ξηρὰν καὶ νομίζει ὅτι αὐτὴ τρέχει, κινεῖται.

Ἀλλὰ δὲν ἀπατᾶται. Ἔμαθεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον ὅτι αὐτὸ εἶνε μία ἀπάτη τῶν ὀφθαλμῶν.

Αὐτὸς φεύγει μαζὶ μὲ τὸ ἀτμόπλοιον, ἐνῷ ἡ ξηρὰ μένει ἐκεῖ.

Ἐλαφρὸς ἄνεμος ταράζει τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ τὰ κύματα κτυποῦν εἰς τὴν πρῷραν τοῦ πλοίου καὶ τὸ κάμνουν νὰ κλίνῃ πότε ἐμπρὸς καὶ πότε ὀπίσω.

Ὁ Τάσος ὅμως δὲν ζαλίζεται. Ἐξακολουθεῖ νὰ στέκῃ εἰς τὴν θέσιν του καὶ νὰ βλέπῃ τὴν ὡραίαν πατρίδα του, ἡ ὁποία ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξαφανίζεται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁρίζοντος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 4. Ἡ τρικυμία.

Εἶχε νυκτώσει πλέον. Ὁ Τάσος δὲν ἔβλεπε τίποτε. Ἐσκεπάσθη μὲ τὰ ὀλίγα κλινοσκεπάσματα, τὰ ὁποῖα ἔφερε μαζί του, καὶ προσεπάθει νὰ κοιμηθῇ.

Ἀδίκως ὅμως. Ὅσον ἐνύκτωνε, τόσον ὁ ἄνεμος ἐδυνάμωνε περισσότερον. Τὸ πλοῖον ἐκινεῖτο τώρα πολύ. Ἡ μηχανή του ἐδούλευε μὲ δύναμιν καὶ ἔκαμνε πολὺ δυνατὸν θόρυβον.

Τὰ κύματα ἄγρια ἐκτυποῦσαν διαρκῶς τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου καὶ ἐτινάσσοντο ἐπάνω εἰς τὸ κατάστρωμα. Ὁ ἄ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νεμος ἐσφύριζε δυνατά. Οἱ ἐπιβάται διὰ νὰ προφυλαχθοῦν κατέβησαν κάτω ε'ς τὰ δωμάτια καὶ εἰς τὸ κῦτος τοῦ πλοίου.

Ὁ Τάσος εὑρέθη πάλιν πλησίον τοῦ Λεωνίδου καὶ ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μαζί του.

— «Τί φοβερὴ θάλασσα, φίλε μου! Τί κακό!»

— «Εἶνε πρώτη φορά, ποὺ ταξιδεύετε;»

— «Μάλιστα, ἀγαπητέ. Ταξιδεύω διὰ πρώτην φορὰν τώρα. Καὶ βλέπω ὅτι δὲν εἶμαι καὶ πολὺ τυχηρός. Τὸ ταξίδι μας δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστον μὲ αὐτὴν ἐδῶ τὴν τρικυμίαν.»

— «Δὲν εἶναι πραγματικῶς εὐχάριστον. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Εὐτυχῶς ἡμεῖς δὲν ὑποφέρομεν, ὡς ἐκεῖνοι ἐκεῖ.» Καὶ ἔδειξε διὰ τῆς χειρός του δύο ἐπιβάτας, οἱ ὁποῖοι ὑπέφερον πολύ ἀπὸ τὴν τρικυμίαν. Ἐζαλίζοντο πολύ, ἔκαμναν δυνατοὺς ἐμέτους καὶ δὲν ἠμπόρουν νὰ ἡσυχάσουν.

— «Παναγία μου! Παναγία μου!» ἐφώναζαν διαρκῶς.

— «Ἔπειτα, ἐξηκολούθησεν ὁ Λεωνίδας, τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι πάντοτε τρικυμιῶδες. Θὰ γνωρίζῃς βέβαια ὅτι εὑρισκόμεθα τώρα εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος. Ὅταν περάσωμεν τὸ πέλαγος αὐτό, ἡ τρικυμία θὰ κοπάσῃ ὀλίγον καὶ θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ κοιμηθῶμεν ἥσυχοι.»

— «Ἄ! ὥστε εὑρισκόμεθα εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος;»

— «Μάλιστα. Ἂν ἦτο μάλιστα ἡμέρα, θὰ ἐφαίνετο ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος καὶ ἡ νῆσος Ἰκαρία.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 5. Δαίδαλος καὶ Ἴκαρος.

Τὸ ὄνομα τοῦ Ἰκαρίου πελάγους καὶ τῆς Ἰκαρίας ἔφεραν εἰς τὸν νοῦν τοῦ Τάσου τὴν ἱστορίαν τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ υἱοῦ του Ἰκάρου.

Ὁ Δαίδαλος ἦτο περίφημος τεχνίτης ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ εἶχε προσκληθῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Μίνωος διὰ νὰ τοῦ κτίσῃ τὸν Λαβύρινθον.

Ὁ Δαίδαλος κατεσκεύασε τὸν Λαβύρινθον μὲ τόσην τέχνην, ὥστε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰσήρχετο, δὲν ἠμπόρει πλέον νὰ ἐξέλθῃ. Ἐντὸς δὲ τοῦ Λαβυρίνθου ὁ Μίνως ἔβαλε τὸν Μινώταυρον, ἓν ἄγριον θηρίον, τὸ ὁποῖον εἶχε σῶμα ἀνθρώπου καὶ κεφαλὴν ταύρου.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐφοβεῖτο μήπως ὁ Δαίδαλος κατασκευάσῃ καὶ εἰς ἄλλα μέρη ὅμοιον κτίριον, δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν Δαίδαλον νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Κρήτην.

Ὁ Δαίδαλος ὅμως ἐστενοχωρεῖτο. Ἤθελε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν πατρίδα του.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀλλὰ πῶς; Ὁ Μίνως δὲν ἐπέτρεπεν εἰς κανένα πλοῖον νὰ τὸν μεταφέρῃ.

Ἀδίκως τὸν παρεκάλει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ τοῦ ὑπέσχετο ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὴν Κρήτην.

Ὁ Μίνως ἦτο ἀνένδοτος.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ Δαιδάλου ἡ ἐπιθυμία νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του ἦτο ἐπίσης μεγάλη. Καθημερινῶς ἔκαμνε καὶ ἐμελέτα διάφορα σχέδια πῶς θὰ κατώρθωνε νὰ δραπετεύσῃ ἐκ τῆς Κρήτης.

Ἐπὶ τέλους μίαν ἡμέραν λέγει εἰς τὸν υἱόν του, τὸν Ἴκαρον.

—«Υἱέ μου, θὰ φύγωμεν. Ἂν ὁ Μίνως ἠμπορῇ νὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περιορίση τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν, δὲν ἠμπορεῖ ὅμως νὰ περιορίση καὶ τὸν ἀέρα.»

Συνάζει λοιπὸν πολλὰ μεγάλα πτερὰ καὶ κατασκευάζει τέσσαρας μεγάλας πτέρυγας, δύο διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ δύο διὰ τὸν υἱόν του καὶ ἤρχισαν νὰ γυμνάζωνται.

Όταν λοιπὸν εἶδον ὅτι κατώρθωσαν νὰ πετῶσιν εἰς τὸν ἀέρα, ἔδεσε τὰς δύο πτέρυγας εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ἰκάρου καὶ τοῦ λέγει:

—«Ἴκαρε, εἶναι καιρὸς πλέον νὰ φύγωμεν. Θὰ πηγαίνω ἐγὼ ἐμπρὸς καὶ σὺ θὰ μὲ ἀκολουθῇς. Πρόσεχε ὅμως νὰ μὴ πετᾷς οὔτε πολὺ ὑψηλά, διὰ νὰ μὴ ἀναλύση ὁ ἥλιος τὸν κηρὸν καὶ καταστραφοῦν αἱ πτέρυγές σου, οὔτε πολὺ χαμηλά, διὰ νὰ μὴ βραχῶσιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν.»

Καὶ ἐξεκίνησαν.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ ταξίδιόν των ἦτο ἀρκετὰ καλόν. Ὁ Ἴκαρος ἠκολούθει τὸν πατέρα του. Ἐπέρασαν τὸ Κρητικὸν πέλαγος, κατόπιν τὸ Καρπαθιακὸν καὶ εὑρέθησαν εἰς τὸ Αἰγαῖον.

Ἡ χαρὰ τοῦ Δαιδάλου ἦτο μεγάλη. Ὁλονὲν ἐπλησίαζον εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν πατρίδα των. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἰκάρου ἡ χαρὰ δὲν ἦτο μικρά. Εἶχε πάρη τώρα θάρρος καὶ ἐπέτα μὲ εὐκολίαν καὶ ταχύτητα.

Εἰς μίαν στιγμὴν ὅμως δὲν ἔδωκε προσοχὴν καὶ μὲ ἓν δυνατὸν πέταγμα εὑρέθη πολὺ ὑψηλὰ μακρὰν ἀπὸ τὸν πατέρα του.

Ἀμέσως ὅμως ἤρχισεν ὁ κηρὸς νὰ διαλύεται καὶ τὰ πτερὰ νὰ πίπτουν ἕνα ἕνα εἰς τὴν θάλασσαν. Εἰς μάτην τώρα ὁ Ἴκαρος προσπαθεῖ νὰ συγκρατηθῇ εἰς τὸν ἀέρα. Τὸ σῶμα του γίνεται ὁλονὲν βαρύτερον καὶ ἐπὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τέλους κρημνίζεται, πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πνίγεται.

Ὁ Δαίδαλος μίαν στιγμὴν στρέφει ὀπίσω τὸ βλέμμα του καὶ προσπαθεῖ νὰ διακρίνῃ τὸν υἱόν του. Ἀλλὰ μάτην.

Ἠννόησεν ἀμέσως τί συνέβη, κατέβη εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ἀναζητῇ. Ἐπὶ τέλους μετὰ πολλὰς ἀναζητήσεις κατώρθωσε νὰ εὕρῃ τὸ πτῶμά του, τὸ ὁποῖον παρέσυραν τὰ κύματα καὶ τὸ ἔθαψεν ἐκεῖ.

Ἀπὸ τὸ ὄνομα δὲ τοῦ Ἰκάρου ὠνομάσθη καὶ τὸ πέλαγος Ἰκάριον καὶ ἡ νῆσος Ἰκαρία.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 6. Οἱ Διόσκουροι.

Πραγματικῶς, ὅπως εἶπεν ὁ Λεωνίδας, μόλις τὸ ἀτμόπλοιον ἐπέρασε τὴν Ἰκαρίαν, ἡ θάλασσα ἡσύχασεν ὀλίγον. Τὰ κύματα ἐγίνοντο ὀλίγον κατ' ὀλίγον μικρότερα καὶ ἡ μηχανὴ τοῦ πλοίου δὲν ἐκτύπα πλέον δυνατά.

Τὰ δύο παιδιὰ ἐκοιμήθησαν ἥσυχα ὀλίγας ὥρας. Ὁ ὕπνος των ὅμως δὲν ἦτο ἥσυχος.

Ὅσον καὶ ἂν εἶχε παύση ἡ τρικυμία, τὸ πλοῖον ἐξηκολούθει νὰ κινῆται ἀκόμη, ὀλιγώτερον βέβαια ἀπὸ πρίν. Καὶ ἡ κίνησις αὐτὴ διέκοπτε τὸν ὕπνον των.

Πρωΐ, πρωΐ ἀκόμη, πρὶν ἐξημερώση τὰ δύο παιδία ἀνέβησαν εἰς τὸ κατάστρωμα. Ἤθελον νὰ ἴδουν ποῦ εὑρίσκονται. Ἂν διακρίνεται καμμία ξηρά.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μαζὶ ἀνέβη καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Λεωνίδου.

Πραγματικῶς ἡ θάλασσα τώρα ἦτο ἡσυχωτέρα. Τὸ σκότος ὅμως τῆς νυκτὸς δὲν ἄφινε νὰ διακρίνουν τίποτε γύρω. Μόνον εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἐφαίνετο ὅτι ἤρχιζε νὰ ῥοδίζῃ ὀλίγον ὁ οὐρανός.

— «Τί φῶς εἶναι ἐκεῖνο, πάτερ μου;» ἐρωτᾷ ἔξαφνα ὁ Λεωνίδας τὸν πατέρα του, ἐνῷ μὲ τὸν δείκτην τῆς δεξιᾶς χειρός του ἐδείκνυε τὸ ἄκρον τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἀτμοπλοίου.

— «Ἔχει καὶ ὁ ἄλλος ἱστὸς φῶς!» λέγει ἐπίσης ὁ Γάσος

— «Μάλιστα·» λέγει ὁ πατὴρ τοῦ Λεωνίδου. «Τὰ φῶτα αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τὸν ἠλεκτρισμὸν τοῦ πλοίου, ὁ ὁποῖος χύνεται καὶ ἑνώνεται μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸν τοῦ ἀέρος, ὅπως ἀκριβῶς γίνεται μὲ τὰ ἠλεκτρικὰ σύρματα.

Οἱ ἀρχαῖοι ὅμως Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον ἀκόμη ἰδέαν περὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἔπλασαν μίαν ὡραίαν ἱστορίαν διὰ τὸ φαινόμενον αὐτό.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης ὁ Τυνδάρεως εἶχε σύζυγον τὴν Λήδαν. Ἡ Λήδα ἐγέννησε δύο δίδυμα τέκνα, τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκην. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἠγαπῶντο πολὺ μεταξύ των.

Καὶ ὅταν ἐμεγάλωσαν, ποτὲ δὲν ἐχωρίζοντο ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον. Μαζὶ ἔτρωγον, μαζὶ ἐκοιμῶντο, μαζὶ ἔκαμνον τὰ κατορθώματά των. Διότι καὶ οἱ δύο ἔγειναν δυνατοὶ καὶ ἀνδρεῖοι ἥρωες. Ὁ Κάστωρ ἦτο περίφημος ἱππεύς, ὁ δὲ Πολυδεύκης περίφημος πυγμάχος.

Μαζὶ ἔκαμαν πόλεμον ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων διὰ νὰ λάβουν ὀπίσω τὴν ἀδελφήν των Ἑλένην, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἁρπάσῃ ὁ Θησεύς, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν, πρὶν γείνῃ σύζυγος τοῦ Μενελάου καὶ πρὶν τὴν κλέψῃ ὁ Πάρις.

Μαζὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν Ἀργοναυτικὴν ἐκστρατείαν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διὰ νὰ βοηθήσουν τὸν Ἰάσονα νὰ φέρῃ τὸ χρυσόμαλλον δέρας, καὶ εἰς ἄλλα ἀκόμη ἡρωϊκὰ ἔργα.

Εἰς μίαν ὅμως μάχην ὁ Κάστωρ ἐπληγώθη δυνατὰ καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν.

Φαντάζεσθε τὴν λύπην τοῦ Πολυδεύκους, ὅταν εἶδε τὸν ἀδελφόν του νεκρόν. Εἰς τὴν ἀπελπισίαν του ἐζήτησε νὰ αὐτοκτονήσῃ, διὰ νὰ μείνῃ μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του εἰς τὸν κάτω κόσμον, εἰς τὸν Ἅδην, ὅπου ἔμενον αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν. Αὐτὸ ὅμως ἦτο ἀδύνατον, διότι ὁ Ζεὺς εἶχε κάμῃ τὸν Πολυδεύκην ἀθάνατον.

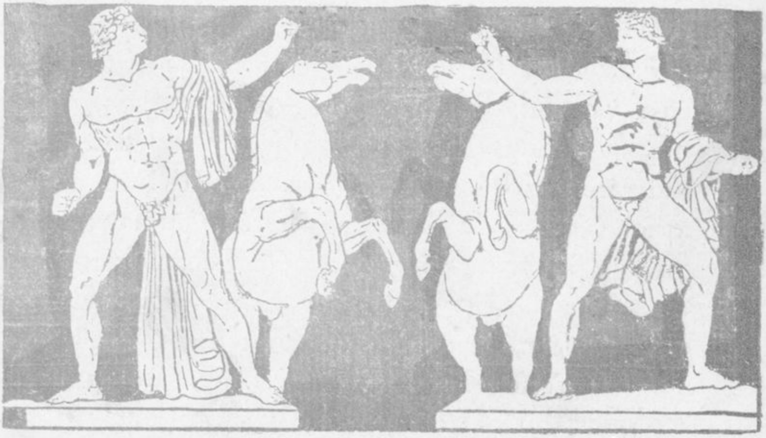

Ἀπαρηγόρητος ὁ Πολυδεύκης ἤρχισε νὰ παρακαλῇ τὸν Δία νὰ τὸν κάμῃ καὶ αὐτὸν θνητόν.

Ὁ Ζεὺς ἠγάπα πολὺ τοὺς δύο νέους, ὡς ἰδικά του τέκνα καὶ δι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι τοὺς ὠνόμαζον Διοσκούρους, δηλαδὴ υἱοὺς τοῦ Διός. Διὰ νὰ παρηγορήσῃ λοιπὸν τὸν Πολυδεύκην, ἐμοίρασε τὴν ἀθανασίαν εἰς τοὺς δύο

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀδελφούς. Κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν μίαν ἡμέραν ἔζη ὁ Πολυδεύκης εἰς τὴν γῆν καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὸν Ἅδην. Ὁ Κάστωρ πάλιν τὸ ἀντίθετον.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἔμειναν εὐχαριστημένοι, διότι ποτὲ πάλιν δὲν εὑρίσκοντο μαζί. Ὅταν ὁ Πολυδεύκης ἦτο εἰς τὴν γῆν, ὁ Κάστωρ εὑρίσκετο εἰς τὸν Ἅδην καὶ τὸ ἀντίθετον.

Ὁ Ζεὺς τότε μετέβαλε τοὺς δύο ἀδελφοὺς εἰς ἄστρα καὶ τοὺς ἔβαλεν εἰς τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ τοὺς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ἐνθυμοῦνται τὴν ἀδελφικὴν φιλίαν των. Τὰ δύο αὐτὰ ἄστρα ἕως σήμερον ἀκόμη λέγονται Δίδυμοι.

Ἡ ἀγάπη τῶν δύο ἀδελφῶν συνεκίνησεν ἀκόμη καὶ τὸν θεὸν τῆς θαλάσσης τὸν Ποσειδῶνα. Καὶ διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἐκτίμησίν του εἰς τοὺς δύο ἀδελφούς, τοὺς ἐχάρισε τὴν δύναμιν νὰ νικοῦν τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ κύματα καὶ νὰ καταπαύουν τὰς τρικυμίας. Δι᾽ αὐτὸ καὶ οἱ ναυτικοὶ τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, ὅταν ἐκινδύνευον, ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν τῶν Διοσκούρων, ὅπως ἀκριβῶς ἡμεῖς ἐπικαλούμεθα τὴν Παναγίαν καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον. Καὶ ὅπως σήμερον εἰς τὰ πλοῖά μας ἔχομεν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νικολάου, οὕτω καὶ οἱ ἀρχαῖοι εἰς τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου εἶχον ξυλίνας προτομὰς τῶν δύο ἀδελφῶν Διοσκούρων.

Οἱ Διόσκουροι ἦσαν πάντοτε πρόθυμοι νὰ βοηθήσουν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐκινδύνευον εἰς τὸ ταξίδιόν των καὶ ἐζήτουν τὴν προστασίαν των. Ἔτρεχον ἀμέσως, ἔπαυον τὴν τρικυμίαν, ἐδάμαζαν τοὺς ἀνέμους καὶ διὰ νὰ δείξουν τὴν παρουσίαν των, ἥναπτον δύο μικρὰς φλόγας εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν τῶν πλοίων. Αὐτὸ ἦτο σημεῖον ὅτι οἱ ταξιδιῶται δὲν ἔπρεπε νὰ φοβῶνται ἀπὸ τὸν κίνδυνον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Ὥστε τὰ δύο αὐτὰ φῶτα...» εἶπεν ὁ Τάσος.

—«Ναί, εἶνε τὰ φῶτα τῶν Διοσκούρων, ὅπως θὰ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι·» ἐπανέλαβεν ὁ πατὴρ τοῦ Λεωνίδου.» Σήμερον βέβαια ἡμεῖς δὲν πιστεύομεν εἰς τὸν μῦθον αὐτόν. Σᾶς εἶπα πῶς γίνονται τὰ δύο αὐτὰ φῶτα.

Τὸ ὄνομα τῶν Διοσκούρων ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναφέρεται ὡς παράδειγμα ἀδελφικῆς φιλίας. Καὶ ὅταν θέλωμεν νὰ δείξωμεν τὴν φιλίαν δύο ἀνθρώπων, λέγομεν:

«Οἱ δύο αὐτοὶ νέοι, ἀγαπῶνται ὅπως ὁ Κάστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης.»

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐρρόδισεν ἡ αὐγή. Χρυσαῖ ἀκτῖνες ὑψώνοντο εἰς τὸν οὐρανὸν κατὰ τὴν ἀνατολήν.

Τὰ δύο παιδία ἔστρεψαν τὸ βλέμμα των εἰς τὴν ἄκραν τῶν δύο ἱστῶν. Τὰ φῶτα τῶν Διοσκούρων δὲν ἦσαν πλέον ἐκεῖ. Εἶχαν σβύσει.

§ 6 Ἐξακολουθεῖ τὸ ταξίδι του.

Ὅταν ἐτελείωσε τὴν ἱστορίαν τῶν Διοσκούρων ὁ πατὴρ τοῦ Λεωνίδου μὲ τὸν υἱόν του κατέβησαν νὰ συναντήσουν τὴν οἰκογένειάν των.

Ὁ Τάσος ἔμεινε μόνος του εἰς τὸ κατάστρωμα.

Ἡ κίνησις εἶχεν ἀρχίση πάλιν. Οἱ ναῦται πρωΐ, πρωῒ ἔπλυνον τὸ κατάστρωμα καὶ ἐκαθάριζον τὰ διάφορα διαμερίσματα τοῦ πλοίου. Ὁ μάγειρος ἡτοίμαζε τὸ φαγητὸν τοῦ πλοιάρχου τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν.

Ὁ Τάσος κατέβη μίαν στιγμὴν, ἔλαβεν ὀλίγον ἄρτον καὶ ὀλίγα ἄλλα τρόφιμα ἀπὸ τὸ καλάθιόν του καὶ ἔφαγε μὲ πολλὴν ὄρεξιν. Ἔπειτα ἀνέβη εἰς τὴν γέφυραν τοῦ πλοίου καὶ ἐκάθησεν εἰς μίαν ἄκραν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἷς ναύτης εἶχε τελειώση τὸ καθάρισμα τῆς γεφύρας καὶ ἐκάθισε πλησίον του διὰ νὰ ἀναπαυθῇ.

— «Συγγνώμην, κύριε», λέγει μὲ συστολὴν ὁ Τάσος. «Ἡ ξηρὰ ποὺ φαίνεται ἐκεῖ, ποία εἶνε;»

— «Εἶνε ἡ νῆσος Μύκονος», ἀπαντᾷ ὁ ναύτης. Τώρα τὴν ἔχομεν περάση πλέον καὶ ἐκεῖ, βλέπεις, φαίνεται ἡ Τῆνος καὶ ἀπέναντί της ἡ ὡραία Σύρος. Θὰ περάσωμεν μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν θὰ συναντήσωμεν κατόπιν ἄλλας νήσους, τὴν Ἄνδρον, τὴν Αἴγιναν καὶ τὸ ἀπόγευμα θὰ φθάσωμεν εἰς τὸν Πειραιᾶ.

— «Εὐχαριστῶ», εἶπεν ὁ Τάσος καὶ παρηκολούθει μὲ τὸ βλέμμα του τὰ βουνὰ καὶ τὴν παραλίαν τῆς νήσου. Ἐκεῖ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βουνοῦ της, εἰς ἀπόκεντρον σημεῖον τῆς παραλίας, ὑψώνετο μικρὸς φάρος. Κάτω ἓν μικρὸν πλοιάριον μὲ τὰ κατάλευκα ἱστία του γεμάτα ἀπὸ ἄνεμον ἠνοίγετο εἰς τὸ πέλαγος.

Εἰς τὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ οἱ ἄνθρωποι διεκρίνοντο ὡς μικρὰ σημεῖα ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἀγρούς των καὶ τὰ σπαρτὰ καὶ τὰ δένδρα ὁλοπράσινα ἐμάγευον τοὺς ὀφθαλμούς του.

Τὸ πλοῖον ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του, ἐνῷ ὁ Τάσος φέρει εἰς τὸν νοῦν του ὅλα ὅσα ἔμαθεν εἰς τὸ σχολεῖον διὰ τὰς νήσους αὐτάς, τὰς Κυκλάδας, ὅπως τὰς ὠνόμαζεν ἡ γεωγραφία του, διότι κάμνουν ἕνα κύκλον γύρω ἀπὸ τὴν Δῆλον.

Καὶ δὲν ἐχόρταινε νὰ βλέπῃ περίεργος τὰ γραφικὰ αὐτὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα πρώτην φορὰν ἐταξίδευε.

§ 7. Ἡ Ἀκρόπολις

Ἐφαίνοντο τώρα πλέον καθαρὰ τὰ βουνὰ τῆς Ἀττικῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ Τάσος ἠννόησεν ὅτι εὑρίσκοντο πλέον εἰς τὸν Σα-

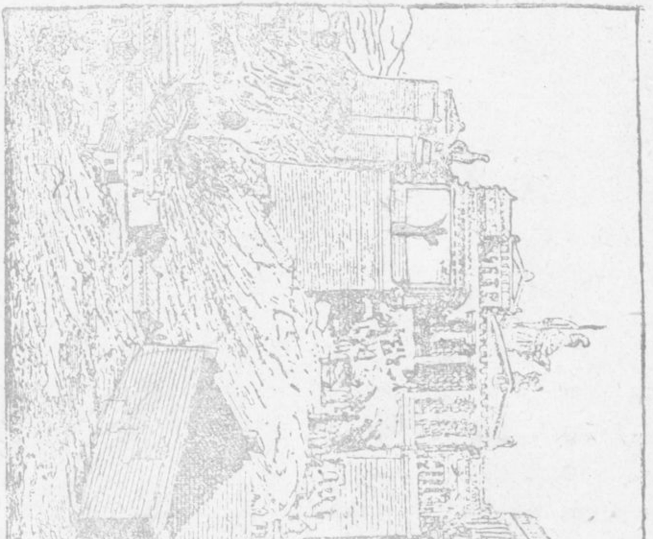

ρωνικὸν κόλπον. Εἰς τὸ βάθος διέκρινε τὸν καπνὸν ἑνὸς μεγάλου ἀτμοπλοίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μετ' ὀλίγον βλέπει ἀπέναντί του μίαν ἔκτασιν ἐσπαρμένην ἀπὸ οἰκοδομάς.

—«Θὰ εἶνε αἱ Ἀθῆναι βέβαια·» ἐσκέπτετο.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο καθαρὸς καὶ ὁ ἥλιος ἔρριπτε τὰς ἀκτῖνάς του ἐπάνω εἰς τὴν πληθώραν αὐτὴν τῶν οἰκιῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἀπέναντί του.

«Ναί, εἶνε αἱ Ἀθῆναι! Αὐτὴ ἐκεῖ εἶνε ἡ Ἀκρόπολις! Τὴν γνωρίζω ἀπὸ τὴν εἰκόνα, ποὺ εἶχεν εἰς τὸ βιβλίον μου. Ἐπάνω ὑψηλὰ εἶνε ὁ Παρθενών, ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπου ἦτο στημένον τὸ περίφημον ἄγαλμά της. Τὸ εἶχε κατασκευάση ὁ μέγας καλλιτέχνης Φειδίας ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἐλέφαντα.»

Ὁ Τάσος ἔφερεν ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν του τὸν Περικλῆν, ὁ ὁποῖος ἐφρόντισε νὰ στολίσῃ τὰς Ἀθήνας μὲ τόσα ὡραῖα μνημεῖα. Τον Κόδρον, ὁποῖος ἐθυσίασε τὴν ζωήν του διὰ νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα του. Τὸν Σωκράτην, ὁ ὁποῖος ἐδίδασκε τοὺς νέους καὶ ἔπιε κατόπιν τὸ κώνειον, διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος του. Ἀκόμη τὸν Θεμιστοκλῆν, μὲ τὴν συμβουλὴν τοῦ ὁποίου οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Καὶ τέλος τὸν δίκαιον Ἀριστείδην, ὁ ὁποῖος χάριν τῆς πατρίδος του ἐλησμόνησε τὴν ἔχθραν του πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα καὶ τοῦ εἶπεν. «Ἂς ἀφήσωμεν, ἀγαπητέ, τὰς φιλονεικίας καὶ ἂς φιλοτιμηθῶμεν πῶς θὰ σώσωμεν τὴν πατρίδα μας.»

§ 8. Εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς ὁ Τάσος δὲν εἶχε παρατηρήσῃ ὅτι ἔφθασαν ἐμπρὸς εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς.

Ἔξαφνα ὅμως αἰσθάνεται ὅτι τὸ πλοῖον κόπτει ὀλίγον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν δρόμον του καὶ βλέπει ἐμπρός του τὸν λιμένα.

Πλοῖα πολλά, ἀτμόπλοια, ἱστιοφόρα καὶ πολεμικά, ἦσαν ἀραγμένα ἐκεῖ, τὸ ἓν πλησίον τοῦ ἄλλου. Ποτὲ ἄλλην φο-

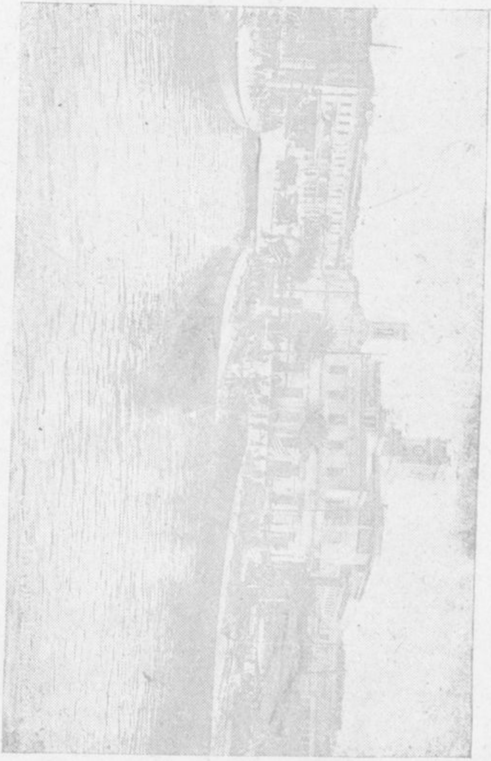

ρὰν δὲν εἶχεν ἴδῃ τόσα πολλὰ πλοῖα καὶ ὁ θαυμασμός του ἦτο πολὺ μεγάλος.

Ἐμπρός του τώρα ἐπρόβαλλαν ὑψηλαὶ οἰκοδομαὶ μὲ μεγάλας ἐπιγραφάς, τὰς ὁποίας διέκρινε καθαρά, πολὺ καθα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρί. Εδῶ ἦτο ἓν ὑψηλὸν ξενοδοχεῖον. Πλησίον του μία Ἐκκλησία μὲ τοὺς μεγάλους θόλους καὶ τὸ ὑψηλόν της κωδωνοστάσιον. Πέραν ἐκεῖ καταστήματα, ὡραῖα καὶ ὑαλόφρακτα, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἔδιδαν διάφορα χρώματα. Δὲν ἐχόρταινε νὰ βλέπῃ τώρα ὁ Τάσος.

Ἓν δυνατὸν σφύριγμα ὅμως τοῦ πλοίου τὸν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του.

Τὸ πλοῖον ἐσταμάτησε τώρα καὶ ἀκούεται ὁ κρότος τῆς ἀγκύρας, τὴν ὁποίαν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Οἱ ἐπιβάται ὅλοι εἶνε ἕτοιμοι νὰ ἀποβιβασθοῦν.

Ὁ Τάσος ἑτοιμάζεται καὶ αὐτός, παίρνει εἰς τὰς χεῖρας τὰς ὀλίγας ἀποσκευάς του καὶ ἐξέρχεται εἰς τὴν ξηράν.

Κόσμος πολὺς εἶνε συγκεντρωμένος εἰς τὴν ἀποβάθραν.

Ἄλλοι εἶνε λεμβοῦχοι, ἄλλοι ἀχθοφόροι, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ σηκώσουν τὰς ἀποσκευὰς τῶν ἐπιβατῶν, ἄλλοι ἐργατικοί, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ εὕρουν ἐργασίαν, ἄλλοι περιμένουν συγγενεῖς των ἀπὸ τὴν πατρίδα των καὶ πολλοὶ ἀκόμη περίεργοι, οἱ ὁποῖοι στέκουν ἐκεῖ καὶ παρακολουθοῦν τὴν κίνησιν τῶν ἐπιβατῶν.

Εἶνε ἀκόμη ἐκεῖ ὑπάλληλοι τῶν ξενοδοχείων μὲ ἰδιαιτέρας ἐνδυμασίας καὶ μὲ πιλίκιον, ὅπου εἶνε γραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ ξενοδοχείου των. Αὐτοὶ ζητοῦν πελάτας διὰ τὸ ξενοδοχεῖον.

Ἔξω ἀπὸ τὴν ἀποβάθραν εἶνε μία μεγάλη σειρὰ ἀπὸ αὐτοκίνητα.

— «Μήπως θέλετε αὐτοκίνητον, μικρέ;» τοῦ φωνάζουν πολλοί.

Ὁ Τάσος προχωρεῖ χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ.

Εἰς τὸν δρόμον ὁ κόσμος πηγαινοέρχεται βιαστικός.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Ποῦ πηγαίνουν ὅλοι αὐτοί;» ἐσκέπτετο ὁ Τάσος.

Πρώτην φορὰν ἔβλεπε τὴν ζωὴν τῆς πόλεως καὶ ἐστάθη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δρόμου, διὰ νὰ συνέλθῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του.

§ 9 Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας του.

Ὅταν ὁ Τάσος ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἔβγαλεν ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του μίαν σημείωσιν καὶ ἀνέγνωσε:

Ἀναστασία Νικολαΐδου
Ὁδὸς Μπουμπουλίνας 42
Πειραιεύς.

Ἐφώναξεν ἀμέσως ἕνα μικρὸν ἀχθοφόρον, ὁ ὁποῖος ἐστέκετο ἐκεῖ καὶ τὸν ἔβλεπε μὲ περιέργειαν. Εἶχεν ἰδιαιτέραν ἐνδυμασίαν καὶ εἰς τὸ πιλίκιόν του ἦτο γραμμένος ὁ ἀριθμός του διὰ νὰ γνωρίζεται.

—«Ἠξεύρεις, μικρέ, νὰ μὲ ὁδηγήσῃς εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτήν;» ἐρωτᾷ ὁ Τάσος.

—«Τί γράφει;» ἐρωτᾷ ὁ μικρὸς ἀχθοφόρος.

— «Δὲν βλέπεις;» ἐρωτᾷ ὁ Τάσος.

—«Βλέπω, ἀλλὰ δὲν ξεύρω νὰ διαβάζω» λέγει ὁ μικρὸς ἀχθοφόρος. «Ἂν ἤξευρα γράμματα, δὲν θὰ μ' ἔβλεπες εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.»

Ὁ Τάσος τοῦ ἀνέγνωσε τὴν διεύθυνσιν. Μέσα ὅμως εἰς τὸν νοῦν του ἐκείνην τὴν ὥραν ἐσυλλογίσθη πόσον δυστυχισμένος ἦτο ὁ μικρὸς ἀχθοφόρος, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξευρε νὰ διαβάζῃ.

—«Μάλιστα, μάλιστα! Θὰ μοῦ δώσῃς δύο δραχμάς,» λέγει ὁ μικρός, «καὶ θὰ σηκώσω καὶ τὰ πράγματά σου.»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Ἐμπρός!» λέγει ὁ Τάσος καὶ ἐξεκίνησαν·

Ἐπέρασαν ἀρκετὴν ἀπόστασιν. Εἰς τοὺς δρόμους ἔβλεπαν αὐτοκίνητα, λεωφορεῖα, ἁμάξας καὶ κάρρα. Οἱ δρόμοι εἶναι ὅλοι εὐθεῖς. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καταστήματα ὡραῖα καὶ οἰκίαι ὑψηλαί. Ἐδῶ τώρα εἶνε μία πλατεῖα μὲ μικρὰ τετράγωνα γεμάτα ἀπὸ ἄνθη. Εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας παίζει μουσική.

Ἔκαμαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Τάσον τὰ πολλὰ μουσικὰ ὄργανα μὲ τὸ τύμπανον, τὸ ὁποῖον ἐκτύπα δυνατά.

Κόσμος πολὺς ἔκαμνεν ἐκεῖ τὸν περίπατόν του.

Τὰ δύο παιδιὰ ἐπροχώρησαν ἀκόμη ὀλίγον, ἔστρεψαν κατόπιν ἀριστερὰ καὶ ἐσταμάτησαν ἐμπρὸς εἰς μίαν θύραν.

—«Ἐδῶ εἶνε» λέγει ὁ μικρὸς ἀχθοφόρος «Ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶνε αὐτός;»

—«Ναί, αὐτὸς εἶναι» λέγει καὶ ὁ Τάσος.

—«Ἐμπρὸς κτύπα!»

Ὁ Τάσος ἐπλήρωσε δύο δραχμὰς εἰς τὸν μικρὸν ἐκτύπησε τὴν θύραν καὶ ἐπερίμενε.

Ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ μία μικρὰ ὑπηρέτρια ἐπρόβαλε.

— «Τί θέλετε μικρέ;»

—«Εἶνε ἐδῶ ἡ θεία μου;»

—«Ποία εἶναι ἡ θεία σου, μικρέ μου;»

—«Ἡ κ. Ἀναστασία Νικολαΐδου.»

—»Μάλιστα, ὁρίστε μέσα!» Εἶπε καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κυρίαν της.

§ 10 Ἡ θεία τοῦ Τάσου.

Μὲ πόσην χαρὰν ἔτρεξεν ἡ θεία τοῦ Τάσου, ἡ κ. Ἀναστασία, νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἀνεψιόν της.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὸν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας της τὸν ἐφίλει καὶ τοῦ ἔλεγε!

—«Ὤ! πόσον ἐμεγάλωσεν ὁ Τάσος μας! Καὶ πόσον ὁμοιάζει τὸν μακαρίτην ἀδελφόν μου! Ἔλα, παιδί μου, ἔλα. Πῶς δὲν μὲ εἰδοποίησες ὅτι θὰ ἤρχεσο, διὰ νὰ σὲ περιμένω εἰς τὴν ἀποβάθραν; Ἔκαμες καλὸ ταξεῖδι, παιδί μου; Ὑπέφερες εἰς τὴν θάλασσαν;»

—«Ὄχι θεία μου, ὑπεφέραμεν ὀλίγον τὴν νύκτα ἔξω ἀπὸ τὴν Ἰκαρίαν ὅπου ἡ θάλασσα εἶνε πάντοτε ταραγμένη καὶ τὸ πλοῖον κινεῖται πολύ. Ἐγὼ ὅμως δὲν ὑπέφερα! Φαίνεται ὅτι ἡ θάλασσα δὲν μὲ πειράζει.

—«Τόσον τὸ καλύτερον, Τάσο μου. Πάντοτε ὅμως ὕστερον ἀπὸ τὸ ταξεῖδι ἔχεις ἀνάγκην νὰ λουσθῇς ὀλίγον καὶ νὰ ἀναπαυθῇς.

—«Κατίνα, λέγει εἰς τὴν ὑπηρέτριαν, ἑτοίμασε, κόρη μου, ἕνα ζεστὸ διὰ τὸν Τάσον καὶ τὴν ὥραν ποὺ θὰ κοιμηθῇ νὰ ἑτοιμάσῃς τὸ λουτρὸν διὰ νὰ λουσθῇ.»

Ἡ Κατίνα ἔκαμεν ὅ,τι τὴν διέταξεν ἡ κυρία της.

Ὅταν ὁ Τάσος ἔμεινε μόνος μὲ τὴν θείαν του ἤρχισε νὰ τῆς ἐξηγῇ τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἦλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. Τῆς περιέγραψε τὴν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας των, τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν μικρὸν ἀδελφόν του, τὸν Στάμον καὶ τὰς ἐλπίδας του ὅτι θὰ ἠμπόρει νὰ βοηθήσῃ τὴν μητέρα του.

—«Ὄχι, ἀγαπητέ μου Τάσο, ὄχι! Εἶσαι μικρὸς ἀκόμη καὶ δὲν ἠμπορεῖς ἐδῶ νὰ ἐργασθῇς. Θὰ μείνῃς ἐδῶ πλησίον μου. Ὁ θεῖός σου εἶναι πολὺ καλὸς καὶ θὰ σὲ ἀγαπᾷ ὅπως καὶ ἐγώ. Εἴμεθα ἀρκετὰ εὐκατάστατοι. Ἔχομεν τὸ κατάστημά μας, τὸ ὁποῖον ἐργάζεται ἀρκετὰ καλά. Ὁ θεῖός σου εἶναι πλέον ἡλικιωμένος καὶ ὕστερον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀπὸ ὀλίγα ἔτη δὲν θὰ εἰμπορῇ πλέον νὰ ἐργασθῇ. Τότε θὰ ἀναλάβῃς σὺ τὸ κατάστημά μας καὶ θὰ εἶνε πλέον ἰδικόν σου. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξακολουθήσῃς τὰ μαθήματά σου καὶ νὰ φοιτήσῃς κατόπιν εἰς τὴν ἐμπορικὴν σχολήν. Θέλεις;»

Ὁ Τάσος ἔλαμπεν ἀπὸ χαράν, ὅταν ἤκουε τοὺς λόγους τῆς θείας του. Καὶ ὅμως ἐδίσταζε νὰ ἀπαντήσῃ ἂν δέχεται ἢ ὄχι εἰς ὅσα τοῦ εἶπεν ἡ θεία του;

—«Τί; μήπως δὲν θέλεις νὰ μείνῃς μαζί μας;» ἐρωτᾷ καὶ πάλιν ἡ θεία.

—«Ὄχι, θεία μου, θέλω, ἀλλά.....» εἶπεν ὁ Τάσος καὶ διέκοψε.

—«Τι ἀλλά;» ἐρωτᾷ ἡ θεία.

Ὁ Τάσος καὶ πάλιν ἐσιώπα.

—«Θαρρῶ ὅτι ἠννόησα» λέγει ἡ θεία. «Σκέπτεσαι ἴσως τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας σας καὶ πρὸ πάντων τὰ φορέματα τοῦ Στάμου;»

—«Μάλιστα, θεία μου· αὐτὸ εἶνε.» εἶπεν ὁ Τάσος λυπημένος.

— «Ὄχι Τάσο μου· μὴ λυπεῖσαι. Ἡμεῖς θὰ σκεφθῶμεν δι' ὅλους. Καὶ ὁ Στάμος καὶ ἡ μαμά σου θὰ ἔχουν ὅ,τι χρειάζονται.»

Ὁ Τάσος ἐσηκώθη, ἐφίλησεν ἀμέσως τὴν χεῖρα τῆς θείας του καὶ τῆς εἶπε:

— «Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτήν, θεία, εἶμαι ὅλος ἰδικός σου. Θὰ κάμω ὅ,τι θέλετε. Καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὲ ἀξιώσῃ νὰ φανῶ ἄξιος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προστασίας σας.»

Ἐκείνην τὴν ὥραν ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ὁ κ. Νικολαΐδης ἐπρόβαλεν εἰς τὸν διάδρομον. Ἔτρεξεν ἀμέσως ὁ Τά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σος, ἐφίλησε τὴν χεῖρα τοῦ θείου του, ἐνῷ ἡ κυρία 'Αναστασία ἔλεγεν εἰς τὸν σύζυγόν της τί εἶχεν ἀποφασίση διὰ τὸν Τάσον.

῾Ο κ. Νικολαΐδης τὸ ἐδέχθη μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Τάσος ἔμεινε πλέον ὁριστικῶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θείου του.

§ 11. ῾Ο Τάσος γράφει εἰς τὴν μητέρα του.

῾Ο Τάσος ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἥσυχος.

῾Η χαρά του ὅτι θὰ μείνῃ πλησίον τῆς θείας του καὶ ἡ σκέψις ὅτι ἡ οἰκογένειά των θὰ εἶχεν ὅ,τι θὰ ἐχρειάζετο τοῦ ἀφήρεσαν ἀπὸ τὴν ψυχήν του κάθε στενοχωρίαν.

Καὶ τὴν χαράν του αὐτὴν ἤθελε νὰ τὴν γνωρίσῃ καὶ εἰς τὴν ἀγαπητὴν μητέρα του, διὰ νὰ παύσῃ νὰ λυπῆται διὰ τὴν ἀναχώρησίν του.

Πρωΐ, πρωΐ λοιπὸν ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν θείαν του ὀλίγον χάρτην ἐκάθισεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ θείου του καὶ ἔγραψε:

«'Αγαπητή μου μῆτερ.

῎Εφθασα χθὲς καλὰ εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐζήτησα ἀμέσως τὴν οἰκίαν τῆς θείας 'Αναστασίας.

῾Η θεία μὲ ἐδέχθη μὲ τὴν μεγαλυτέραν χαράν. Δὲν εἴξευρε μὲ τί τρόπον νὰ μοῦ δείξῃ τὴν ἀγάπην της. Μὲ ἐπεριποιήθη καλύτερα ἀπὸ μητέρα.

῞Οταν τῆς εἶπα διὰ ποῖον σκοπὸν ἦλθα ἐδῶ, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν θέσιν της καὶ μοῦ εἶπε:

—«῎Οχι, παιδί μου, εἶσαι ἀκόμη μικρὸς καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ ἐργασθῇς. Θὰ μείνῃς ἐδῶ μαζί μας καὶ θὰ μάθῃς γράμματα, διὰ νὰ βοηθήσῃς τὸν θεῖόν σου καὶ νὰ ἀνα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λίβρης έπειτα τὸ κατάστημα. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τέκνα καὶ ὅλα ὅσα ἔχομεν θὰ εἶνε ἰδικά σου. Ἡμεῖς θὰ φροντίσωμεν ἀκόμη καὶ διὰ τὴν οἰκογένειάν σου.»

Ὕστερα ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν καλωσύνην της, δὲν ἠξεύρω πῶς νὰ δείξω τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

Θὰ φροντίσω μόνον νὰ μάθω γράμματα καὶ νὰ κατορθώσω μίαν ἡμέραν νὰ φανῶ ἄξιος τῆς ἀγάπης της, ὡς καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ θείου μου.

Φίλησέ μου τὸν ἀγαπητόν μου Στάμον. Δὲν φεύγει ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν μου.

Ἡ θεία καὶ ὁ θεῖος σᾶς ἀσπάζονται.

Περιμένω γράμμα σας

Ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν σου
ὁ υἱός σου
Τάσος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 12. Ὁ Τάσος πρόσκοπος.

Τὰ σχολεῖα ἦσαν ἀκόμη κλειστά. Αἱ διακοπαὶ δὲν εἶχαν τελειώση.

Κάθε πρωῒ μαζὶ μὲ τὸν θεῖόν του ὁ Τάσος ἐπήγαινε εἰς τὸ κατάστημα. Τί πολλὴ ἐργασία! Ὁ θεῖος ὅλην τὴν ἡμέραν σκυμμένος εἰς τὸ γραφεῖόν του ἔγραφεν ἢ ἔδιδε διαταγὰς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους.

Ὁ Τάσος δὲν ἤξευρε νὰ κάμῃ τίποτε. Ἐκάθητο ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ καταστήματος καὶ ἔβλεπεν.

Μίαν ἡμέραν εἶδε νὰ περνᾷ ἀπ' ἐκεῖ μία ὁμὰς τῶν προσκόπων. Μὲ κοντὰ φορέματα, μὲ πλατύγυρον πῖλον, καὶ μὲ ἕνα κοντὸν ἔκαμνον τὴν παρέλασίν των μέσα ἀπὸ τὴν πόλιν ζωηροὶ καὶ ὑπερήφανοι.

Ὁ κόσμος ἔστεκε καὶ τοὺς ἔβλεπε μὲ περιέργειαν· ὁ Τάσος τοὺς ἐζήλευεν· — «Ἄχ! νὰ ἤμην καὶ ἐγὼ μαζί των» ἔλεγεν ἀπὸ μέσα του.

Ὁ θεῖος του εἶδε μὲ πόσον πόθον ἔβλεπε τοὺς προσκόπους καὶ τοῦ εἶπε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Θέλεις, Τάσο, νὰ γείνῃς καὶ σὺ πρόσκοπος;»

—«Τὸ θέλω, θεῖέ μου,» εἶπεν ἀμέσως.

Ὁ θεῖος ἀφίνει ἀμέσως τὴν ἐργασίαν του καὶ τὸν παίρνει μαζί του εἰς τὸ γραφεῖον τῶν προσκόπων.

Ἦτο ἐκεῖ ὁ ἀρχηγός των, μὲ τὸν ὁποῖον ἦσαν πολὺ γνωστοί.

Ὁ θεῖος εἶπεν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς των καὶ ἐκεῖνος λέγει:

— «Ὁ Τάσος φαίνεται καλὸ παιδὶ καὶ θὰ τὸν ἐγγράψω εἰς τὸ βιβλίον. Πρὶν ὅμως ὠνομασθῇ πρόσκοπος, πρέπει νὰ δώσῃ ἐξετάσεις καὶ ἔπειτα τὸν προσκοπικὸν ὅρκον. Θὰ μελετήσῃ αὐτὸ ἐδῶ τὸ βιβλίον καὶ κατόπιν θὰ ἔλθῃ νὰ ἐξετασθῇ.»

Ὁ θεῖος ἐπλήρωσε τὴν ἐγγραφὴν τοῦ Τάσου καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ βιβλίου, ἐχαιρέτισε τὸν ἀρχηγὸν καὶ ἀνεχώρησαν.

—«Πιστεύω θὰ τὸ μελετήσῃς γρήγορα, Τάσο.» λέγει ὁ ἀρχηγός.

—«Ἐλπίζω νὰ τὸ μάθω γρήγορα,» εἶπεν ὁ Τάσος καὶ ἔφυγε κατευχαριστημένος.

Ἀπὸ τὴν ὥραν αὐτὴν ὁ Τάσος κατεγίνετο πλέον μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου. Ἦτο τὸ «ἐγκόλπιον τοῦ Προσκόπου» καὶ εἶχεν ὅλα, ὅσα πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ πρόσκοπος.

Μὲ τὸν πόθον, τὸν ὁποῖον εἶχεν, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἔμαθε τὸ βιβλίον ἀπ᾿ ἔξω καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὸ γραφεῖον διὰ τὰς ἐξετάσεις του.

Ὅλα ἐπῆγαν καλά. Εἰς τὰς ἐξετάσεις εἶχεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τὸν συνεχάρη καὶ τόν ἐνέγραψεν εἰς τὴν ὀγδόην ὁμάδα τῶν προσκόπων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ θεία ἠγόρασε τὴν στολήν του καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν καμαρωτὸς ἐξεκίνησε διὰ τὸ γραφεῖον τῆς ὁμάδος του. Ἐβάδιζε μὲ βῆμα στρατιωτικὸν καὶ μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὰ καὶ ἐκαμάρωνεν, ὅταν ἔβλεπε τὰ ἄλλα παιδία νὰ τὸ κυττάζουν εἰς τὸν δρόμον.

Εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ὁμάδος ἦτο ὁ ὑπαρχηγὸς μὲ τοὺς ἄλλους προσκόπους. Τοῦ ἔδειξε τὸ δελτίον του καὶ ἐστάθη εἰς προσοχὴν ἀπέναντί του.

Ὁ ὑπαρχηγὸς τὸν συνεχάρη, τὸν ἐσύστησεν εἰς τοὺς ἄλλους συναδέλφους του καὶ τοῦ εἶπε πάλιν μὲ ὀλίγας λέξεις τὰ καθήκοντα τοῦ προσκόπου.

Τώρα πλέον ἦτο πρόσκοπος, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι. Ἐγνωρίσθη μαζί των, ἐφιλιώθη μὲ ὅλους καὶ καθημερινῶς ἔτρεχεν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ὁμάδος του καὶ ἔβλεπε τὴν «ἡμερησίαν διαταγήν».

§ 13 Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Τὴν Κυριακὴν ὁ θεῖος τοῦ Τάσου ἐξύπνησεν ὀλίγον ἀργά.

Ὁ Τάσος εἶχε σηκωθῆ πρωΐ, ὅπως καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας. Εἶχεν ἐμπρός του τὸ ἐγκόλπιον τοῦ Προσκόπου καὶ ἀνεγίνωσκε:

— «Σήμερον τὸ κατάστημα εἶνε κλεισιόν, Τάσο.» λέγει ὁ θεῖός του. «Θὰ ἔλθῃς μαζί μου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.»

— «Μάλιστα θεῖέ μου» λέγει ὁ Τάσος καὶ ἔκλεισεν ἀμέσως τὸ βιβλίον του.

Μετ' ὀλίγον ὁ θεῖος τοῦ Τάσου ἦτο ἕτοιμος. Ὁ Τάσος ἐφόρεσε τὴν νέαν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν τοῦ ἠγόρασεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἡ θεία του καὶ ἠκολούθησε τὸν θεῖόν του εἰς τὴν Ἐκ-
κλησίαν.

Τί μεγάλη Ἐκκλησία! Καὶ τί κόσμος!

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἰς τὸ χωρίον του ὁ Τάσος οὔτε τὰ Χριστούγεννα δὲν ἔβλεπε τόσον πολὺν κόσμον.

Οἱ ὡραῖοι θόλοι τῆς Ἐκκλησίας, ἦσαν ζωγραφισμένοι μὲ μεγάλας καὶ ὡραίας εἰκόνας.

Τὸ εἰκονοστάσιον ὅλον χρυσωμένον ἔλαμπεν ἀπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων. Αἱ εἰκόνες του ἦσαν τόσον ἐπιτυχημέναι, ὥστε ἐνόμιζεν ὅτι οἱ Ἅγιοι ἦσαν ζωντανοὶ καὶ τὸν ἔβλεπον μὲ τοὺς ζωηροὺς καὶ συμπαθεῖς ὀφθαλμούς των.

Ὡραῖα καὶ μεγαλοπρεπῆ μανουάλια ἔστεκον ἐμπρὸς εἰς τὰς εἰκόνας καὶ ἀπὸ ὑψηλὰ ἐκρέμαντο ὁλόχρυσοι κανδῆλαι.

Ὁ κόσμος ὅλος ἔστεκε σιωπηλὸς καὶ μόνον ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῶν ψαλτῶν καὶ ἡ δέησις τοῦ ἱερέως ἠκούετο.

Καμμία ὁμιλία, κανεὶς ψιθυρισμός. Ὅλοι μὲ εὐλάβειαν παρηκολούθουν τὴν λειτουργίαν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Ἱερεὺς ὡμίλησεν ἀπὸ τὸν ἄμβωνα. Ἐξήγησε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς χριστιανοὺς καὶ τοὺς συνεβούλευσε νὰ εἶνε φιλάνθρωποι καὶ νὰ βοηθοῦν τοὺς πτωχούς.

Ὁ Τάσος ἔστεκε σιωπηλὸς πλησίον τοῦ θείου του.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ λειτουργία, ἔλαβε τὸ ἀντίδωρον, ἐφίλησε τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως καὶ ἐξῆλθε μαζὶ μὲ τὸν θεῖον του εἰς τὴν αὐλήν.

Ἔξω εἰς τὴν αὐλὴν πολλοὶ πτωχοὶ ἐκάθηντο καὶ ἐζήτουν ἐλεημοσύνην.

Ὁ θεῖος ἔδωκεν εἰς ὅλους ἀπὸ ἓν εἰκοσάλεπτον.

§ 14) Ὁ ἔρανος διὰ τοὺς πτωχούς.

Τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς αὐτὴν ἐγίνετο καὶ ὁ ἔρανος διὰ τοὺς πτωχούς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἰς ὅλους τοὺς δρόμους τῆς πόλεως κυρίαι καὶ δεσποινίδες ἐσταματοῦσαν τοὺς διαβάτας καὶ ἐκάρφωνον μὲ μίαν καρφίδα εἰς τὸ ἐμπρὸς μέρος τοῦ φορέματός των ἕνα μικρὸν τετράγωνον χάρτου.

Ὁ χάρτης ἦτο σφραγισμένος μὲ μίαν σφαγῖδα, ἡ ὁποία ἔλεγεν:

«ὑπὲρ τῶν πτωχῶν»

Οἱ διαβάται ἔστεκον πρόθυμοι καὶ ἔρριπτον μὲ εὐχαρίστησιν τὸν ὀβολόν των εἰς τὸ κυτίον τοῦ ἐράνου.

Ὁ κ. Νικολαΐδης ἔρριψεν εἰς τὸ κυτίον τοῦ ἐράνου δέκα δραχμὰς διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ πέντε διὰ τὸν Τάσον.

Μόλις ἔστρεψαν εἰς τὸν ἄλλον δρόμον, διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὴν οἰκίαν των, μία ἄλλη δεσποινὶς ἔτρεξε νὰ τοὺς φορολογήσῃ.

Ὅταν ὅμως εἶδε ὅτι καὶ οἱ δύο ἔφερον τὸν χάρτην μὲ τὴν σφραγῖδα, ἐγύρισεν ἀλλοῦ, διὰ νὰ φορολογήσῃ ἄλλους διαβάτας.

Ὁ ἔρανος ἐξηκολούθησεν ὅλην τὴν ἡμέραν. Τὰ κυτία τῶν πτωχῶν ἐγέμισαν ἀπὸ τὰς προσφορὰς τῶν διαβατῶν καὶ τὸ βράδυ παρεδόθησαν εἰς τὴν Μητρόπολιν, διὰ νὰ τὰ μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

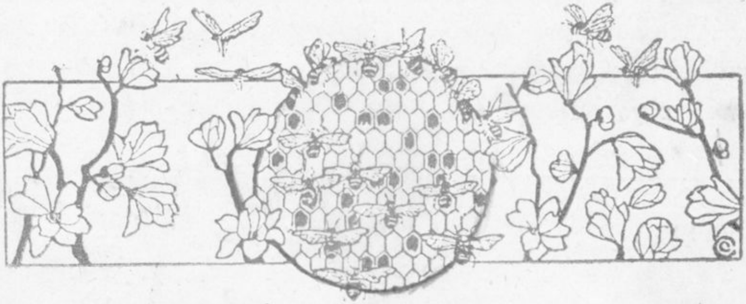

§ 15. Ἡ Ἁγία Σοφία.

—«Τί ὡραία ἡ ἐκκλησία σας, θεία μου!» ἔλεγεν ὁ Τάσος κατόπιν εἰς τὴν θείαν του.

—«Ναί, Τάσο μου»· εἶπεν ἡ κυρία Ἀναστασία. «Εἶνε κτισμένη μὲ τὸ σχέδιον τῆς Ἁγίας Σοφίας».

—«Καὶ ποῖος ἔκαμε τὸ σχέδιον αὐτό, θεία μου;»

—«Εἶνε ὁλόκληρος ἱστορία αὐτό, Τάσο μου· θέλεις νὰ σοῦ τὴν διηγηθῶ;»

—«Καὶ πολὺ μάλιστα!» εἶπεν ὁ Τάσος.

—«Ἄκουε λοιπόν:

Τὸν παλαιὸν καιρὸν ἡ πατρίς μας ἦτο πολὺ μεγάλη. Ὁ βασιλεύς μας ἔμενεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἡ ὁποία ἦτο ἡ μεγαλυτέρα καὶ ὡραιοτέρα πόλις τοῦ κόσμου Παλάτια ὡραῖα καὶ μεγαλοπρεπῆ ἐστόλιζον τὴν Πόλιν· καὶ κόσμος πολὺς ἤρχετο νὰ τὴν ἴδῃ καὶ νὰ τὴν θαυμάσῃ.

Ὁ βασιλεὺς ἠθέλησε νὰ κτίσῃ καὶ μίαν ὡραίαν ἐκκλησίαν, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ ὁμοία της εἰς κανὲν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐκάλεσε λοιπὸν ὅλους τοὺς μηχανικοὺς τοῦ βασιλείου του καὶ τοὺς διέταξε νὰ κάμῃ ὁ καθεὶς ἀπὸ ἕνα σχέδιο, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὸ καλύτερον.

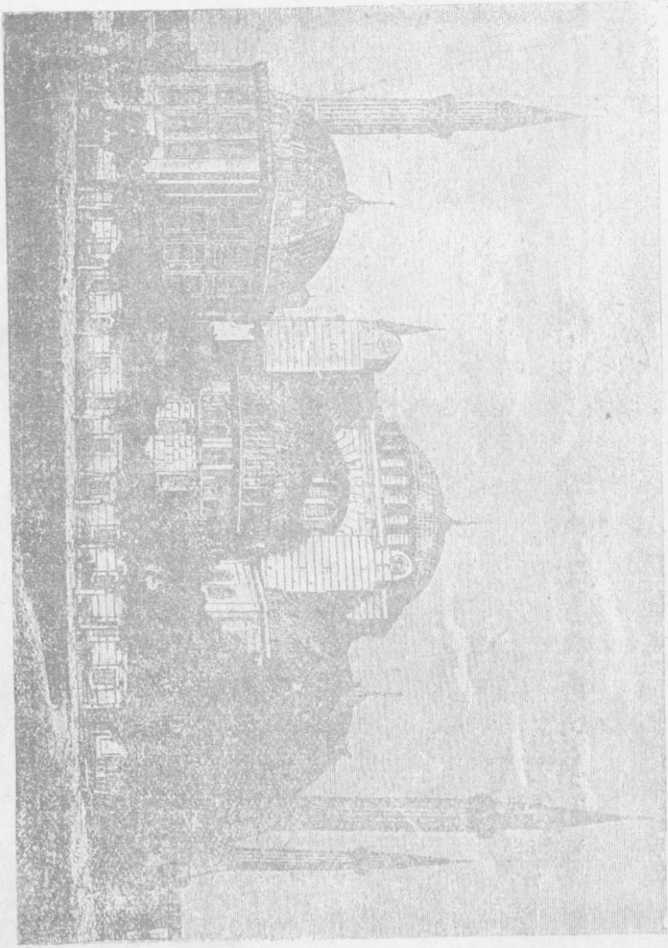

Οἱ μηχανικοὶ ἔκαμαν ὁ καθεὶς τὸ σχέδιόν του καὶ τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παρουσίασαν εἰς τὸν βασιλέα. Ἀλλὰ κανὲν ἀπ' αὐτὰ δὲν ἤρεσεν εἰς τὸν βασιλέα καί ἦτο πολὺ στενοχωρημένος.

Δὲν ἤξευρε τὶ νὰ κάμῃ. Ἐσκέπτετο μάλιστα νὰ καλέσῃ μηχανικοὺς καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη.

Μίαν Κυριακὴν ὁ βασιλεὺς ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ λειτουργηθῇ, ὅπως ἔκαμνε πάντοτε. Εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἐπλησίασε νὰ πάρῃ τὸ ἀντίδωρον ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Πατριάρχου. Τὴν στιγμὴν ὅμως ποῦ εἶχεν ἁπλώσῃ τὴν χεῖρά του διὰ νὰ πάρῃ τὸ ἀντίδωρον, ἐξέφυγε καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς.

Ἔσκυψεν ὁ βασιλεὺς νὰ τὸ πάρῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ ηὗρε.

Οἱ ἀξιωματικοί του ἔσκυψαν ἐπίσης καὶ ἐζήτουν τὸ ἀντίδωρον. Ἄδικα! Τὸ ἀντίδωρον δὲν εὑρίσκετο πουθενά.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ βασιλεὺς ἤκουσε ἕνα ἐλαφρὸν βόμβον. Στρέφεται πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ βλέπει μίαν μέλισσαν, ἡ ὁποία ἐπέτα μὲ τὸ ἀντίδωρον εἰς τοὺς πόδας της.

Τὴν παρηκολούθησε μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ μετ' ὀλίγον τὴν εἶδε νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ παράθυρον τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ βασιλεὺς ἐπέστρεψε στενοχωρημένος εἰς τὸ παλάτι του καὶ ἀμέσως δίδει διαταγὴν εἰς τοὺς μελισσοκόμους νὰ τρυγήσουν τὰς κυψέλας των, διὰ νὰ εὑρεθῇ τὸ ἀντίδωρον.

Οἱ μελισσοκόμοι ὑπήκουσαν εἰς τὴν βασιλικὴν διαταγήν.

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ὁ μελισσοκόμος τοῦ βασιλέως παρετήρησεν εἰς μίαν κυψέλην κάτι περίεργον.

Ἡ κηρήθρα τῆς κυψέλης αὐτῆς δὲν ὡμοίαζε μὲ τὰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄλλας. Εἶχε σχέδιον ἐκκλησίας. Διεκρίνοντο οἱ θόλοι, οἱ στύλοι αἱ θύραι, τὰ παράθυρα. Καὶ εἰς τὸ μέρος της Ἁγίας Τραπέζης ἦτο τοποθετημένον τὸ ἀντίδωρον τοῦ βασιλέως.

Μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ μὲ πολλὴν προσοχὴν ἐπῆρε τὴν κηρήθραν ὁ μελισσουργὸς μαζὶ μὲ τὸ ἀντίδωρον ὅπως ἦτο καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὸν βασιλέα.

Μόλις τὴν εἶδε ὁ βασιλεὺς ἐφώναξε:

—Ἰδοὺ τὸ σχέδιον ποὺ μοῦ χρειάζεται διὰ νὰ κτίσω τὴν Ἐκκλησίαν μου.

Καὶ ἀμέσως ἐκάλεσε τοὺς μηχανικούς του καὶ τοὺς διέταξε νὰ κτίσουν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Σοφίας κατὰ τὸ σχέδιον τῆς κηρήθρας.

Ἡ Ἁγία Σοφία ἦτο πράγματι ἡ ὡραιοτέρα ἐκκλησία τοῦ κόσμου. Καὶ σήμερον ἀκόμη, ποὺ ἔχει μεταβληθῆ εἰς τζαμὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν, ποὺ κατέλαβον οἱ Τοῦρκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, κινεῖ τὸν θαυμασμὸν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπισκέπτονται.

§ 16 Ἡ προσκοπικὴ ἐκδρομή.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τό πρωῒ ὁ Τάσος ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς ὁμάδος του διὰ νὰ ἴδῃ τὴν ἡμερησίαν διαταγήν.

Ἰδοὺ τί ἔγραφεν:

Ὀγδόη προσκοπικὴ ὁμάς.

Τὴν Κυριακὴν πρωῒ ὥρα 7 π. μ. οἱ πρόσκοποι τῆς 8ης ὁμάδος θὰ προσέλθουν εἰς τὸ γραφεῖον μὲ πλήρη

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐξάρτησιν. Ἡ ὁμὰς θὰ ἐκδράμῃ εἰς Πεντέλην, ὅπου θὰ καθήσῃ ἐπὶ δέκα ἡμέρας.

ὁ ἀρχηγός.
Ν. Παυλίδης.

Ἔφυγε κατευχαριστημένος καὶ εἰδοποίησε τὸν θεῖόν του. Αὐτὸς δὲν ἔφερε καμμίαν ἀντίρρησιν. Τοῦ ἐσύστησε μόνον νὰ προσέχῃ, καὶ πρὸ πάντων τὴν νύκτα διὰ νὰ μὴ κρυώσῃ.

Ἡ θεία Ἀναστασία δὲν τὸ ἤκουσε μὲ εὐχαρίστησιν. Θὰ τὸν ἔχανεν ἐπὶ δέκα ἡμέρας. Εἶχε συνηθίσῃ τὸν Τάσον καὶ τὸν ἠγάπα τόσον πολύ, ὥστε τὸ βράδυ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥραν πότε νὰ ἐπιστρέψῃ.

Τί νὰ κάμῃ ὅμως. Δὲν ἤθελε νά στερήσῃ τὸν Τάσον ἀπὸ μίαν τόσον εὐχάριστον ἐκδρομὴν καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ἑτοιμάζῃ.

* * *

Τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου ὁ Τάσος δὲν ἐκοιμήθη. Εἶχεν εἰς τὸν νοῦν του τὴν ἐκδρομήν. Καὶ μὲ τὸ πρῶτον λάλημα τοῦ πετεινοῦ εὑρέθη ὄρθιος ἔξω ἀπὸ τὴν κλίνην του.

Ἐφόρεσε τὴν προσκοπικήν του στολήν, ἔδεσεν ὀπίσω εἰς τὴν ράχιν του τὸν σάκκον μὲ τὴν κουβέρταν του, ἐκρέμασε τὸ ξύλινον δοχεῖον μὲ τὸ νερὸν εἰς τὴν μέσην του καὶ μὲ τὸν κοντὸν εἰς τὴν χεῖρα ἐξεκίνησε διὰ τὸ γραφεῖον τῆς ὁμάδος του.

Ἦσαν ἐκεῖ ἄλλοι καὶ ἄλλοι ἦλθαν κατόπιν.

Εἰς τὰς 7 ἀκριβῶς παρετάχθησαν εἰς τὴν γραμμὴν καὶ ἔκαμαν ἀρίθμησιν. Ἦσαν ὅλοι τριάκοντα πρόσκοποι τρεῖς ὑπενωμοτάρχαι δύο ἐνωμοτάρχαι καὶ ὁ ὑπαρχηγός.

Ὁ ὑπαρχηγὸς ἔκαμε τὴν ἐπιθεώρησίν του, εἶδε τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐξάρτησιν τῶν προσκόπων, τὰ ηὗρεν ὅλα ἐν τάξει καὶ ἀμέσως φωνάζει;

—«Εἰς προσ...οχήν!»

Οἱ πρόσκοποι παύουν ἀμέσως τὴν ὁμιλίαν καὶ στέκουν εἰς προσοχὴν μὲ τοὺς κοντοὺς εἰς τὰ πλάγιά των.

Ἔπειτα πάλιν φωνάζει:

—«Ἐμπρός! μάρς.»

Οἱ πρόσκοποι φέρουν τοὺς κοντοὺς εἰς τοὺς ὤμους, ὅπως οἱ στρατιῶται τὰ ὅπλα των καὶ ἀρχίζουν νὰ βαδίζουν εἰς τρεῖς δεκάδας. Εἰς τὸ ἐμπρὸς τῆς δεκάδος ἦτο ὁ ὑπενωμοτάρχης, καὶ πλησίον ὁ ἐνωμοτάρχης ἐνῷ εἰς τὴν πρώτην δεκάδα πλησίον τοῦ ὑπενωμοτάρχου ἦτο ὁ ὑπαρχηγός.

Τώρα βαδίζουν μέσα ἀπὸ τὴν πόλιν ζωηρὰ καὶ ὑπερήφανα.

Οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἀκόμη ὀλίγοι εἰς τοὺς δρόμους. Εἶνε πρωΐ· τὰ καταστήματα εἶνε κλειστὰ τὰ περισσότερα.

Ὁ θόρυβος ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀρχίσει καὶ τὸ ρυθμικὸν βῆμα τῶν προσκόπων ἠκούετο ζωηρά, ζωηρὰ μαζὶ μὲ τοὺς ὑπενωμοτάρχας, ποῦ ἐφώναζον διαρκῶς:

—"Εν, δύο-ἓν δυό!

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 17. Τὸ τραγοῦδι τῆς αὐγῆς.

Οἱ πρόσκοποι φθάνουν μετ' ὀλίγον εἰς τὸν σταθμὸν τῶν αὐτοκινήτων.

Τρία ὡραῖα καὶ μεγάλα αὐτοκίνητα τοὺς περιμένουν ἐκεῖ, ἕτοιμα νὰ ἀναχωρήσουν.

Ἡ κάθε μία δεκὰς καταλαμβάνει ἀπὸ ἓν αὐτοκίνητον. Ὁ ὑπαρχηγός, οἱ ἐνωμοτάρχαι καὶ οἱ ὑπενωμοτάρχαι κάθηνται πλησίον εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν αὐτοκινήτων.

Εἰς τὰς 7.30 ἀκριβῶς ἐξεκίνησαν.

Τὰ αὐτοκίνητα τρέχουν πολὺ γρήγορα. Περνοῦν μέσα ἀπὸ τὰς συνοικίας τῆς πόλεως.

Οἱ πρόσκοποι τώρα τραγουδοῦν τὸ τραγοῦδι τῆς αὐγῆς:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ξημερώνει· ἡ αὐγούλα
μᾶς καλεῖ χαρωπά.
τ' ἀγεράκι ἀπὸ τοὺς κάμπους
χίλια μῦρα σκορπᾷ.

Κάθε βρύσι κι' ἀηδόνι
κάθε φύλλο κι' ἀνθὸς
κι' ὅλα ψάλλουν τὸν ἥλιο
ποῦ προβάλλει ξανθός·

Στὸ ξωκκλῆσι κεῖ πέρα
ποῦ τὸ σήμαντρο ἠχεῖ
ἕνας γέροντας κάμνει
μυστικὴ προσευχή.

Λάμπει ὁ κόσμος κι' ἡ πλάση
σὰ Θεοῦ ζωγραφιά.
Ἔ! παιδιὰ σηκωθῆτε
νὰ χαρῆτ' ὀμορφιά!.

Ὁ κόσμος ἐκείνην τὴν ὥραν εἶχε σηκωθῇ ἀπὸ τὸν ὕπνον του. Ἀνοίγει τὰ παράθυρα καὶ βλέπει τοὺς προσκόπους ποῦ τραγουδοῦν. Πολλὰ παιδάκια τοὺς χειροκροτοῦν ἀπὸ τοὺς ἐξώστιας, ἐνῷ οἱ πρόσκοποι τοὺς χαιρετοῦν.

§ 18. Εἰς τὸ βουνόν.

Τὰ αὐτοκίνητα τώρα τρέχουν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Οἱ πρόσκοποι ἔπαυσαν τὸ τραγοῦδι καὶ συνομιλοῦν μεταξύ των.

Περνοῦν μέσα ἀπὸ τοὺς κήπους καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγρούς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Φθάνουν εἰς μίαν γέφυραν. Τὰ αὐτοκίνητα κόπτουν ὀλίγον τὸν δρόμον των καὶ περνοῦν τὴν γέφυραν μὲ προσοχήν.

Ὁ δρόμος τώρα εἶνε ἀνηφορικὸς καὶ τὰ αὐτοκίνητα δὲν τρέχουν πολύ. Οἱ ὁδηγοὶ αὐξάνουν τὴν δύναμιν τῶν αὐτοκινήτων καὶ αὐτὰ ἀναβαίνουν μὲ πολὺ δυνατόν θόρυβον.

Ὀλίγον ἀκόμη καὶ τὰ αὐτοκίνητα σταματοῦν εἰς ἕνα μικρὸν ὀροπέδιον πλησίον εἰς τὴν κορυφήν.

Οἱ πρόσκοποι καταβαίνουν ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα καὶ περιμένουν τὴν διαταγὴν τοῦ ὑπαρχηγοῦ.

—«Τώρα, παιδιά, ἀναπαυθῆτε ὀλίγον,» λέγει ὁ ὑπαρχηγός. «Ὁ καθένας εἶνε ἐλεύθερος, ἕως ὅτου ἀκούσῃ τὴν σφυρίκτραν μου.»

Τὰ παιδιὰ ἔλυσαν τοὺς σάκκους των, ἔβαλαν τὰ πράγματά των εἰς μίαν ἄκραν καί ἐξεχύθησαν εἰς τὸ βουνό.

— «Ἒ παιδιά» φωνάζει ὁ Τάσος· «Ἐλᾶτε ἐδῶ ἐλᾶτε.»

Οἱ πρόσκοποι ὅλοι ἔτρεξαν πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Ἡ ἔκπληξίς των ἦτο πολὺ μεγάλη.

— «Ἄ! τί ὡραῖα! τί ὡραῖα!» ἐφώναξαν ὅλοι.

Ἀπέναντι ἔστεκε τὸ ὑψηλὸ βουνόν τῆς Ἀττικῆς ὁ Ὑμηττὸς, κάτω ἡ μεγάλη πεδιάς, ποὺ ἐστολίζετο ποὺ καὶ ποὺ μὲ τοὺς μικροὺς ὡραίους λόφους της: ὁ μικρὸς ποταμὸς, ποὺ τὴν διασχίζει, ἡ πόλις ἀπὸ μακρὰν ἀπέραντη μὲ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὸν Λυκαβηττὸν ποὺ τὰ περιτριγυρίζει, πέρα μακρὰν ἡ καταγάλανη θάλασσα. Ὅλα αὐτὰ ἔκαμνον μίαν εἰκόνα τόσον ὡραίαν, ὥστε δὲν ἐχόρταινον νὰ τὴν θαυμάζουν.

Ἡ σφυρίκτρα τοῦ ὑπαρχηγοῦ ἀκούεται μετ᾽ ὀλίγον καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οἱ πρόσκοποι τρέχουν νὰ φθάσουν γρήγορα πλησίο
του.

Στέκονται τώρα καὶ περιμένουν. Ὁ ὑπαρχηγὸς συνο
λεῖ μὲ τοὺς ἐνωμοτάρχας. Φαίνεται νὰ τοὺς δίδη ὁδηγί
καὶ νὰ συσκέπτεται μαζύ των διὰ τὴν κατασκήνωσ
μας.

—«Πρὸ πάντων, ἔλεγε, νὰ περάσουν τὰ παιδιὰ καλά

§ 19. Ἡ κατασκήνωσις.

Κατεσκηνώσαμεν ἐκεῖ πλησίον κάτω ἀπὸ ὑψηλὰς λε
κας.

Τὸ μέρος ἦτο ὁμαλόν, καὶ τὰ ὀλίγα χόρτα, ποῦ ἦσ
φυτρωμένα ἐκεῖ ἔκαμνον τὸ ἔδαφος μαλακώτερον.

Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἓν ρυάκιον ἐκύλιε τὸ καθαρ
καὶ κρυστάλλινον νερόν του.

Ὁ μάγειρος, ὁ Στέφανος, ἤρχισε τὴν ἐργασίαν του, δ
νὰ ἑτοιμάση τὸ συσσίτιον.

Μερικοὶ ἄλλοι τὸν ἐβοήθησαν ἔφεραν ξύλα, νερὸν κ
ἤναψαν τὴν πυράν.

Κατόπιν οἱ πρόσκοποι διεσκορπίσθησαν διὰ τὴν ἀν
γνώρισιν τοῦ ἐδάφους. Ὁ καθεὶς εἶχε μαζί του τὸν κα
τόν του, ἓν μαχαιρίδιον καὶ μίαν μικρὰν πυξίδα, διὰ
προσανατολίζωνται μέσα εἰς τὸ δάσος.

Ὁ Τάσος ἐπροχώρησεν ὁλομόναχος εἰς τὸ δάσος. Π
και μεγάλαι θάμνοι διάφοροι, σχῖνοι, πρινάρια, μυρ
ναι ἐσκόρπιζον μίαν γλυκεῖαν εὐωδίαν καὶ τὰ πτηνὰ ἐ
μιζον τὸν ἀέρα μὲ τὸ γλυκὺ κελάδημά των.

Ἔφθασεν εἰς μίαν κορυφὴν καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς
να βράχον διὰ νὰ ξεκουρασθῇ ὀλίγον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐνῷ ἦτο ἐξαπλωμένος ἐκεῖ ἀκούει ἔξαφνα ἕνα ἐλαφρὸν θόρυβον.

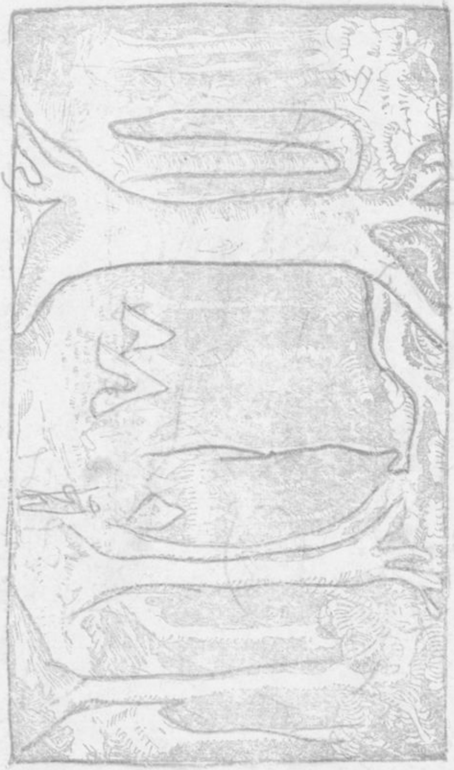

— «Τί νὰ εἶνε ἄρά γε;» εἶπε μὲ τὸν νοῦν του καὶ ἐσηκώθη ἐπάνω.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν διακρίνει κάτι νὰ κινῆται κάτω ἀπὸ τοὺς κλάδους ἑνὸς θάμνου.

Ὁ Τάσος σηκώνει ἀμέσως τὸν κοντόν του καὶ δίδει ἓν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δυνατὸν κτύπημα.

Ὁ θάμνος κινεῖται τώρα ἀκόμη περισσότερον καὶ ἐπάνω ἀπὸ τοὺς κλάδους του διακρίνεται ἡ οὐρὰ ἑνὸς ὄφεως.

Ὁ Τάσος καταφέρει καὶ δεύτερον κτύπημα.

Τώρα πλέον ὁ ὄφις δὲν κινεῖται. Πλησιάζει ὁ Τάσος μὲ προσοχὴν καὶ μὲ τὸ ἄκρον τοῦ κοντοῦ σύρει τὸν ὄφιν ἔξω ἀπὸ τὸν θάμνον.

Ὁ ὄφις εἶνε κτυπημένος εἰς τὴν κεφαλήν. Ἡ οὐρά του ἀκόμη κινεῖται καὶ κάμνει μερικὰς στροφὰς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Τὸ χρῶμά του εἶνε ζωηρὸν καὶ λάμπει εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἀπὸ τὸ στόμα του ἐξέρχεται μία λεπτὴ γλῶσσα χωρισμένη εἰς δύο λεπτὰ νήματα, ἐνῷ γύρω του διακρίνονται μικροί ὀξύτατοι ὀδόντες.

— «Ἐδῶ μέσα εἶνε τὸ δηλητήριον!» ἐσκέπτετο ὁ Τάσος.

Ἐσήκωσεν ἔπειτα μὲ τὸ ἄκρον τοῦ κοντοῦ τὸν ὄφιν καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν κατασκήνωσιν.

Ἀπὸ μακρὰν ἔδειχνε τὸ τρόπαιόν του εἰς τοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι μόλις τὸ ἀντελήφθησαν ἔτρεξαν νὰ τὸν προϋπαντήσουν.

Ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, ἄφησε τὸν ὄφιν κατὰ γῆς.

—«Εἶναι ἔχιδνα». εἶπεν ὁ ὑπαρχηγός. «Εἶναι ἀπὸ τὰ δηλητηριωδέστερα ἑρπετά. Τὴν διακρίνομεν ἀπὸ τὴν γραμμήν, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὴν ράχιν καὶ ἡ ὁποία ὁμοιάζει μὲ πολλὰ ἡνωμένα.»

Εὖγε, Τάσο! Ἔκαμες τὸ πρῶτόν σου κατόρθωμα!

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 20 Τὸ συσσίτιον.

Ἦτο πλέον μεσημέρι. Οἱ πρόσκοποι, ἄλλοι ἦσαν ἀκόμη εἰς τὴν ἀναγνώρισιν, ἄλλοι ἔβλεπον μὲ περιέργειαν τὸν σκοτωμένον ὄφιν καὶ ἄλλοι ἦσαν διεσπαρμένοι εἰς τὴν κατασκήνωσιν.

Ὁ Στέφανος εἶχεν ἑτοιμάση πλέον τό συσσίτιον καὶ ἐστέκετο ἕτοιμος πλησίον εἰς τὸ πρόχειρον μαγειρεῖόν των.

Ἡ σάλπιγξ προσκαλεῖ εἰς συσσίτιον.

Τρέχουν ὅλοι καὶ παρουσιάζει ὁ καθεὶς τὴν καραβάναν του εἰς τὸν Στέφανον. Ἐκεῖνος μὲ ἓν μέγα κοχλιάριον, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὰς χεῖράς του, γεμίζει τὴν καραβάναν τοῦ καθενός.

Κουρασμένοι, ὅπως ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ τὸν περίπατόν των εἰς τὸ δάσος, ἐρρίφθησαν ὅλοι μὲ ὄρεξιν εἰς τὸ φαγητόν.

Ὁ Στέφανος δὲν τὸ εἶχεν ἐπιτύχει. Ἡ ὄρυζα δὲν εἶχε βράση καλὰ καὶ τὸ ἅλας ἦτο ὀλίγον. Αὐτὸ ὅμως ἦτο ἐλάττωμά του. Τὰ φαγητὰ ἦσαν πάντοτε ἀνάλατα. Τὸ βούτυρον ὅμως ἦτο πολύ.

Οἱ πρόσκοποι τώρα εἶνε ἀπησχολημένοι εἰς τὸ φαγητόν. Κάπου, κάπου κανεὶς ῥίπτει καὶ κανὲν ἀστεῖον. Καὶ ὅλοι ἀρχίζουν νὰ γελοῦν.

— «Σήμερον, παιδιά, λέγει ὁ Μίμης, νὰ μὴ χαθῆτε ὕστερον ἀπὸ τὸ φαγητόν.»

— «Καὶ διατί;» ἐρωτᾷ ὁ Νῖκος, ὁ ὁποῖος εἶχε καταλάβη ὅτι θὰ ἔλεγε κανὲν ἀστεῖον.

— «Διὰ νὰ ὑπογράψωμεν τὸ δίπλωμα τῆς μαγειρικῆς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ Στεφάνου.»

Ὁ Στέφανος ἤρχισε νὰ γελᾷ.

— «Ἐγὼ τὸ ἔχω πάρῃ τὸ δίπλωμα, Μίμη· τώρα εἶνε ἡ σειρά σου καὶ πολὺ φοβοῦμαι πῶς δὲν θὰ κατορθώσῃς νὰ τὸ πάρῃς.»

— «Ὄχι δά!» λέγει ὁ Μίμης, «ὕστερον ἀπὸ τὰ μαθήματα, ποῦ μᾶς δίδεις καθημερινῶς, κάτι θὰ γείνῃ! Δὲν εἴμεθα καὶ ὅλως διόλου ἀστοιχείωτοι εἰς τὴν μαγειρικήν! Ἔχω μάλιστα καὶ τὰς συνταγάς σου... Ὅλα ἀνάλατα...»

Καὶ τὰ γέλοια ἐγίνοντο περισσότερα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθε καὶ ὁ ὑπαρχηγός. Εἶδε τοὺς προσκόπους νὰ γελοῦν καὶ διὰ νὰ γελάσουν ἀκόμη περισσότερον ἐρωτᾷ τὸν Στέφανον:

—«Τί ἔκαμες σήμερον Στέφανε;»

—«Ρύζι, κ. Ἀρχηγέ.»

—«Μὰ ῥύζι εἶνε αὐτό, Στέφανε ἢ κατάπλασμα;»

Τὰ παιδιὰ ὅλα ἐχειροκρότησαν. Καὶ ὁ Στέφανος μαζύ.

§ 21. Ὁ Σακκοράφος.

(παραμύθι)

Ὁ Στέφανος ἦτο ἀπὸ τοὺς καλυτέρους προσκόπους.

Ποτὲ δὲν ἐθύμωνε μὲ τοὺς συντρόφους του. Καὶ τώρα δὲν ἐθύμωσε μὲ τὰ ἀστεῖά των.Ηὐχαριστεῖτο μάλιστα πολύ, ὅταν ἐγίνετο ἀφορμὴ νὰ γελάσουν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ εὐχαριστηθοῦν.

Εἶχε μάλιστα ἓν προτέρημα, νὰ διηγῆται ὡραίας διαφόρους ἱστορίας.

Δι' αὐτὸ ὕστερον ἀπὸ τὸ φαγητόν, ὅταν οἱ πρόσκοποι ἐξηπλώθησαν κάτω ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς λεύκας, ἤρχισαν νὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τόν παρακαλοῦν νὰ τοὺς διηγηθῇ καμμίαν ἱστορίαν.

—«Νὰ σᾶς πῶ», λέγει ὁ Στέφανος, «ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ μὴμὲ διακόπτετε. . .»

—«Καὶ νὰ μὴ γελοῦμεν;» ἠρώτησε κάποιος.

—«Ὄχι νὰ γελᾶτε! Ἀλλὰ τὴν ὥραν, ποῦ πρέπει. . .»

—«Καλὰ λοιπόν. . Σύμφωνοι. .»

Καὶ ὁ Στέφανος ἤρχισε τὸ παραμύθι του:

«Ἦτο μίαν φορὰν εἷς σακκορράφος, ὁ ὁποῖος ὕφαινε σάκκους διὰ τὰ ἐμπορεύματα. Τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας του ἐτραγούδει πάντοτε καὶ ἔλεγε:

—«Μόνος μου τὴν ἔκλεισα . . . μόνος μου τὴν ἔκλεισα . . .»

Ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ ἔλεγε πάντοτε τὰ ἴδια λόγια.

Μίαν ἡμέραν ἔτυχε νὰ περνᾷ ἀπ' ἐκεῖ ὁ βασιλεύς, ἤκουσε τὸ τραγοῦδι του καὶ ἐστάθη νὰ ἀκούσῃ τί λέγει.

Ὁ σακκοράφος ἐτραγούδει τὸ τραγούδι του

—«Μόνος μου τὴν ἔκλεισα . . μόνος μου τὴν ἔκλεισα. . .»

Ὁ βασιλεὺς ἔφυγε καί, ὅπως ἦτο περίεργος, ἐπέστρεψε πάλιν τὸ ἀπόγευμα.

Ὁ σακκορράφος τὰ ἴδια. Ἔμεινεν ἕως τὴν νύκτα ὁ βασιλεὺς ἔξω ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ σακκορράφου. Τὸ τραγούδι ἦτο πάντοτε τὸ ἴδιον.

—«Μόνος μου τὴν ἔκλεισα. . .» . . .

Εἰς τὸ τέλος ὁ βασιλεὺς δὲν ἐκρατήθη. Περνᾷ εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ σακκορράφου καὶ τοῦ λέγει:

«Θὰ σὲ ἐρωτήσω κάτι, κύριε, καὶ θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ εἴπῃς ὅλην τὴν ἀλήθειαν.»

—Ἂν τὸ γνωρίζω, εὐχαρίστως. .» εἶπεν ὁ σακκορρά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φος.

—Ἡμέραν καὶ νύκτα περνῶ ἀπ᾽ ἐδῶ καὶ σὲ ἀκούω νὰ τραγουδῇς τὸ ἴδιον τραγούδι. «Μόνος μου τὴν ἔκλεισα.» Τί τρέχει; Διατί σοῦ ἤρεσεν αὐτὸ τὸ τραγούδι;» ἠρώτησεν ὁ βασιλεύς.

Ὁ σακκορράφος δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ξένος ἦτο ὁ βασιλεὺς καὶ τοῦ λέγει.

—«Τί νὰ σοῦ εἴπω, κύριε. Τραγουδῶ τὴν δυστυχίαν μου. Εἶμαι πολὺ πτωχὸς καὶ παρεκάλεσα τὸν Θεὸν νὰ μοῦ δείξῃ τὴν τύχην μου, διὰ νὰ καταλάβω τί τρέχει καὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ προκόψω, ἀφοῦ μάλιστα ἐργάζομαι ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ. Ὁ Θεὸς φαίνεται μὲ ἤκουσε. Τὴν νύκτα λοιπὸν εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου ὅτι εὑρέθην εἰς ἕνα μέρος, ποῦ εἶχε χιλιάδας βρύσεις. Ἀπὸ τὰς βρύσεις αὐτὰς ἔτρεχε νερόν. Ἀπὸ ἄλλην πολύ, ἀπὸ ἄλλην ὀλίγον. Ἦτο ἐκεῖ καὶ μία, ποῦ μόλις ἔσταζεν ὀλίγον νερόν. Ἐστέκετο ἐκεῖ καὶ κάποιος ἄνθρωπος καὶ ἔβλεπε μὲ προσοχήν.

Ἐγὼ λοιπὸν τὸν ἐρωτῶ:

—«Τί εἶνε αὐτὰ ἐδῶ;»

Καὶ μοῦ λέγει:

—«Αὐτὰ ἐδῶ εἶνε ἡ τύχη τῶν ἀνθρώπων. Ὁ καθεὶς ἔχει ἐδῶ τὴν βρύσιν του καὶ ἀναλόγως τὸ νερὸν ποὺ τρέχει εἶνε καὶ ἡ τύχη του εἰς τὸν κόσμον.»

—«Μήπως γνωρίζεις καὶ τὴν ἰδικήν μου βρύσιν;» τὸν ἐρωτῶ καὶ πάλιν!

—«Πῶς! μοῦ λέγει, εἶνε αὐτὴ ἐδῶ» Καὶ μοῦ ἔδειξε τὴν βρύσιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἔσταζε τὸ ὀλιγώτερον νερόν.

Ἐγὼ τότε ἐνόμισα ὅτι κάποιαν βλάβην ἔχει ὁ σωλὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ ἠθέλησα νὰ τὴν διορθώσω διὰ νὰ τρέχῃ περισσότερον. Ἔχωσα μέσα εἰς τὸν σωλῆνα μικρὸν ξύλον καὶ προσεπάθουν νὰ τὴν καθαρίσω. Δυστυχῶς ὅμως τὸ ξύλον ἔσπασε μέσα εἰς τὸν σωλῆνα καὶ τὸ νερὸν ἐσταμάτησεν ὅλως διόλου.

—«Μόνος μου τὴν ἔκλεισα» ἐφώναξα μέσα εἰς τὸν ὕπνον μου καὶ ἀμέσως ἐξύπνησα.

Ἀπὸ τότε ἔκλεισε πραγματικῶς ἡ τύχη μου. Ὅσον ἐργάζομαι, τόσον ἡ δυστυχία μου γίνεται μεγαλυτέρα. Δι᾽ αὐτό, ἐκεῖνο ποῦ εἶπα εἰς τὸν ὕπνον μου, τὸ ἔκαμα τραγούδι καὶ τὸ τραγουδῶ.

Ὁ βασιλεὺς ἔφυγε χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ τίποτε καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τοῦ στέλλει μίαν μεγάλην καὶ καλοψημένην πίτταν.

Ὁ σακκοράφος, ὅταν ἔλαβε τὴν πίτταν, ἐσκέφθη.

—«Τί θὰ καταλάβω, ἂν πάρω τὴν πίτταν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκογένειάν μου; Δὲν θὰ μᾶς φθάσῃ νὰ χορτάσωμεν ὅλοι. Εἴμεθα πέντε στόματα. Ποῦ νὰ μᾶς φθάσῃ; Ἂς τὴν δώσω εἰς τὸν γείτονά μου τὸν μάγειρον νὰ μοῦ δώσῃ ἄλλα περισσότερα ψωμιά, νὰ περάσωμεν δύο ἡμέρας τοὐλάχιστον.»

Ὅπως εἶπε καὶ ἔκαμεν.

Ὁ μάγειρος ἔλαβε τὴν πίτταν καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν σακκοράφον πέντε ψωμιὰ καὶ μερικὰ περισσεύματα ἀπὸ τὰ φαγητά του. Ὁ σακκοράφος ἦτο εὐχαριστημένος, διότι ἡ οἰκογένειά του εἶχε ψωμιὰ νὰ περάσῃ τρεῖς ἡμέρας.

Ὁ μάγειρος ὅμως ἔκοψε τὴν πίτταν καὶ τί νὰ ἴδῃ; Ἦτο γεμάτη χρυσᾶ φλουριά. Τὰ ἔκρυψεν ἀμέσως καὶ τὰ ἔφερε χαρούμενος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὕστερον ἀπὸ δύο ἡμέρας ὁ βασιλεὺς ἐπέρασε πάλιν ἔξω ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ σακκορράφου καὶ ἀκούει πάλιν τὸ ἴδιον τραγοῦδι:

— «Μόνος μου τὴν ἔκλεισα! . . .»

— «Θὰ ἦσαν ὀλίγα φαίνεται τὰ φλουριά!» ἐσκέφθη ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ βράδυ τοῦ στέλλει μίαν καλοψημένην χῆναν γεμιστήν.

Ὁ σακκορράφος ἔκαμε πάλιν τὰ ἴδια. Ὁ μάγειρος αὐτὴν τὴν φορὰν τοῦ ἔδωκε περισσότερα ψωμιὰ καὶ περισσότερον φαγητόν.

Καὶ τρίτην φορὰν ἐπέρασεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ σακκορράφου. Τὸ τραγοῦδι ἐξηκολούθει.

Ἀνοίγει λοιπὸν τὸ ἐργαστήριον ὁ βασιλεύς, βλέπει τὸν σακκορράφον καὶ τὸν ἐρωτᾷ:

—«Ἔ! πῶς σοῦ ἐφάνησαν ἡ πίττα καὶ ἡ χῆνα;»

— Τί νὰ σᾶς πῶ, κύριε, λέγει ὁ σακκορράφος. Τίποτε δὲν ἐδοκίμασα οὔτε ἀπὸ τὴν πίτταν οὔτε ἀπὸ τὴν χῆναν. Αὐτὰ εἶνε πολυτέλεια. Τὰ ἔδωκα λοιπὸν εἰς τὸν γείτονά μου τὸν μάγειρον καὶ ἐπῆρα ἄλλα ψωμιὰ καὶ φαγητά, ποὺ θὰ μᾶς φθάσουν νὰ περάσωμεν καὶ αὔριον ὅλην τὴν ἡμέραν.

— « Πραγματικῶς μόνος του κλείει τὴν τύχην του!» ἐσκέφθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ βασιλεὺς καλεῖ τοὺς δούλους του, γεμίζει ἕνα σάκκον ἀπὸ φλουριὰ καὶ τοὺς λέγει!

—«Τὸ βράδυ θὰ φυλάξετε ἔξω ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ σακκορράφου καὶ ὅταν ἐκεῖνος θὰ κλείσῃ διὰ νὰ φύγῃ, θὰ τρέξετε ἐμπρὸς εἰς τὴν γέφυραν καὶ θὰ ἀφήσετε τὸν σάκκον. Θὰ παραμονεύετε ἐκεῖ καὶ νὰ μὴ ἀφήσεις ἄλλον νὰ τὸ πάρῃ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν σακκορράφον, ἂν τὸ πά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρη. Ἔπειτα ἐλᾶτε νὰ μοῦ ἀναφέρετε τί θὰ γείνῃ.

Ἔφυγαν οἱ δοῦλοί του καὶ τὸ βράδυ ἐπιστρέφουν μὲ τὸν σάκκον, ὅπως ἦτο.

— «Τί συνέβη;» ἐρωτᾷ ὁ βασιλεύς.

— «Ἐκάμαμεν ὅ,τι μᾶς εἴπετε, Μεγαλειότατε· ὅταν εἴδαμεν τὸν σακκορράφον νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὸ ἐργαστήριόν του, ἐτρέξαμεν εἰς τὴν γέφυραν καὶ ἐρρίψαμεν τὸν σάκκον εἰς τὸν δρόμον. Ἐστάθημεν ἐκεῖ νὰ ἴδωμεν τί θὰ ἀπογείνῃ. Μετ' ὀλίγον ἔρχεται καὶ ὁ σακκορράφος. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν γέφυραν σταματᾷ καὶ λέγει:

— «Τόσα χρόνια περνῶ τὸ γεφύρι μὲ ἀνοικτὰ τὰ μάτια, ἄς περάσω μίαν φορὰν καὶ μὲ κλειστά. Θὰ ἰδῶ ἂν ἠμπορέσω νὰ τὸ περάσω ἢ θὰ πέσω κάτω ἀπὸ τὸ γεφύρι καὶ θὰ σκοτωθῶ νὰ γλυτώσω τοὐλάχιστον ἀπὸ αὐτὴν τὴν δυστυχισμένην ζωήν.

Καὶ ἀμέσως τὸν εἴδαμεν νὰ περνᾷ τὴν γέφυραν μὲ κλειστὰ μάτια, χωρὶς βέβαια νὰ ἰδῇ τὸν σάκκον, καὶ νὰ φεύγῃ. Ἡμεῖς τότε ἐπήραμεν τὸν σάκκον διὰ νὰ τὸν φέρωμεν ἐδῶ.»

— «Πραγματικῶς μόνος του κλείει τὴν τύχην του.» εἶπεν ὁ βασιλεὺς καὶ διέταξε νὰ φέρουν τὸν σακκορράφον ἐνώπιόν του.

Ὅταν ἦλθεν ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς τοῦ λέγει:

— «Δὲν ἔχεις καθόλου γνῶσιν, δυστυχισμένε. Καλὰ διὰ τὴν πίτταν καὶ τὴν χῆναν δὲν ἐσκέφθης φρόνιμα, διότι δὲν εἴξευρες τί εἶχαν. Σήμερον ὅμως διατί ἐπέρασες τὴν γέφυραν μὲ κλειστὰ μάτια καὶ δὲν εἶδες τὸν σάκκον μὲ τὰ φλουριά, τὰ ὁποῖα σοῦ ἔστειλα διὰ νὰ σὲ κάμω πλούσιον;»

Δὲν πταίω ἐγὼ Μεγαλειότατε. Ἡ κακή μου μοῖρα μὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παρεκίνησε νὰ τὸ κάμω».

Ὁ βασιλεὺς τότε ἐκάλεσε τὸν μάγειρον καὶ τὸν διέταξε νὰ φέρῃ ὀπίσω τὰ φλουριὰ τῆς πίττας καὶ τῆς χήνας καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν σακκορράφον μαζὶ μὲ τὰ φλουριὰ τοῦ σάκκου.

Ἔπειτα τοῦ λέγει:

—«Ἄκουσε, σακκορράφε: οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν ἐργασίαν των καὶ μὲ τὴν ἐξυπνάδαν των ἀνοίγουν τὴν μοῖράν των. Σὺ τὴν ἔκλεισες μόνος σου μὲ τὴν ἀνοησίαν σου καὶ δὲν πρέπει νὰ παραπονεῖσαι. Τώρα ἐγὼ ἀνοίγω πάλιν τὴν τύχην σου. Καὶ φρόντισε μὲ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα σοῦ χαρίζω νὰ κάμῃς καμμίαν καλὴν ἐργασίαν καὶ νὰ παύσῃς νὰ τραγουδῇς τὸ συνειθισμένο τραγούδι σου.

Καὶ ὁ σακκορράφος ἔφυγε κατευχαριστημένος.

§ 22. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Γόρδιος δεσμός.

Οἱ πρόσκοποι ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὸ ὡραῖον παραμύθι τοῦ Στεφάνου. Ὅλοι δὲ κατέκριναν τὸν σακκορράφον διὰ τὴν ἀνοησίαν του, διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἔκλεισεν ἡ τύχη του καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προκόψῃ.

—«Πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς τολμηρός, εἶπεν ὁ Μίμης, καὶ νὰ μὴ περιμένῃ τίποτε ἀπὸ τὴν τύχην. Παράδειγμα ἔχομεν τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὸ Γόρδιον, ἔμαθεν ὅτι ἐκεῖ ἦτο μία ἅμαξα, δεμένη τόσον δυνατά, ὥστε κανεὶς δὲν ἠμπόρει νὰ τὴν λύσῃ. Ἔμαθεν ἀκόμη ὅτι οἱ θεοὶ εἶχαν δώσῃ χρησμὸν ὅτι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ λύσῃ τὴν δεμένην αὐτὴν ἅμαξαν, τὸν Γόρδιον δεσμόν, ὅπως ἐλέγετο, ἐκεῖ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νος θὰ ἐγίνετο κύριος ὅλης τῆς Ἀσίας.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὴν ἅμαξαν καὶ προσεπάθησε νὰ τὴν λύσῃ. Μάτην ὅμως ἐκοπίασεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος δὲν εὕρισκεν οὔτε

τὴν ἀρχήν, οὔτε τὸ τέλος τοῦ σχοινίου. Ἔσυρε τότε τὴν σπάθην του, ἔκοψε τὸ σχοινίον καὶ εἰς ὀλίγας στιγμὰς ἡ ἅμαξα ἦτο ἐλευθέρα. Μὲ αὐτὸ βέβαια ἠθέλησε νὰ δείξῃ ὅτι καὶ ἂν ἡ τύχη δὲν ἤθελεν, αὐτὸς καὶ διὰ τῆς βίας θὰ ἐγίνετο κύριος τῆς Ἀσίας. Καί, ὅπως γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν, τὸ κατώρθωσε.»

— «Τόλμη λοιπόν!» ἐφώναξαν καὶ οἱ ἄλλοι πρόσκοποι.

— «Τόλμη, ναί,» λέγει ὁ Μίμης· «Ἡ τύχη μόνον τοὺς τολμηροὺς εὐνοεῖ καὶ ὑποστηρίζει.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

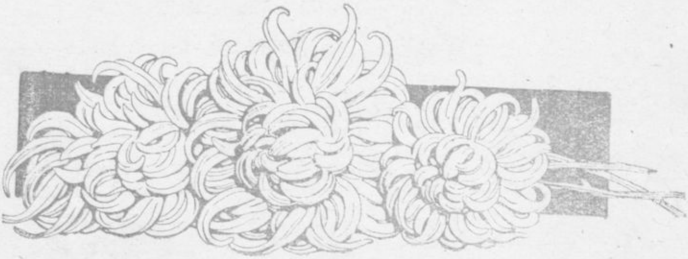

§ 23. Ὁ Τάσος φρουρός.

Ἐκείνην τὴν νύκτα ὁ Τάσος ἐκοιμήθη πολὺ ὡραῖα τυλιγμένος εἰς τὴν κουβέρταν του.

Οἱ φρουροὶ ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνὴν ἐφύλαττον ὅλην τὴν νύκτα.

Ὁ ὑπαρχηγὸς μετὰ τὰ μεσάνυκτα ἔκαμε τὴν ἐπιθεώρησίν του καὶ ηὗρεν ὅλα ἐν τάξει.

Καὶ τὸ πρωῒ ὅταν ἐσήμανε τὸ ἐγερτήριον ὅλοι εὑρέθησαν ἕτοιμοι ἐπὶ ποδός.

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν οἱ πρόσκοποι ἐπεσκέφθησαν δύο ἄλλας ὁμάδας ποῦ εἶχαν κατασκηνώση ἐκεῖ πλησίον καὶ ἐκεῖναι πάλιν ἀνταπέδωκαν τὴν ἐπίσκεψίν των.

Τὴν δευτέραν νύκτα ὁ Τάσος ἦτο φρουρὸς ἀπὸ τὰ μεσάνυκτα ἕως τὰς τρεῖς. Δι' αὐτὸ ἐκοιμήθη ἐνωρὶς διὰ νὰ μὴ νυστάξῃ κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὑπηρεσίας του.

Τὰ μεσάνυκτα ἀκριβῶς ὁ Τάσος ἦτο εἰς τὴν θέσιν του. Ὁ ὑπενωματάρχης τῆς φρουρᾶς ἔδωκεν εἰς τὸν Τάσον ἕνα ὅπλον γεμάτον μὲ σκάγια. Ὁ Τάσος ἐπῆρε τὸ ὅπλον καὶ ἐκαμάρωνε, διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς αὐτὸν εἰ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χον ἐμπιστευθῇ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὁμάδος του.

Ἡ νύκτα ἦτο σκοτεινή. Ἡ σελήνη εἶχε δύση ἐνωρὶς καὶ τὸ ψῦχος ἀρκετόν.

Τὶ καλὰ θὰ ἦτο νὰ εἶχε τὸν μανδύαν του ἢ νὰ φορέσῃ ἐσωτερικὸν μάλλινον φόρεμα, ὅπως τοῦ ἔλεγεν ἡ θεία του!

Ὁ Τάσος δὲν τὸ ἐφαντάζετο αὐτὸ καὶ τώρα μετενόει.

Διὰ νὰ μὴ αἰσθάνεται τὸ ψῦχος ἔκαμνε μεγάλα βήματα γύρω ἀπὸ τὴν κατασκήνωσιν.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐσκέφθη τὸ κρεββάτι του. Τὶ γλυκὰ θὰ ἐκοιμᾶτο ἐκεῖ καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ τὸν κεντοῦν αἱ σκνῖπες, αἱ ὁποῖαι ἐκεῖ ἐπάνω ἦσαν πολλαὶ καὶ τὸν ἐκέντων δυνατὰ εἰς τοὺς πόδας.

— «Πρέπει ὅμως καὶ νὰ συνειθίσω εἰς τὴν σκληραγωγίαν!» ἔλεγε πάλιν μόνος του.

Ἔξαφνα ἐλαφρὸς θόρυβος ἠκούσθη μέσα ἀπὸ τοὺς θάμνους. Ἔστρεψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὰ ἐκεῖ. Τὸ σκότος ὅμως δὲν τὸν ἀφίνει νὰ διακρίνῃ τί εἶναι.

Μετ' ὀλίγον διακρίνεται καὶ πάλιν ὁ θόρυβος.

— «Νὰ εἶνε κανεὶς ἐχθρός;» ἐσκέφθη ὁ Τάσος καὶ ἔστρεψεν ἀμέσως τὸ στόμιον τοῦ ὅπλου του πρὸς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἠκούσθη ὁ κρότος.

— «Τίς εἶ;» φωνάζει ὁ Τάσος.

Καμμία ἀπάντησις. Ἐπαναλαμβάνει ἀκόμη δύο φορὰς τὴν ἐρώτησίν του καὶ ὅταν εἶδεν ὅτι δὲν ἀπαντᾷ κανεὶς ἐπίεσεν τὴν σκανδάλην.

— «Μπάμ!» ἀκούεται ἀμέσως καὶ ὁ θόρυβος ἐσταμάτησε.

Ἀμέσως ἔτρεξαν ἐκεῖ καὶ ἄλλοι φρουροὶ μὲ τὸν ὑπενωμοτάρχην. Ἔψαξαν μὲ φανάρι μέσα εἰς τοὺς θάμνους

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ ηὗραν τὸν ἐχθρὸν σκοτωμένον.

Ἦτο μικρὸς λαγός!

Ὅλοι συνεχάρησαν τὸν Τάσον διὰ τὸ κατόρθωμά του καὶ μάλιστα ὁ ὑπενωμοτάρχης.

—«Εὖγε, Τάσο!» τοῦ λέγει, «ἔκαμες πολὺ καλὰ νὰ πυροβολήσῃς, διότι ὅπως ἦτο λαγός, ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ ἐχθρός.»

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ὥρα του, ὁ Τάσος ἐκοιμήθη εἰς τὴν σκηνήν. Εἰς τὸν ὕπνον του εἶδεν ὅτι ἔκαμεν τὰ μεγαλύτερα κατορθώματα.

Ὠνειρεύετο ὅτι ἐσκότωνε λέοντας, τίγρεις, ὅτι ἐμάχετο μὲ ἀγρίους ἐχθροὺς καὶ ὅτι τοὺς ἐνίκα ὅλους καὶ ἐπαρασημοφορεῖτο καὶ ἐπροβιβάζετο.

§ 24. Ὁ λαγός.

Τὸ πρωΐ, ὅταν ἐσηκώθησαν οἱ πρόσκοποι μὲ τὸ ἐγερτήριον εἶδαν ἐξαπλωμένον ἔξω ἀπὸ τὴν κατασκήνωσιν τὸν σκοτωμένον λαγόν.

Ἔτρεξαν ὅλοι ἐκεῖ καὶ ἐχάϊδευον τὸ μαλακὸν δέρμα του.

Ἐπάνω εἰς τὴν μικρὰν κεφαλήν του ἦσαν δύο μακρὰ καὶ μεγάλα ὦτα.

—«Τί μεγάλα αὐτιά!» ἐφώναξεν ὁ Θάνος, ὁ μικρότερος ἀπὸ τοὺς προσκόπους.

—«Βέβαια εἶνε μεγάλα τὰ αὐτιά του, διὰ νὰ ἀκούῃ καλύτερα. Δὲν τοῦ διαφεύγει καὶ ὁ ἐλάχιστος θόρυβος,» εἶπεν ὁ Μίμης.

Ὁ Θάνος ἤνοιξε τὸ στόμα του καὶ ἔβλεπε τοὺς τέσσαρας κοπτεροὺς ὀδόντας, τοὺς ὁποίους εἶχεν εἰς τὴν ἄνω

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ κάτω σιαγόνα.

Ἔπειτα παρετήρησε τοὺς ὀπισθίους πόδας του καὶ εἶδεν ὅτι αὐτοὶ ἦσαν μακρύτεροι ἀπὸ τοὺς ἐμπροσθίους.

— Διατί, Στέφανε, οἱ ὀπίσθιοι πόδες του εἶναι μακρότεροι; ἐρωτᾷ ὁ Θάνος.

— «Διὰ νὰ εἰμπορῇ νὰ πηδᾷ καλύτερον εἰς τὸν ἀνήφορον» εἶπεν ὁ Στέφανος. Δι' αὐτὸ καὶ τὸν προτιμᾷ ὅταν τὸν κυνηγοῦν καὶ κατορθώνῃ νὰ περνᾷ τοὺς σκύλους. Αὐτὸ πρῶτον καὶ δεύτερον τὸ χρῶμα τοῦ δέρματός του εἶναι τὰ μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα ὑπερασπίζεται τὴν ζωήν του ὁ λαγός. Ὅπως βλέπεις τὸ χρῶμα του ὁμοιάζει μὲ τὸ χρῶμα τῆς γῆς. Ὅταν λοιπὸν τὸν κυνηγοῦν, τρέχει καὶ κρύπτεται μέσα εἰς τοὺς ἀγροὺς μεταξὺ τῶν βώλων τοῦ χώματος καὶ τότε εἶναι δύσκολον νὰ τὸν διακρίνουν. Ὁ Στέφανος ἐπῆρε τὸν λαγόν, ἐξέδαρε τὸ δέρμα του καὶ ἔκαμεν ἓν νόστιμον φαγητὸν διὰ τὸν ὑπαρχηγόν των.

§ 25. Η ψευδομάχη

Μετὰ τὸ μεσημέρι οἱ πρόσκοποι ἤρχισαν τὰς ἀσκήσεις των. Ὁ ὑπαρχηγὸς διέταξε νὰ συνειθίσουν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν καὶ τὴν σκηναγωγίαν.

Οἱ πρόσκοποι ἀκούραστοι ἔτρεχον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ ἐνεργήσουν ἐγκαταστάσεις τηλεφώνου καὶ τηλεγράφου νὰ ἀνοίξουν χαρακώματα, νὰ κάμουν ἀναγνωρίσεις.

Μὲ πόσην προφύλαξιν ἐφρόντιζαν νὰ διαφύγουν τὴν προσοχὴν τοῦ ἐχθροῦ, διὰ νὰ κατορθώσουν νὰ φθάσουν εἰς τὰ χαρακώματά των.

Κάποτε συνελαμβάνετο καὶ κανεὶς αἰχμάλωτος. Αὐτὸς ἐφυλάσσετο, διὰ νὰ μὴ διαφύγῃ καὶ λάβῃ πάλιν μέρος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰς τὴν μάχην.

Ὁ Μικρὸς Μίμης ἔτρεχεν ἀδιάκοπα καὶ ἀπρόσεχτα. Παρ' ὀλίγον μάλιστα νὰ αἰχμαλωτισθῇ, ἂν δὲν ἐπρόφθανεν ὁ Τάσος νὰ τὸν προστατεύσῃ.

Ἡ ἀπροσεξία του ὅμως ἔγεινεν ἀφορμὴ νὰ πέσῃ ἀπὸ ἕνα βράχον καὶ νὰ πληγωθῇ.

Οἱ τραυματιοφορεῖς τὸν παρέλαβον ἀμέσως, ἔδεσαν τὸ τραῦμά του καὶ τὸν μετέφεραν εἰς τὴν κατασκήνωσιν.

Ὁ ὑπαρχηγὸς διέταξε τὸν τραυματίαν νὰ μείνῃ ἀκίνητος εἰς τὴν σκηνήν.

Πόσον μετενόει τώρα ὁ Μίμης διὰ τὴν ἀπροσεξίαν του. Ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ μένῃ ἐκεῖ ὡς φυλακισμένος.

Μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἡ ψευδομάχη ἐτελείωσε καὶ οἱ πρόσκοποι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν κατασκήνωσιν, ὅπου τοὺς ἐπερίμενε τὸ δεῖπνον.

Τὸ εἶχεν ἑτοιμάσῃ βέβαια ὁ Στέφανος, ἀνάλατον μάλιστα. Ἀλλὰ πόσον νόστιμον ἐφάνη εἰς ὅλους ὕστερον ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ψευδομάχης!

§ 26. Ὁ Τάσος προβιβάζεται

Τὸ κατόρθωμα τοῦ Τάσου, ὅταν ἦτο φρουρός, ἡ καλή του συμπεριφορὰ καὶ ἡ προκοπή του εἰς τὰ γυμνάσματα ἔκαμαν τὸν ὑπαρχηγὸν νὰ ἐκτιμήσῃ πολὺ τὸν Τάσον.

Δι' αὐτὸ καὶ τὸν ἐπροβίβασεν εἰς ὑπενωμοτάρχην.

Τὸν προβιβασμόν του μάλιστα τὸν ἔγραψε καὶ εἰς τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τῆς ὁμάδος.

Ὅλοι οἱ πρόσκοποι καὶ πρῶτος ὁ ὑπαρχηγὸς συνεχάρησαν τὸν Τάσον, ὁ ὁποῖος ἐδέχετο τὰ συγχαρητήριά των μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ μὲ πολλὴν συστολήν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἠσθάνετο μέσα του μίαν ἱκανοποίησιν καὶ ἐσκέπτετο πρὸ πάντων μὲ πόσην χαρὰν θὰ τὸ ἐμάνθανον ἡ θεία καὶ ὁ θεῖός του, ἡ μήτηρ του καὶ ὁ μικρός του ἀδελφός, ὁ Στάμος.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπέρασαν αἱ δέκα ἡμέραι τῆς προσκοπικῆς ἐκδρομῆς καὶ ὁ Τάσος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας του, ζωηρὸς ἀπὸ τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἐξοχῆς.

§ 27. Ἡ ἐπιστολὴ τῆς μητρός.

Ἡ θεία Ἀναστασία, μόλις ἐπέστρεψεν ὁ Τάσος, τοῦ ἔδωκε μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἔφερεν ὁ γραμματοκομιστὴς τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ὁ Τάσος ἐπῆρε μὲ συγκίνησιν τὴν ἐπιστολὴν, διότι ἐγνώρισε τὰ γράμματα τῆς μητρός του.

Ἔσχισεν ἀμέσως τὸν φάκελλον καὶ ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν ἐπιστολήν. Ἰδοὺ τί ἔγραφε:

«Ἀγαπητέ μου Τάσο.

Δὲν φαντάζεσαι πόσην χαρὰν μᾶς ἔκαμε τὸ γράμμα σου, καὶ μάλιστα ἡ μεγάλη καλωσύνη τῆς θείας καὶ τοῦ θείου σου, ποὺ ἠθέλησαν νὰ σὲ κρατήσουν μαζί των. Πῶς νὰ τοὺς εὐχαριστήσω δι' αὐτό; Ἐλπίζω σύ, υἱέ μου, μὲ τὴν ἀγάπην σου καὶ μὲ τὴν ἐπιμέλειάν σου νὰ τοὺς κάμῃς νὰ χαίρουν διὰ τὸ καλόν, τὸ ὁποῖον κάμνουν.

Εἶσαι ὀρφανός. Δὲν ἔχεις πατέρα. Ἐγὼ ἐδῶ μόνη μὲ τὸν μικρὸν Στάμον πῶς θὰ ἠμποροῦσα νὰ σᾶς ἀναθρέψω καὶ νὰ σᾶς ἀποκαταστήσω;

Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν, διότι σὲ ἔφερε πλησίον εἰς τοὺς θείους σου καὶ σοῦ ἤνοιξε τὸν δρόμον, διὰ νὰ προκόψῃς καὶ νὰ γείνῃς καλὸς ἄνθρωπος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀπὸ σὲ τώρα ἐξαρτᾶται νὰ διατηρήσῃς τὴν ἀγάπην των αὐτὴν καὶ νὰ ἠμπορέσῃς μίαν ἡμέραν νὰ ὠφελήσῃς τὸν ἑαυτόν σου, ἡμᾶς καὶ τοὺς θείους σου, οἱ ὁποῖοι εἶναι σήμερον καὶ γονεῖς σου.

Ὁ μικρός μας Στάμος ποτὲ δὲν σὲ λησμονεῖ. Καθημερινῶς ἔχει τὸ ὄνομά σου εἰς τὰ χείλη του καὶ βιάζεται πότε νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἔλθῃ πλησίον σου.

Σὲ φιλῶ γλυκά

ἡ μήτηρ σου

Εὐαγγελία Ν. Ζησοπούλου.»

Δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Τάσου, ὅταν ἀνεγίνωσκε τὴν ἐπιστολήν. Ὁ νοῦς του ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὴν μικρὰν πατρίδα του, εἰς τὴν μητέρα του, εἰς τὸν ἀδελφόν του, εἰς τοὺς συμμαθητὰς καὶ τοὺς φίλους του

Ἄχ! πόσον ἤθελε νὰ τοὺς ἴδῃ μίαν στιγμήν!

Ἔπειτα ὅμως ἐσκέφθη πῶς ἔφυγε, διατί ἦλθεν ἐδῶ καὶ εἶπεν ἀπὸ μέσα του.

— «Ὄχι! Δὲν εἶνε καιρὸς νὰ σκέπτωμαι ἀκόμη τὴν πατρίδα μου. Τώρα πρέπει νὰ φανῶ ἄξιος τῆς ἀγάπης τοῦ θείου μου, ὅπως μοῦ γράφει καὶ ἡ ἀγαπητὴ μήτηρ μου.»

§ 28. Εἰς τὸ σχολεῖον.

Ὁ Τάσος ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἐνεγράφη εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἦτο τακτικώτατος εἰς τὰ μαθήματά του καὶ μὲ τὴν ἐπιμέλειάν του ἔγεινεν ὁ καλύτερος μαθητὴς τῆς τάξεως. Ὁ διδάσκαλός του τὸν ἠγάπα ἰδιαιτέρως καὶ πολλὰς φο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρὰς τὸν ἔφερεν ὡς παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους μαθητάς.

Ὁ Τάσος ὅμως ἠγάπα πολὺ καὶ τοὺς συμμαθητάς του. Πάντοτε ἦτο πρόθυμος νὰ τοὺς βοηθῇ, ὅταν εἶχον ἀνάγκην καὶ νὰ λύῃ τὰς ἀπορίας των. Δι᾽ αὐτὸ ὄχι μόνον

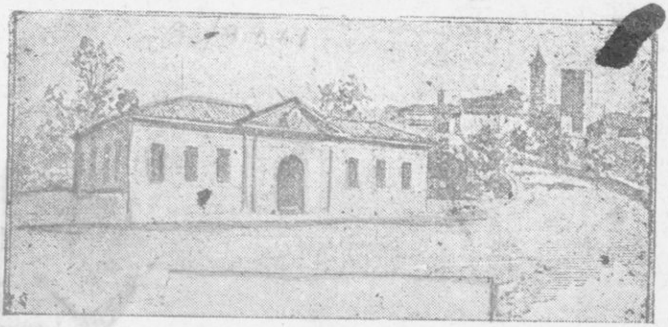

δὲν ἐζήλευον, ἀλλὰ καὶ ηὐχαριστοῦντο ὅταν ἤκουον τὸν διδάσκαλόν των νὰ ἐπαινῇ τὸν Τάσον, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μετριοφροσύνην ἔβλεπε κατὰ γῆς.

Οἱ βαθμοί του ἦσαν πάντοτε οἱ καλύτεροι τῆς τάξεώς του καὶ ὁ θεῖός του ὑπέγραφε τὸν ἔλεγχόν του μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν.

—«Εὖγε Τάσο·» τοῦ ἔλεγεν ὁ θεῖος του. «Μὲ τὴν πρόοδόν σου αὐτὴν μὲ εὐχαριστεῖς πολὺ καὶ μὲ κάμνεις νὰ σὲ ἀγαπῶ περισσότερον.»

Ὁ Τάσος πρὸ πάντων ἐφρόντιζε νὰ διατηρῇ καθαρὰ τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδιά του. Ποτὲ δὲν ἔβλεπε κανεὶς κηλῖδας εἰς τὰ τετράδια καὶ τὰ βιβλία του.

Ἦτο ἀκόμη πολὺ προσεκτικὸς εἰς τὰ μαθήματα. Ἤκουε μὲ προσοχὴν τὸν διδάσκαλόν του καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἐτελείωνε τὴν διδασκαλίαν του, ὁ Τάσος ἐγνώριζε τὸ μάθημα, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ μελετᾷ κατόπιν πολύ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 29. Εἰς τὸ ταπητουργεῖον.

Ὁ διδάσκαλος μίαν ἡμέραν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ ταπητουργεῖον τῆς συνοικίας.

Οἱ μαθηταὶ ὅλοι εἰς τὴν γραμμὴν τὸ ἀπόγευμα ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Ἐπέρασαν ἕνα δρόμον, ἔκαμψαν μίαν γωνίαν καὶ ἐστάθησαν ἐμπρὸς εἰς μίαν μεγάλην οἰκίαν. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν κλειστὴν θύραν ἦτο μία μεγάλη ἐπιγραφὴ μὲ τὴν λέξιν «ταπητουργεῖον».

Ὁ διδάσκαλος ἐκτύπησε τὴν θύραν καὶ ἀμέσως μία ἡλικιωμένη κυρία παρουσιάσθη καὶ τὴν ἤνοιξε. Ἦτο ἡ διευθύντρια τοῦ ταπητουργείου.

Μόλις εἶδε τὸν διδάσκαλον καὶ τοὺς μαθητὰς καὶ ἤκουσεν ὅτι ἤθελον νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ ταπητουργεῖον, ἐδέχθη μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν καὶ εἶπε:

—«Πολὺ εὐχαρίστως, κύριε· περάσετε.»

Καὶ ἀμέσως παρεμέρισε διὰ νὰ εἰσέλθουν.

Οἱ μαθηταί, μὲ τάξιν πάντοτε, ἐπροχώρησαν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ εἰσῆλθον εἰς μίαν μεγάλην αἴθουσαν, ἡ ὁποία ἔλαμπεν ἀπὸ τὴν καθαριότητα. Τὸ πάτωμα ἦτο ὁλοκάθαρον καὶ οἱ τοῖχοι ἀσβεστωμένοι μὲ ὡραῖον ὑ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πορτοκάλινον χρῶμα. Τὰ παράθυρα ἦσαν σκεπασμένα μὲ ὡραῖα κεντητὰ παραπετάσματα καὶ ἀπὸ τοὺς τοίχους ἦσαν κρεμασμέναι ὡραῖαι εἰκόνες καὶ διάφορα χρωματιστὰ σχέδια διὰ τοὺς τάπητας.

Κατὰ μῆκος τῆς μεγάλης αἰθούσης ἦσαν τοποθετημένοι πέντε μεγάλοι ἀργαλειοί. Ἐμπρὸς εἰς τὸν καθένα ἐκάθηντο εἰς μικρὰ πλεκτὰ καθίσματα ἀπὸ τρεῖς ἐργάτιδες, αἱ ὁποῖαι ὕφαινον μὲ μεγάλην προσοχήν.

Οἱ μαθηταὶ ἦλθον ἐκεῖ πλησίον καὶ ἔβλεπον μὲ πολλὴν περιέργειαν τὴν ἐργασίαν.

Ὁ ἀργαλειὸς ἦτο ἕνα τετράγωνον ἀπὸ στερεὰ ξύλα. Ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀργαλειοῦ ἕως κάτω ἦσαν δεμέναι κλωσταὶ στερεαὶ ἀπὸ μαλλὶ τοῦ προβάτου. Αὐταὶ ἦσαν τὸ σ τ η μ ό ν ι, ἡ βάσις τοῦ τάπητος. Αἱ ἐργάτιδες μὲ μίαν ξυλίνην βελόνην, τὴν σ α ΐ τ α ν, ἔδενον ἐπάνω εἰς τὰς κλωστὰς τοῦ στημονιοῦ κλωστὰς ἀπὸ διάφορα χρώματα σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον εἶχον ἐμπρός των, ἐνῷ συγχρόνως ἐκτυποῦσαν ὀλίγον τὰς κλωστὰς πρὸς τὰ κάτω, διὰ νὰ γείνῃ ὁ τάπης στερεὸς καὶ πυκνός.

Ἐπάνω ἀπὸ τὰς ἐργάτιδας περιφέρεται ἡ διευθύντρια καὶ ἐπιβλέπει νὰ μὴ γείνῃ λάθος. Ὅταν μάλιστα εἶνε ἀνάγκη νὰ δείξῃ ἢ νὰ διορθώσῃ, ἐπεμβαίνει ἡ ἰδία καὶ συστήνει προσοχὴν εἰς τὴν ἐργάτιδα.

— «Μαρία, πρόσεχε, παρακαλῶ» λέγει ἔξαφνα εἰς μίαν. «Τὸ φύλλον αὐτό, ποὺ κάμνεις εἶνε περισσότερον πράσινον. Ἄλλαξε, κόρη μου, τὴν κλωτσήν. Αὐτὴ ποὺ μεταχειρίζεσαι δὲν ταιριάζει.»

Εἰς τὸν ἄλλον ἀργαλειὸν παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἄνθος εἶναι μεγαλύτερον.

— «Δέσπω, ξύλωσε, κόρη μου, αὐτὸ τὸ λουλούδι· εἶνε

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολὺ μεγάλο. Μεγαλύτερον ἀπὸ ὅ,τι πρέπει. Κύτταξε τὸ σχέδιον.»

Ἡ Δέσπω χωρὶς καμμίαν ἀντιλογίαν ξυλώνει τὸ λουλούδι καὶ ἀρχίζει νὰ τὸ κάμνῃ μικρότερον. Εἶνε τόσον καλὴ ἡ διευθύντρια τοῦ ταπητουργείου, ὥστε τὴν ἀγαποῦν ὅλαι αἱ ἐργάτιδες καὶ ὑπακούουν προθύμως εἰς ὅ,τι διατάξῃ. Γνωρίζουν ὅτι αὐτὸ εἶνε πρὸς τὸ καλὸν των διότι θέλει νὰ μάθουν νὰ ἐργάζωνται καλά.

Ἀφοῦ τὰ παιδία ἐπεσκέφθησαν τοὺς ἀργαλειούς, ἡ διευθύντρια παρεκάλεσε τὸν διδάσκαλον νὰ περάσουν εἰς ἓν ἄλλο δωμάτιον. Ἐκεῖ ἦσαν ἀρκετοὶ τάπητες τελειωμένοι, ἕτοιμοι διὰ νὰ τοὺς μεταφέρουν πρὸς πώλησιν εἰς τὸ κατάστημα.

Πρὸ πάντων ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς μαθητὰς ὁ ὡραῖος τάπης, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἡ διευθύντρια εἰς τὸν τοῖχον τοῦ γραφείου της. Ὁ κάμπος του ἦτο ἀπὸ κίτρινον χρῶμα καὶ ἐπάνω του ἦσαν ὡραῖοι κλάδοι μὲ φύλλα καὶ ἄνθη. Τί ἁρμονικὰ καὶ σεμνὰ ἦσαν ὅλα τὰ χρώματα! Ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἦτο καμωμένος ὄχι ἀπὸ ὑφάντριαν, ἀλλὰ ἀπὸ κανένα ζωγράφον.

Οἱ μαθηταὶ ἐπλησίασαν εἰς τὸν τάπητα καὶ ἔβλεπον μὲ θαυμασμόν.

—«Τί ὡραῖος!» εἶπεν ὁ Τάσος εἰς τὸν συμμαθητήν του τὸν Ἰάκωβον. «Ἐδῶ ἄραγε ἔγεινεν αὐτός;»

Ἡ διευθύντρια ἤκουσε τὴν ἐρώτησιν τοῦ Τάσου καὶ εἶπε:

—«Μάλιστα, παιδί μου· ἔγεινεν ἐδῶ. Ἐπάνω του εἰργάσθησαν αἱ δύο καλύτεραι ὑφάντριαι τοῦ ταπητουργείου μας. Γνωρίζουν καλὰ τὴν τέχνην καὶ ἠξεύρουν νὰ ταιριάζουν [illegible] χρωματισμούς. Καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ σπου

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δαιότερον εἰς ἕνα τάπητα: Νὰ εἶνε τὰ χρώματα ταιρια-

σμένα εἰς τὴν θέσιν των. Ὅταν μάλιστα τὸ ὑλικόν των

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἶνε καλόν, τότε οἱ τάπητες, ὅπως αὐτὸς ἐδῶ, ἔχουν μεγάλην ἀξίαν.

— «Καὶ ἀπὸ ποῦ ἀγοράζετε τὰ ὑλικὰ τῆς ἐργασίας σας κυρία διευθύντρια;» ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος.

— «Τὰ ὑλικὰ τὰ ἀγοράζομεν ἀπ' ἐδῶ. Εὐτυχῶς εἰς τὸν τόπον μας ὑπάρχουν πολλὰ πρόβατα καὶ τὸ μαλλί των μᾶς χρησιμεύει πολύ. Εἰς μερικὰ μάλιστα χωρία τὸ μαλλὶ τῶν προβάτων εἶνε μαλακώτερον καὶ ἀπ' αὐτὸ κάμνομεν τοὺς τάπητας τῆς πρώτης ποιότητος. Ἐλᾶτε νὰ σᾶς δείξω.»

Ἡ διευθύντρια ἤνοιξε μίαν ἄλλην θύραν καὶ ὡδήγησε τὸν διδάσκαλον καὶ τοὺς μαθητὰς εἰς μίαν ἄλλην μεγάλην αἴθουσαν. Ἦσαν καὶ ἐκεῖ ἀρκεταὶ ἐργάτιδες, μικραὶ καὶ μεγάλαι. Αἱ μικραὶ ἐργάτιδες ἔπαιρναν τὸ μαλλὶ ἀπὸ τὸν σωρὸν καὶ τὸ ἔξαινον. Ἔπειτα τὸ ἔδιδον εἰς ἄλλας, αἱ ὁποίαι τὸ ἐκτένιζον μὲ μεγάλα κτένια, τὰ ὁποῖα εἶχον δύο σειρὰς ἀπὸ σιδηροῦς ὀδόντας πολὺ μυτερούς.

— «Βλέπετε;» εἶπεν ἡ κυρία διευθύντρια. «Μὲ τὰς μακρὰς τρίχας, τὰς ὁποίας χωρίζομεν ἀπὸ τὰ κτένια, κάμνομεν τὸ στημόνι, ἐνῷ μὲ τὰς ἄλλας τὰς μικροτέρας τὸ νῆμα, μὲ τὸ ὁποῖον ὑφαίνομεν τὸ ὑφάδι. Τὸ μαλλὶ διπλώνεται καὶ κατόπιν γνέθεται μὲ τὴν ρόκαν. Ἔπειτα βάφεται μὲ διάφορα χρώματα καὶ δίδεται εἰς τὰς ὑφαντρίας, διὰ νὰ τὸ μεταχειρισθῶσιν εἰς τὴν ἐργασίαν των.»

— «Εἴσθε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ἐργασίαν σας, κυρία διευθύντρια;» ἠρώτησε πάλιν ὁ διδάσκαλος.

— «Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη, κύριε. Ὄχι τόσον διὰ τὰ κέρδη τοῦ ταπητουργείου μας. Πρὸ πάντων, διότι δίδομεν ἐργασίαν εἰς τόσα πτωχὰ κοράσια, τὰ ὁποῖα βλέπετε

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐδῶ καὶ τὰ ὁποῖα μὲ τὴν ἐργασίαν των βοηθοῦν πολὺ καλὰ τὴν οἰκογένειάν των. Ὅσον μανθάνουν καλύτερον τὴν τέχνην, τόσον καὶ τὸ ἡμερομίσθιόν των γίνεται μεγαλύτερον. Πολλαὶ μάλιστα, αἱ ὁποῖαι ἔμαθαν τὴν τέχνην ἐδῶ, ἐργάζονται καὶ μόναι των καὶ κερδίζουν ἀκόμη περισσότερα.

Αὐτὸ εἶναι μεγάλη ἱκανοποίησις δι' ἐμέ, διότι διδάσκω εἰς τὰ πτωχὰ κοράσια μίαν τέχνην, ἡ ὁποία τὰ βοηθεῖ πολὺ εἰς τὴν ζωήν των. Καὶ αἰσθάνομαι μεγάλην συγκίνησιν, ὅταν συναντῶ εἰς τὸν δρόμον γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται νὰ μοῦ ἐκφράσουν τὴν εὐγνωμοσύνην των, διότι μὲ τὴν τέχνην, τὴν ὁποίαν ἔμαθαν ἀπὸ ἐμέ, κατορθώνουν νὰ ἐξασφαλίζουν τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας των.»

Ὁ διδάσκαλος καὶ οἱ μαθηταὶ ἀπεχαιρέτησαν τὴν κυρίαν διευθύντριαν καὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ ταπητουργεῖον μὲ τὰς καλυτέρας ἐντυπώσεις.

§ 30. Ἡ σωτηρία τοῦ ἁλιέως.

Ὅταν ἐπέστρεφον ἀπὸ τὸ ταπητουργεῖον, ὁ διδάσκαλος ὡδήγησε τοὺς μαθητάς του εἰς ἕνα λόφον, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐφαίνετο ὅλη ἡ ἔκτασις τοῦ Σαρωνικοῦ.

Ὁ καιρὸς ἦτο θαυμάσιος καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης ὡμοίαζε μὲ ἕνα πελώριον κυανοῦν τάπητα. Ἀτμόπλοια καὶ ἱστιοφόρα διέσχιζον τὴν ἐπιφάνειάν της καὶ ἄφινον ὀπίσω μίαν λευκὴν αὔλακα.

Εἰς μίαν στιγμὴν οἱ μαθηταὶ διέκριναν ὀπίσω ἀπὸ ἓν ἀτμόπλοιον μερικὰ μαῦρα σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἠκολούθουν τὸ πλοῖον. Περίεργοι οἱ μαθηταὶ παρηκολούθουν τὰ μαῦρα ἐκεῖνα σημεῖα τὰ ὁποῖα ἄλλοτε μὲν διεκρίνοντο κα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θαρά, ἄλλοτε δὲ ἐξαφανίζοντο κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

Τὸ ἀτμόπλοιον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπλησίαζε καὶ τότε οἱ μαθηταὶ διέκριναν ὅτι τὰ μαῦρα ἐκεῖνα σημεῖα ἦτο μία ἀγέλη δελφίνων.

Οἱ ἐπιβάται τοῦ ἀτμοπλοίου ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς τὸ κατάστρωμα καὶ ἔβλεπον τοὺς δελφῖνας, οἱ ὁποῖοι ἐκυνήγουν ὁ εἷς τὸν ἄλλον καὶ κάποτε ἤνοιγον τὸ στόμα διὰ νὰ καταβροχθίσωσι μερικὰ τρόφιμα, τὰ ὁποῖα ἔρριπτον ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ πλοῖον.

'Αφοῦ οἱ μαθηταὶ διεσκέδασαν ἐπὶ πολλὴν ὥραν μὲ τὸ θέαμα αὐτό, ὁ διδάσκαλος τοὺς ἐκάλεσε πλησίον του καὶ εἶπεν.

— «Οἱ δελφῖνες αὐτοὶ μοῦ ἔφερον εἰς τὸν νοῦν μίαν ὡραίαν ἱστορίαν, ἡ ὁποία ἔγεινε τὸν παλαιὸν καιρόν. Θέλετε νὰ τὴν ἀκούσετε;»

— «Μάλιστα, μάλιστα!» ἐφώναξαν ὅλοι οἱ μαθηταί.

Καὶ ὁ διδάσκαλος ἤρχισεν.

— «Τὸν παλαιὸν καιρὸν εἰς τὴν Κόρινθον ἦτο βασιλεὺς ὁ Περίανδρος, ὁ ὁποῖος ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς τοῦ κόσμου. Ὁ Περίανδρος ἦτο πολὺ φίλος τῆς μουσικῆς καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του ἕνα περίφημον μουσικὸν τὸν 'Αρίονα ἀπὸ τὴν Μήθυμναν τῆς Λέσβου.

Ὁ 'Αρίων ἦτο κιθαρῳδός. Ἔπαιζε μὲ μεγάλην τέχνην τὴν κιθάραν του καὶ συγχρόνως συνώδευε τὸν ἦχόν της μὲ τὴν γλυκεῖαν καὶ μελῳδικὴν φωνήν του.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Περίανδρος τὴν ἑσπέραν ἤθελε νὰ ἀναπαυθῇ ἀπὸ τοὺς κόπους τῶν βασιλικῶν καθηκόντων του, ἐφώναζε πλησίον του τὸν 'Αρίονα, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κιθάραν καὶ τὰ ᾄσματά του διεσκέδαζε τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἔκαμνε νὰ λησμονῇ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας.

Ὁ Ἀρίων ἔμενεν ἀρκετὰ ἔτη πλησίον τοῦ Περιάνδρου εἰς τὴν Κόρινθον. Ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος ὅμως ἠθέλησε νὰ κάμῃ μίαν περιοδείαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπου ἦσαν τότε πολλαὶ ἑλληνικαὶ ἀποικίαι καὶ ὅπου οἱ κάτοικοι ἦσαν φίλοι τῆς μουσικῆς, διὰ νὰ κερδίσῃ μερικὰ χρήματα καὶ νὰ τὰ φυλάξῃ διὰ τὰ γηρατειά του.

Ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν βασιλέα Περίανδρον, ὁ ὁποῖος πολὺ εὐχαρίστως τοῦ ἐπέτρεψε νὰ κάμῃ τὸ ταξίδιόν του μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως εἰς τὸ τέλος τῆς περιοδείας του νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν πλησίον του.

Ὁ Ἀρίων ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κόρινθον, ἔφθασεν εἰς τὴν Σικελίαν, περιώδευσεν ἐκεῖ διαφόρους πόλεις, ἔπειτα ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τελευταῖον ἔφθασεν εἰς τὸν Τάραντα. Εἶχε κερδίσῃ ἀρκετὰ χρήματα καὶ ἐσκέφθη ὅτι εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κόρινθον πλησίον τοῦ φίλου του βασιλέως Περιάνδρου. Εἰς τὸν Τάραντα ἐναύλωσεν ἓν πλοῖον Κορινθίων, διότι εἰς ἄλλους δὲν εἶχεν ἐμπιστοσύνην, καὶ ἀνεχώρησεν.

Ὅταν τὸ πλοῖον ἦτο εἰς τὸ πέλαγος, οἱ ναῦται, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζον ὅτι ὁ Ἀρίων εἶχε μαζί του πολλὰ χρήματα ἐσκέφθησαν νὰ φονεύσωσι τὸν κιθαρῳδὸν καὶ νὰ γείνωσιν αὐτοὶ κύριοι τῶν χρημάτων του. Ἤρχισαν λοιπὸν νὰ συνεννοῶνται κρυφίως μεταξύ των πῶς θὰ τὸν ἐφόνευον.

Ὁ Ἀρίων ἠννόησε τοὺς σκοποὺς τῶν ναυτῶν. Προέτεινε λοιπὸν νὰ δωρήσῃ εἰς αὐτοὺς ὅλα τὰ χρήματά του μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως νὰ τὸν φέρωσι σῶον καὶ ὑγιῆ εἰς τὴν Κόρινθον. Αὐτοὶ ὅμως, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο μήπως ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν Κόρινθον τοὺς καταγγείλῃ εἰς τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φίλον του βασιλέα Περίανδρον, δὲν ἐδέχθησαν τὴν πρότασίν του, ἀλλὰ τὸν διέτασσον ἢ νὰ αὐτοκτονήσῃ ὁ ἴδιος ἢ νὰ πηδήσῃ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅταν ὁ Ἀρίων εἶδε πλέον ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐλπὶς νὰ σωθῇ, παρεκάλεσε τοὺς ναύτας νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ ψάλῃ τὸ τελευταῖον ᾆσμά του. Ἐκεῖνοι ἐδέχθησαν προθύμως, διότι θὰ ἤκουον νὰ ψάλλῃ ὁ καλύτερος κιθαρῳδός.

Ὁ Ἀρίων ἐφόρεσε τότε τὴν καλυτέραν του στολὴν ἐκάθισεν εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου καὶ ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας τὴν κιθάραν του. Ἤρχισε τότε νὰ ψάλλῃ ἕνα ὕμνον εἰς τὸν θεὸν τῆς μουσικῆς, τὸν Ἀπόλλωνα. Οἱ ἦχοι τῆς κιθάρας του ἦσαν τόσον μελῳδικοὶ καὶ ἡ φωνή του τόσον γλυκεῖα, ὥστε οἱ ναῦται ἔβλεπον μὲ ἀνοικτὸν στόμα, τὸ δὲ πλοῖον περιεκυκλώθη ἀπὸ ἀγέλας δελφίνων, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθουν τὸ πλοῖον διὰ νὰ ἀκούουν τὴν μουσικήν.

Ὅταν ὁ Ἀρίων ἐτελείωσε τὸν ὕμνον, ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν μὲ τὴν στολήν του, τὸ δὲ πλοῖον ἐξηκολούθησε τὸ ταξίδιόν του πρὸς τὴν Κόρινθον. Οἱ ναῦται γεμᾶτοι χαρὰν ἔκαμαν ἀμέσως κατοχὴν τῶν θησαυρῶν τοῦ Ἀρίονος καὶ τὰ ἐμοίρασαν μεταξύ των.

Ὁ Ἀρίων ὅμως δὲν ἐπνίγη. Ὅταν ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν εἷς ἀπὸ τοὺς δελφῖνας τὸν ἔλαβεν ἐπὶ τῆς ῥάχεώς του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ Ταίναρον ἀκρωτήριον. Ἐκεῖ ὁ Ἀρίων ἐξῆλθεν εἰς τὴν ξηράν, μετέβη πεζὸς εἰς τὴν Κόρινθον καὶ διηγήθη εἰς τὸν Περίανδρον τὸ πάθημά του καὶ τὸ θαῦμα.

Ὁ Περίανδρος ἐδίσταζε νὰ πιστεύσῃ τὸ πρᾶγμα. Διὰ τοῦτο περιώρισε τὸν Ἀρίονα εἰς ἕνα δωμάτιον τῶν ανα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κτόρων, διὰ νὰ μὴ συνεννοηθῇ μὲ κανένα, αὐτὸς δὲ περιέμενεν πότε νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ κορινθιακὸν πλοῖον.

Ὅταν αὐτὸ ἔφθασεν, ὁ Περίανδρος ἐκάλεσε τοὺς ναύτας εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ τοὺς ἠρώτα ἐὰν εἶχον μάθῃ τί γίνεται ὁ κιθαρῳδός του. Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν ὅτι τὸν εἶδον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅτι ἦτο πολὺ εὐτυχὴς καὶ πολὺ πλούσιος καὶ ὅτι ἐσκέπτετο νὰ ἐπιστρέψῃ μετ' ὀλίγον καιρὸν εἰς τὴν Κόρινθον.

Ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἤνοιξεν ἡ θύρα τοῦ δωματίου καὶ παρουσιάσθη ἔμπροσθέν των ὁ κιθαρωδός.

Οἱ ναῦται ἔμειναν ἔκπληκτοι, διότι ἐνόμιζον ὅτι εἶχε πνιγῇ! Ἠναγκάσθησαν τότε νὰ ὁμολογήσωσι τὸ ἔγκλημά των καὶ νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν Ἀρίονα τοὺς θησαυρούς του.

Ὁ Περίανδρος ἐτιμώρησε σκληρότατα τοὺς κακούργους ναύτας, διὰ δὲ τὸν Ἀρίονα διέταξε νὰ κατασκευασθῇ ἓν χαλκοῦν ἄγαλμα εἰς τὸ Ταίναρον ἀκρωτήριον, τὸ ὁποῖον παρίστανεν ἕνα ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἑνὸς δελφῖνος.

§ 31. Οἱ καλοὶ γείτονες.

Ἡ ὥρα ἦτο πλέον περασμένη καὶ οἱ μαθηταὶ ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὸν λόφον διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου ἦσαν δύο κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐχωρίζοντο μὲ ἕνα χαμηλὸν τοῖχον. Ὁ τοῖχος αὐτὸς εἰς ἓν μέρος ἔκαμνε μίαν καμπύλην καὶ ἐπροχώρει εἰς τὸ μεγαλύτερον κτῆμα γύρω ἀπὸ μίαν μεγάλην ἐλαίαν.

— «Τί ἄσχημη φαίνεται αὐτὴ ἡ καμπύλη τοῦ τοίχου!» εἶπεν ὁ Δημοσθένης, ὁ συμμαθητὴς τοῦ Τάσου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Καὶ αὐτὴ πάλιν ἡ ἐλαία μὲ τὸν κορμὸν γυρμένον τόσον πολὺ μήπως φαίνεται ὡραιοτέρα;» ἐπρόσθεσεν ὁ Ἰάκωβος.

Οἱ μαθηταὶ ἤρχισαν νὰ γελοῦν.

Ἔξαφνα ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ κτήματος ἐπρόβαλε μία γραῖα. Εἶχεν ἀκούσῃ τί εἶπαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὴν καμπύλην τοῦ τοίχου καὶ τὴν ἐλαίαν καὶ λέγει:

—«Θὰ σᾶς πῶ ἐγὼ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλαίας αὐτῆς καὶ τῆς καμπύλης τοῦ τοίχου. Δὲν εἶναι διὰ νὰ γελᾶτε! Ἀξίζει νὰ τὸ μάθετε.

»Εἶναι τώρα πολλὰ χρόνια. Ἐγὼ ἤμουν τότε πολὺ μικρά. Ὁ τοῖχος ποὺ ἐχώριζε τὸ κτῆμά μας ἀπὸ τὸ κτῆμα τοῦ γείτονός μας δὲν εἶχεν αὐτὴν τὴν καμπύλην. Ὁ πατήρ μου ἦτο πολὺ ἐργατικός. Ἐκαλλιέργει τὸ κτῆμά του, ἔφερεν εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ λαχανικὰ καὶ τοὺς καρποὺς του καὶ μὲ αὐτὰ ἐσυντήρει τὴν οἰκογένειάν μας.

Κοντὰ εἰς τὸν φράκτην, ποὺ ἐχώριζε τὰ δύο κτήματα, εἶχε φυτρώσῃ μόνη της αὐτὴ ἡ ἐλαία. Ἐμεγάλωνε σιγά, σιγὰ καὶ ἔγεινε γρήγορα ἡ καλυτέρα ἐλαία τοῦ κτήματος. Εἶχεν ὅμως ἕνα ἐλάττωμα. Ἐπειδή, καθὼς βλέπετε, ἐδῶ ὁ ἄνεμος εἶναι πολὺ δυνατός, ὁ κορμός της ἐστράβωσε τόσον πολύ, ὥστε ἐνῷ ἡ ρίζα της ἦτο εἰς τὸ κτῆμα τοῦ γείτονός μας, οἱ κλάδοι της ὅλοι ἦσαν γυρμένοι εἰς τὸ κτῆμά μας.

Ὁ πατήρ μου, ἂν καὶ ἦτο πτωχός, ποτὲ δὲν ἠθέλησε νὰ συνάξῃ τὸν καρπόν της, ἀφοῦ τὸ δένδρον ἦτο τοῦ γείτονός μας.

—«Εἶναι μεγάλη ἁμαρτία νὰ συνάξω ξένον καρπόν» μᾶς ἔλεγε· «αὐτὸ εἶναι κλοπὴ καὶ ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι τίμιος ἄνθρωπος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ γείτων μας πάλιν, πολὺ καλὸς ἄνθρωπος, δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ μέσα εἰς τὸ ξένον κτῆμα καὶ νὰ συνάξῃ τὸν καρπὸν τοῦ δένδρου του.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ ἐλαία ἔμενε πολλὰ ἔτη χωρὶς κανεὶς νὰ συνάζῃ τὸν καρπόν.

Μίαν ἡμέραν ὁ γείτων μας ἐφώναξε τὸν πατέρα μου καὶ τοῦ εἶπε:

—«Θεόδωρε, δὲ κάμνῃς καλὰ νὰ ἀφίνῃς ὅλον τὸν καρπὸν τοῦ δένδρου αὐτοῦ νὰ καταστρέφεται. Ἐγὼ ἔχω καὶ ἄλλα πολλὰ δένδρα καὶ δὲν περιμένω μόνον ἀπ' αὐτό. Σὺ ποὺ ἔχεις πολλὰ παιδιὰ καὶ δὲν ἔχεις ἄλλα δένδρα, ἠμπορεῖς νὰ συνάζῃς τὸν καρπόν της. Σοῦ τὸν χαρίζω.»

«Ὄχι, φίλε μου·» τοῦ εἶπεν ὁ πατήρ μου. «Ἀδύνατον νὰ γείνῃ αὐτό. Σὲ εὐχαριστῶ, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ κόψω καρπὸν ἀπὸ ξένον δένδρον. Ἡ ψυχή μου δὲν βαστᾷ.»

—«Καὶ ἐγὼ ὅμως δὲν ἠμπορῶ νὰ ἔρχωμαι μέσα εἰς ἕνα ξένον κτῆμα καὶ νὰ πάρω τὸν καρπόν. Λοιπὸν τί θὰ γείνῃ; Δὲν εἶνε ἁμαρτία νὰ χάνεται τόσος καρπός;»

—«Βέβαια·» εἶπεν ὁ πατήρ μου. «Ἐγὼ ὅμως δὲν σὲ ἐμποδίζω νὰ ἔρχεσαι μέσα εἰς τὸ κτῆμά μου.»

—«Εὐχαριστῶ, καλέ μου Θεόδωρε· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν τὸ θέλω αὐτό.»

—«Τὶ νὰ γείνῃ λοιπόν;»

—«Ἄκουσε, φίλε μου·» τοῦ λέγει ὁ γείτων μας. «Τὸ δένδρον αὐτὸ ἀνήκει περισσότερον εἰς σέ, διότι εἶνε ὅλον μέσα εἰς τὸ κτῆμά σου. Μόνον ἡ ῥίζα του μένει ἐδῶ. Χάλασε λοιπὸν τὸν φράκτην καὶ βάλε καὶ τὴν ῥίζαν μέσα εἰς τὸ κτῆμά σου.

Τὸ κακὸν θὰ εἶνε ὅτι ὁ φράκτης μας θὰ κάμῃ μίαν μι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κρὰν καμπύλην. Αὐτὸ ὅμως δὲν πειράζει· θὰ ἐνθυμίζῃ καὶ εἰς τοὺς δύο μας μίαν καλὴν ἐποχήν. Φρόντισε αὔριον νὰ εὕρῃς ἕνα κτίστην καὶ ἐγὼ θὰ πληρώσω τὸ ἡμερομίσθιόν του.»

—«Σὲ εὐχαριστῶ, καλέ μου φίλε·» τοῦ εἶπεν ὁ πατήρ μου.«Δέχομαι μὲ εὐχαρίστησιν τὸ δῶρόν σου, ποὺ θὰ μὲ βοηθήσῃ πολὺ διὰ νὰ θρέψω τὴν οἰκογένειάν μου. Ὁ Θεὸς ἄς σέ πληρώσῃ διὰ τὴν καλωσύνην σου.»

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία τῆς καμπύλης τοῦ τοίχου. Πιστεύω τώρα νὰ μὴ γελᾶτε. . » εἶπεν ἡ γραῖα.

Οἱ μαθηταί ἔμειναν πολύ συγκινημένοι ἀπὸ τὴν ὡραίαν ἱστορίαν τῆς γραίας καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν συμπεριφορὰν τῶν δύο καλῶν γειτόνων.

§ 32. Ὁ Τάσος σῴζει ἕνα συμμαθητήν του.

Οἱ μαθηταὶ τώρα προχωροῦν μέσα ἀπὸ τοὺς κήπους. Ἔξαφνα παρουσιάζεται εἷς φοβερὸς μανδρόσκυλος, ὁ ὁποῖος ὁρμᾷ ἐναντίον τοῦ Ἰακώβου.

Οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἐτρόμαξαν. Διέσπασαν τὴν γραμμήν των καὶ ἔτρεχαν φοβισμένοι δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

Ὁ Τάσος ὅμως εἶνε πρόσκοπος καὶ μάλιστα ὑπενωμοτάρχης. Καὶ ὁ πρόσκοπος εἶνε γενναῖος. Μὲ θυσίαν καὶ τῆς ζωῆς του ἀκόμη πρέπει νὰ βοηθήσῃ τὸν συμμαθητήν του, ὁ ὁποῖος κινδυνεύει. Αὐτὸ εἶνε τὸ καθῆκόν του.

Χωρὶς νὰ σκεφθῇ καθόλου ὁρμᾷ ἐναντίον τοῦ σκύλλου.

Ὁ σκύλλος ἀφίνει τὸν Ἰάκωβον, τὸν ὁποῖον ἔσυρεν ἀπὸ τὸ φόρεμά του καὶ ὁρμᾷ τώρα ἐναντίον τοῦ Τάσου

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Φύγε, Ἰάκωβε, σὺ τώρα, φύγε.»

Ὁ Τάσος ἀγωνίζεται τώρα μόνος του. Ὁ σκύλλος ἔχει σχίσει τὸ φόρεμά του καὶ ἀπὸ τὸν δεξιὸν πόδα του ἀρχίζει νὰ φαίνεται ὀλίγον αἷμα.

Οἱ μαθηταὶ ἐν τῷ μεταξὺ πλησιάζουν μαζὶ μὲ τὸν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος εἶχε μείνῃ ὀλίγον ὀπίσω. Μὲ τὴν ῥάβδον τοῦ διδασκάλου καὶ μὲ ὀλίγους λιθοβολισμοὺς τῶν μαθητῶν ὁ μανδρόσκυλλος ἐξαφανίζεται μέσα εἰς τόν κῆπον.

Ὁ Τάσος ὕστερον ἀπὸ τὴν πάλην του μὲ τὸν σκύλλον καὶ τὴν πληγήν του, ἔπεσε κάτω ἀναίσθητος.

Οἱ μαθηταὶ ἔτρεξαν ἀμέσως κατὰ διαταγὴν τοῦ διδασκάλου καὶ ἔφεραν νερόν, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ διδάσκαλος ἐρράντισε τὸν Τάσον εἰς τὸ πρόσωπον.

Ὁ Τάσος συνῆλθεν ὀλίγον. Εἶδεν ἐπάνω του τὸν διδά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σκαλον καὶ τοὺς συμμαθητάς του καὶ ἐχαμογέλασε.

—«Πονεῖς, Τάσο;» τὸν ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος.

—«Ὄχι, κύριε˙» εἶπεν ὁ Τάσος. «Δὲν ἔχω τίποτε...»

Τὸ πρόσωπόν του ὅμως ἦτο ὠχρὸν καὶ ἀπὸ τὴν πληγήν του ἔτρεχεν ἀρκετὸν αἷμα.

—«Γρήγορα, παιδιά,» εἶπεν ὁ διδάσκαλος. «Ὁ Τάσος ἔχει ἀνάγκην ἰατροῦ.»

Οἱ μαθηταὶ ἐσήκωσαν μὲ προθυμίαν τὸν Τάσον καὶ ἔτρεχον βιαστικοί. Εὐτυχῶς ὀλίγα βήματα μακρὰν μία ἅμαξα ἤρχετο ἀπὸ τὴν πόλιν.

Ὁ ἁμαξηλάτης, ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ Τάσος ἦτο πληγωμένος, ἐδέχθη νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν ὀπίσω. Ἔβαλε τὸν πληγωμένον εἰς τὴν ἅμαξαν καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν ὁ Τάσος εὑρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας του. Μαζί του ἦλθε καὶ ὁ διδάσκαλός του, ἀφοῦ προηγουμένως διέταξε τοὺς μαθητὰς νὰ διαλυθοῦν μὲ ἡσυχίαν καὶ νὰ μεταβῇ ὁ καθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του.

Μόλις ἡ θεία του εἶδε τὸν Τάσον πληγωμένον ἐτρόμαξε.

—«Δὲν ἔχω τίποτε, θεία˙» εἶπεν ὁ Τάσος. «Μία μικρὰ πληγὴ ἀπὸ ἕνα σκύλλον δὲν εἶναι σπουδαῖον πρᾶγμα.»

Ὁ Τάσος δὲν ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν. Ἡ πληγή του, ὅσον καὶ ἂν δὲν ἦτο μεγάλη, τοῦ ἔφερε φοβεροὺς πόνους. Δὲν ἤθελεν ὅμως νὰ κάμῃ τὴν θείαν του νὰ φοβηθῇ. Ἔπειτα ἤθελε νὰ φανῇ γενναῖος καὶ εἰς τοὺς πόνους, ὅπως ἐφάνη καὶ εἰς τὴν πάλην του μὲ τὸν μανδρόσκυλλον.

Ὁ διδάσκαλος ἐξήγησεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν θείαν τοῦ Τάσου πῶς ἔγεινε τὸ δυστύχημα καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ καλέσῃ τὸν ἰατρόν, διότι ἐφοβεῖτο μήπως ὁ μανδρόσκυλλος ἦτο λυσσασμένος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ θεία τοῦ Τάσου εἰδοποίησεν ἀμέσως τὸν ἰατρόν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔβαλε τὸν Τάσον νὰ ἐξαπλώσῃ εἰς τὴν κλίνην του καὶ αὐτὴ ἐκάθισε πλησίον του ἀνήσυχος καὶ σκεπτική.

—«Δὲν εἶναι τίποτε, θεία μου» ἔλεγεν πάλιν ὁ Τάσος. «Δὲν ἔχω τίποτε...»

§ 33. Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ἰατροῦ.

Δὲν ἐπέρασεν ὀλίγη ὥρα καὶ ὁ ἰατρὸς ἐκτύπησε τὴν θύραν τῆς οἰκίας.

Ἡ θεία ἔτρεξεν ἀμέσως ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ λέγει.

—«Ἐλᾶτε ἰατρέ μου! Ὁ Τάσος μας εἶναι πληγωμένος. Τὸν ἔχει δαγκάσῃ εἷς σκύλλος.»

—«Μὴ φοβεῖσθε, κυρία· ἡσυχάσατε»

Ὁ ἰατρὸς ἐπροχώρησεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ Τάσου. Ἔλαβε τὴν χεῖρά του, ἐξήτασε τὸν σφυγμόν του καὶ εἶπεν.

—«Ἔχει ὀλίγον πυρετόν. Δὲν εἶναι τίποτε. Εὐτυχῶς ὁ σκύλλος δὲν ἦτο λυσσασμένος. Ὀλίγα φάρμακα μόνον καὶ θὰ γείνῃ καλά.» Ἔγραψε μίαν συνταγὴν καὶ διέταξε νὰ φέρουν φάρμακα.

Ἐξήτασε κατόπιν τὴν πληγὴν τοῦ Τάσου. Τὴν ἔπλυνε μὲ ὀλίγον ζεστὸν νερὸν καὶ ἔκαμεν ἐπίδεσμον μὲ βάμβακα καὶ γάζαν.

—«Τώρα ἀνάπαυσις·» εἶπεν ὁ ἰατρός. «Θὰ πάρῃ τὰ φάρμακα σύμφωνα μὲ τὴν ὁδηγίαν των καὶ αὔριον θὰ εἶνε καλά.»

Ἀπεσύρθησαν κατόπιν ὁ ἰατρὸς, ὁ διδάσκαλος καὶ ἡ θεία τοῦ Τάσου καὶ ἄφησαν τὸν Τάσον νὰ ἀναπαυθῇ.

Πραγματικῶς ὁ Τάσος, μόλις ἐκεῖνοι ἀπεσύρθησαν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀπεκοιμήθη ἥσυχος. Ἡ περιποίησις τοῦ ἰατροῦ ἐμαλάκωσεν ὀλίγον τοὺς πόνους του.

—«Καὶ πῶς ἔγεινε τὸ δυστύχημα;» ἠρώτησεν ὁ ἰατρός.

Ὁ διδάσκαλος ἐξήγησε τότε εἰς τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν θείαν του πῶς ὁ Τάσος ὥρμησεν ἐναντίον τοῦ σκύλλου διὰ νὰ σώσῃ τὸν συμμαθητήν του καὶ ἐπήνεσε τὴν τόλμην καὶ τὴν γενναιότητά του.

—«Εὖγέ του!» εἶπεν ὁ ἰατρός. «Σᾶς συγχαίρω, κυρία διὰ τὸν ἀνεψιόν σας. Ἔχει ὄχι μόνον γενναίαν καρδίαν ἀλλὰ καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα! Αὔριον τὸ πρωῒ θὰ ἔλθω καὶ πάλιν. Ἐλπίζω ὅτι θὰ εἶνε καλά.»

Ἐκείνην τὴν ὥραν ἡ θύρα ἐκρούσθη. Ἡ ὑπηρέτρια ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ παρουσιάσθη ὁ Ἰάκωβος.

Ὁ εὐγνώμων συμμαθητὴς τοῦ Τάσου, ἀφοῦ ἐφόρεσε νέον φόρεμα, ἔτρεξεν ἀμέσως ἐκεῖ διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Τάσον, τὸν σωτῆρά του.

Ὁ ἰατρὸς ὅμως δὲν τοῦ ἐπέτρεψε.

«—Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναπαυθῇ τώρα ὁ Τάσος,» εἶπε καὶ ἔφυγον καὶ οἱ δύο μαζὶ μὲ τὸν διδάσκαλον.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Τάσος ἦτο καλύτερα.

Ὁ πυρετὸς εἶχε πέσῃ καὶ οἱ πόνοι τῆς πληγῆς του ἔπαυσαν. Ἐξηκολούθει ὅμως ἀκόμη νὰ μένῃ εἰς τὴν κλίνην του, μέχρις ὅτου τὸν διατάξῃ ὁ ἰατρός.

Ὁ θεῖός του, ἂν καὶ ἐλυπήθη διὰ τὸ πάθημά του, ἦτο ὅμως πολὺ εὐχαριστημένος διὰ τὴν γενναιοψυχίαν τοῦ Τάσου. Πρωΐ, πρωῒ τὸν ἐπεσκέφθη εἰς τὴν κλίνην του καὶ συνωμίλησε μαζί του ἀρκετὴν ὥραν.

—«Αὐτό, ποὺ ἔκαμες, Τάσο, νὰ κινδυνεύσῃς τὴν ζωήν σου» εἶπε, «διὰ νὰ σώσῃς ἕνα συμμαθητήν σου σὲ τιμᾷ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολὺ καὶ μεγαλώνει τὴν ἀγάπην μου πρὸς σέ.»

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔφθασε καὶ ὁ ἰατρός.

Ὁ καλὸς ἄνθρωπος δὲν ἐπερίμενε νὰ τὸν καλέσουν. Τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὸν Τάσον ἦτο τώρα πολὺ μεγάλον.

—«Καλημέρα, Τάσο·» λέγει ὁ ἰατρός. «Βλέπω μὲ εὐχαρίστησιν ὅτι σήμερον εἶσαι ἀρκετὰ καλά. Μὴ βιασθῇς ὅμως νὰ σηκωθῇς. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἡσυχάσῃς ἀκόμη μίαν ἢ δύο ἡμέρας. Ἔπειτα θὰ εἶσαι ἐντελῶς καλά.»

Ὁ Τάσος ηὐχαρίστησε τὸν ἰατρόν.

Καὶ πράγματι ὕστερον ἀπὸ δύο ἡμέρας ὁ Τάσος ἦτο ἐντελῶς καλά.

Πόσον ἔχαιρε τώρα ὁ καλὸς συμμαθητής του Ἰάκωβος!

— Ναί, Τάσο μου.» τοῦ ἔλεγε· «σὺ μοῦ ἔσωσες τὴν ζωήν. Χωρὶς τὴν ἐπέμβασίν σου ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος μανδρόσκυλλος θὰ μὲ κατεξέσχιζε.»

—«Ἀλλὰ δὲν ἔκαμα καὶ τίποτε σπουδαῖον», ἔλεγεν ὁ Τάσος μὲ μετριοφροσύνην. «Μήπως καὶ σὺ δὲν θὰ ἔκαμνες τὸ ἴδιον, ἂν μὲ ἔβλεπες εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν. Οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ βοηθῶσιν ὁ εἷς τὸν ἄλλον.»

§ 34. **Οἱ ὄφεις.**

Ὁ Τάσος ἐστενοχωρεῖτο πολύ, ὅταν ἔμενε δύο ἡμέρας ἀκίνητος εἰς τὴν κλίνην του. Παρεκάλεσε λοιπὸν τὴν θείαν του νὰ τοῦ φέρῃ ἓν βιβλίον διὰ νὰ μελετᾷ.

Ἡ θεία του τοῦ ἔφερεν ἓν νέον βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο Ζωολογία.

Ὁ Τάσος ἤρχισε νὰ φυλλομετρᾷ τὸ βιβλίον. Ὅταν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἶδεν ὅτι τὸ βιβλίον ἔγραφε καὶ διὰ τοὺς ὄφεις, ἐσταμάτησε τὸ φυλλομέτρημα καὶ ἤρχισε νὰ διαβάζῃ.

Ἰδοὺ τί ἔγραφε τὸ βιβλίον διὰ τοὺς ὄφεις:

Δὲν ἔχουν δίκαιον οἱ ἄνθρωποι νὰ καταδιώκουν τοὺς ὄφεις. Πρῶτον, διότι αὐτοὶ δὲν δαγκάνουν, παρὰ μόνον ἐὰν κάνεὶς τοὺς πειράξῃ. Ἔπειτα ἐδῶ εἰς τὰ μέρη μας οἱ ὄφεις δὲν εἶνε δηλητηριώδεις. Μόνον ἡ ἔχιδνα εἶνε ἐπικίνδυνος, διότι ἠμπορεῖ νὰ μᾶς δηλητηριάσῃ. Καὶ τότε ὅμως ἐὰν κανεὶς ἀπορροφήσῃ τὴν πληγὴν καὶ πτύσῃ τὸ αἷμα ἢ ἐὰν θέσῃς ἐπάνω εἰς τὴν πληγὴν φανικὸν ὀξύ, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος.

Ἔπειτα εἶναι καὶ πολὺ ὠφέλιμα. Καθαρίζουν τοὺς ἀγροὺς καὶ τοὺς κήπους ἀπὸ τοὺς ποντικούς, τοὺς βατράχους καὶ ἀπὸ πολλὰ ἄλλα ζωΰφια, τὰ ὁποῖα τρώγουν τοὺς καρποὺς καὶ τὰς ῥίζας τῶν φυτῶν.

Εἶναι περίφημος ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον αἱ ἔχιδναι τρώγουν τὰ μικρὰ αὐτὰ ζῶα. Μόλις τὰ πλησιάσουν, τὰ κεντοῦν καὶ χύνουν ἐπάνω των δηλητήριον. Ἀμέσως τὸ ζῶον ἀποθνήσκει. Τότε ἡ ἔχιδνα τὸ ἁρπάζει, τὸ περιτυλίσσει, τὸ ζυμώνει διὰ νὰ τὸ κάμῃ μαλακώτερον καὶ ἔπειτα τὸ καταπίνει ὁλόκληρον. Μένει ἔπειτα ἐκεῖ ἀκίνητη καὶ περιμένει νὰ τὸ χωνεύσῃ. Τὴν ὥραν αὐτὴν δὲν ἔχει πλέον δύναμιν νὰ κινηθῇ καὶ νὰ φύγῃ. Ἠμπορεῖς τότε, ἐὰν τὴν συναντήσῃς, νὰ τὴν κάμῃς ὅ,τι θέλεις. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ φύγῃ.

Τὸν χειμῶνα οἱ ὄφεις, ὅπως καὶ ἄλλα ζῶα, αἱ νυκτερίδες, οἱ ἀκανθόχοιροι, ναρκώνονται. Εἶναι ἀκίνητοι, οὔτε τρώγουν, οὔτε πίνουν καὶ μόλις ἀναπνέουν.

Ἐδῶ φαίνεται ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ. Ἂν ἔτρωγον τὸν χειμῶνα, δὲν θὰ εὕρισκον τροφὴν καὶ θὰ ἀπέθνησκον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πὸ τὴν πεῖναν. Τί κάμνουν λοιπόν; Ἐκλέγουν μὲ προσοχὴν ἓν κατάλληλον μέρος, στρώνουν φύλλα, πτερὰ καὶ τρίχας, συσπειρώνονται ἐκεῖ κλείουν τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ κοιμῶνται ὁλοκλήρους μῆνας. Ὁ ὕπνος των εἶναι τόσον βαθύς, ὥστε μόλις ἀναπνέουν. Ἡ ζωή των ὁμοιάζει μὲ ἕνα σπινθῆρα, ὁ ὁποῖος εἶναι κρυμμένος μέσα εἰς τὴν στάκτην.

Μόλις ἀρχίση ἡ ἄνοιξις καὶ ὁ ἥλιος θερμάνη πάλιν τὴν γῆν, οἱ ὄφεις ἐξυπνοῦν ἀπὸ τὸν βαθὺν ὕπνον των καὶ προσπαθοῦν νὰ εὕρουν τροφήν. Τότε μάλιστα ἀλλάσσουν καὶ τὸ δέρμα των καὶ εἶναι εὐλύγιστοι λαμπεροί.

§ 35. Ἡ ἀράχνη.

Ὁ Τάσος ἐγύρισε κατόπιν μερικὰ φύλλα τῆς Ζωολογίας καὶ εἶδε μίαν ὡραίαν εἰκόνα τῆς ἀράχνης. Ἦτο κρεμασμένη ἐπάνω εἰς τὸν ἱστόν της καὶ ἐκράτει μὲ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας της μίαν μυῖαν.

—«Περίεργον!» εἶπεν ὁ Τάσος. «Πῶς γίνεται ἄράγε ὁ τεχνικὸς αὐτὸς ἱστὸς τῆς ἀράχνης; Πιστεύω νὰ γράφη ἐδῶ!»

Καὶ ἤρχισε νὰ διαβάζη:

Μὲ πόσην τέχνην, μὲ πόσην ταχύτητα καὶ μὲ πόσην συμμετρίαν εἶναι καμωμένος ὁ ἱστὸς τῆς ἀράχνης.

Καὶ ἡ καλυτέρα ὑφάντρια δὲν θὰ κατορθώση νὰ τὸν ὑφάνη μὲ τόσην ἐπιτηδειότητα. Καὶ ὅμως ἡ ἀκούραστος ἀράχνη τὸν ὑφαίνει εἰς ὀλίγας ὥρας. Παντοῦ, εἰς τὰ δένδρα, εἰς τοὺς κλάδους, εἰς τὰ σπήλαια, εἰς τὴν ὀροφὴν τῶν οἰκιῶν θὰ εὕρετε τεντωμένον τὸν τεχνικὸν ἱστόν της. Ὁ ἄνεμος πνέει δυνατὰ καὶ κινεῖ ἀδιάκοπα τὸν λεπτὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἱστὸν τῆς ἀράχνης. Καὶ ὅμως δὲν κατορθώνει νὰ τὸν σχίσῃ. Εἶναι πολὺ στερεός.

Ἡ ἀράχνη ἔχει μέσα εἰς τὴν κοιλίαν της ἓν ὑγρόν, τὸ ὁποῖον ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στόμα της καὶ γίνεται ὡς ἐλαφρὰ κλωστή. Νομίζει κανεὶς ὅτι ἐκεῖ μέσα ὑπάρχει ἓνα κουβάρι νῆμα. Μὲ τὸ ὑγρὸν αὐτὸ πλέκει ἡ ἀράχνη τὸν ἱστόν της εἰς τὰ μέρη, ὅπου θέλει νὰ τὸν στήσῃ.

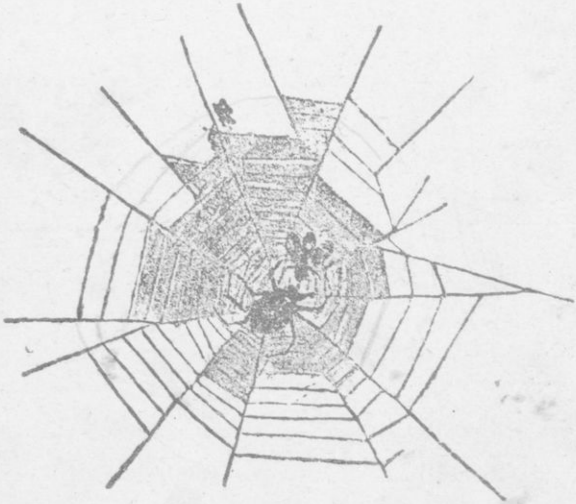

Ὁ ἱστὸς αὐτὸς εἶνε τὸ δίκτυον τῆς ἀράχνης. Μὲ αὐτὸ ἡ ἀράχνη ἁλιεύει τὴν τροφήν της, ὅπως καὶ ὁ ἁλιεὺς τὰ ψάρια. Μὲ αὐτὸ συλλαμβάνει μικρότερα ἔντομα, μυίας, κώνωπας καὶ ἄλλα. Τὰ ἔντομα αὐτὰ δὲν διακρίνουν τὸν ἱστὸν τῆς ἀράχνης, κάμνουν νὰ περάσουν καὶ περιπλέκονται μέσα εἰς τὸ δίκτυον, χωρὶς νὰ ἠμποροῦν πλέον νὰ φύγουν. Τότε ἡ ἀράχνη τρέχει ἀμέσως, τὰ φονεύει καὶ τὰ τρώγει. Ἐὰν εἶνε πολλά, φυλάττει καὶ μερικὰ εἰς τὴν φωλεάν της διὰ νὰ τὰ φάγῃ ἀργότερα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 36. Παραμοναὶ τῶν Χριστουγέννων.

Ὁ Τάσος εἶχε γίνη καλὰ πλέον.

Ἦτο τακτικὸς εἰς τὸ σχολεῖόν του, ὅπου οἱ συμμαθηταί του τὸν ἐλάτρευον, ὕστερον ἀπὸ τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ἀφοσίωσιν ποὺ ἔδειξε κατὰ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ σκύλλου.

Τώρα ἐπλησίαζαν τὰ Χριστούγεννα. Οἱ μαθηταὶ ἡτοιμάζοντο νὰ ψάλουν τὰ κάλανδα. Ἐσχημάτιζαν τὰς ὁμάδας των, ἔκαμναν ἀπὸ χρωματιστὸν χάρτην διάφορα σχέδια, ἐκκλησίας, σπήλαια, καράβια καὶ ἐγυμνάζοντο εἰς τὴν μουσικήν.

Εἶχαν ὅλοι μίαν μεγάλην χαρὰν καὶ ἐπερίμεναν μὲ ἀνυπομονησίαν πότε νὰ φθάσῃ ἡ μεγάλη ἡμέρα.

—«Ἐγὼ θὰ φορέσω τὰ νέα μου φορέματα» ἔλεγεν ὁ Ἰάκωβος «καὶ θὰ κρατῶ τὸ φαναράκι τῆς ὁμάδος μου. Θὰ ψάλωμεν τὰ κάλανδα εἰς ὅλα τὰ καλύτερα σπίτια τῆς συνοικίας μας».

—«Νὰ δῆτε τὰ ἴδικά μου φορέματα!», ἔλεγεν ὁ Λεωνίδας, συμμαθητὴς καὶ αὐτὸς τοῦ Τάσου καὶ τοῦ Ἰακώβου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὅλοι οἱ μαθηταὶ τῆς τάξεως ἤρχισαν τότε νὰ συζητοῦν διὰ τὰ φορέματά των καὶ μόνον δύο, ὁ Φίλιππος κα ὁ Στέφανος ἔμεναν σιωπηλοὶ καὶ λυπημένοι.

Ὁ Τάσος εἶχε παρατηρήση τοῦτο καὶ ἐλυπήθη κατάκαρδα. Ἔφερεν ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν του ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ συμμαθηταί του ἦσαν προσφυγόπουλα ὀρφανὰ ποὺ ἔχασαν τοὺς γονεῖς των εἰς τὴν μεγάλην καταστροφὴν τῆς Σμύρνης καὶ ἦλθαν ἐδῶ ἐλεεινὰ καὶ ἀπροστάτευτα. Εἶχε μάθη ὅτι καὶ αὐτὰ πρὶν ἦσαν ἀρχοντόπουλα εἰς τὸν τόπον των, ὅτι εἶχαν ὅλα τα καλά, τὰ ὁποῖα τώρα ἔχασαν.

Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μείνουν καὶ τώρα λυπημένα κα καταφρονημένα; Ὄχι. Αὐτὸς ὡς πρόσκοπος εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ θεωρῇ ὅλους τοὺς συναδέλφους του κα τοὺς συμμαθητάς του ὡς ἀδελφούς, νὰ τοὺς ἀγαπᾷ κα νὰ τοὺς βοηθῇ μὲ καλωσύνην καὶ εὐγένειαν. Αὐτὸ διατάσσει ὁ κανονισμὸς τῶν προσκόπων.

Τί νὰ κάμῃ ὅμως διὰ τὰ πτωχὰ αὐτὰ προσφυγόπουλα Αὐτὸς ἐπερίμενεν ὅλα ἀπὸ τὸν θεῖον καὶ τὴν θεία του, οἱ ὁποῖοι ἐφρόντιζον καὶ διὰ τὴν μητέρα καὶ διὰ τὸ ἀδελφόν του, τὸν μικρὸν Στάμον. Πῶς νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειάν των καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς συμμαθητάς του;

Ἔξαφνα μία φωτεινὴ ἰδέα ἐφώτισε τὴν ψυχήν του Ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἠμπόρει νὰ κάμῃ μόνος του, δὲν ἠμπόρουν ἆρά γε νὰ τὸ κάμουν ὅλοι μαζὶ οἱ συμμαθηταί του Ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἐργασθῇ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, χωρὶ μάλιστα νὰ τὸ μάθουν τὰ δύο πτωχὰ προσφυγόπουλα διὰ νὰ μὴ πληγωθῇ ἡ φιλοτιμία των.

Φωνάζει λοιπὸν ἰδιαιτέρως τοὺς ἄλλους συμμαθητάς του καὶ τοὺς λέγει:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Παιδιά! Ύστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἔρχονται τὰ Χριστούγεννα. Ὅλοι μας θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς καὶ χαρούμενοι. Θὰ φορέσωμεν τὰ νέα φορέματα, ποὺ μᾶς ἔκαμαν οἱ γονεῖς μας καὶ θὰ διασκεδάσωμεν μέσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν γονέων καὶ συγγενῶν μας. Εἶνε ὅμως καὶ δύο συμμαθηταί μας, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Στέφανος, τὰ πτωχὰ αὐτὰ προσφυγόπουλα, ποῦ δὲν ἔχουν γονεῖς. Ἀπὸ κανένα δὲν περιμένουν τίποτε. Ἀντὶ νὰ χαροῦν, μία μεγάλη λύπη θὰ πιέζῃ τὰ στήθη των. Πρὸ ὀλίγου ὅταν ἡμεῖς ἐκάμναμεν λόγον διὰ τὰ νέα φορέματά μας, εἶδα ὅτι οἱ δύο πτωχοὶ συμμαθηταί μας ἔμειναν συλλογισμένοι καὶ σιωπηλοί. Θὰ ἐσκέπτοντο βέβαια ὅτι καὶ αὐτοὶ ἦσαν κάποτε εὐτυχισμένοι μὲ τοὺς γονεῖς των εἰς τὴν πατρίδα των. Ὅτι τότε ἐπερίμεναν καὶ αὐτοὶ τὰ Χριστούγεννα, ὅπως καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ ἑορτάσουν χαρούμενοι. Τώρα ὅμως!...

Τί καλὰ θὰ ἦτο ἂν ὅλοι μας μαζὶ ἐφροντίζαμεν νὰ κάμωμεν κάτι καὶ διὰ τὰ καλὰ αὐτὰ προσφυγόπουλα....»

—«Μάλιστα, μάλιστα·» ἐφώναξεν ἀμέσως ὁ Ἰάκωβος. «Δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν περιφρονημένους τὸν Στέφανον καὶ τὸν Φίλιππον. Εἶνε καλὰ παιδιὰ καὶ ἀξίζει νὰ τοὺς κάμωμεν ὅ,τι καλὸν ἠμποροῦμεν.»

—«Ἐγὼ προτείνω, εἶπεν ὁ Δημοσθένης, νὰ τοὺς βοηθήσωμεν ἀπὸ τὸ ταμεῖόν μας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.»

— «Μάλιστα! μάλιστα!,» φωνάζουν καὶ οἱ ἄλλοι.

—«Καὶ αὐτὸ θὰ γείνῃ.» λέγει ὁ Τάσος. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ κάμωμεν μίαν αἴτησιν εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον. Δὲν φθάνει ὅμως αὐτό· ὅπως γνωρίζομεν ὅλοι μας τὸ ταμεῖόν μας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶνε πτωχόν. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ μεγάλα πράγματα. Χρειάζεται κάτι νὰ κάμω-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεν καὶ ἡμεῖς. Ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου δύο πράγματα. Πρῶτον νὰ κάμωμεν μεθαύριον ἕνα ἔρανον μεταξύ μας. Ὁ καθεὶς θὰ δώσῃ ὅ,τι ἠμπορεῖ. Μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ καὶ μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς δώσῃ τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, θὰ ἀγοράσωμεν δύο νέας ἐνδυμασίας, τὰς ὁποίας θὰ φορέσουν οἱ καλοὶ αὐτοὶ συμμαθηταί μας τὰ Χριστούγεννα. Αὐτὸ ὅμως δὲν φθάνει. Μόνον μὲ φορέματα δὲν ζῇ ὁ ἄνθρωπος. Δι' αὐτὸ λέγω νὰ προσφέρωμεν ἀκόμη εἰς τοὺς συμμαθητάς μας καὶ ὅσα θὰ εἰσπράξουν αἱ ὁμάδες μας ἀπὸ τὰ κάλανδα τῶν ἑορτῶν...»

Οἱ μαθηταὶ δὲν ἄφησαν τὸν Τάσον νὰ τελειώσῃ τὸν λόγον του.

—«Μάλιστα, μάλιστα!» ἐφώναξαν ὅλοι. «Πολὺ ὡραῖα τὸ ἐσκέφθης, Τάσο. Σοῦ ἀξίζει κάθε τιμὴ καὶ κάθε ἔπαινος.»

—«Εὐχαριστῶ, φίλοι μου», εἶπε πάλιν ὁ Τάσος, «διότι συμφωνεῖτε μαζί μου. Αὐτὸ φανερώνει τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα, ποῦ ἔχετε διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀπροστατεύτους συμμαθητάς μας. Τώρα εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμωμεν τὴν αἴτησίν μας εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος καὶ νὰ διορίσωμεν καὶ μίαν ἐπιτροπὴν διὰ τὸν ἔρανον.»

—«Ναί, ναί,» φωνάζουν πάλιν.

«Ἐγὼ προτείνω τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Θεμιστοκλῆν!»

—«Καὶ ὁ Τάσος!» φωνάζουν ὅλοι ἐνθουσιασμένοι.

—«Ἄς εἶναι· δέχομαι καὶ σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμὴν ποῦ μοῦ κάμνετε. Τώρα ἂς κάμωμεν τὴν αἴτησιν διὰ νὰ τὴν ὑπογράψωμεν ὅλοι μας.»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 37. Ἡ αἴτησις.

Ὁ Τάσος ἐκάθισεν εἰς τὴν ἕδραν τῆς τάξεως του. Γύρω του ἦλθαν ὅλοι οἱ συμμαθηταί του καὶ ἔβλεπον μὲ περιέργειαν.

— «Καθίσατε, φίλοι μου,» τοὺς εἶπε. «Δὲν θὰ εἰμπορέσω νὰ γράψω τίποτε, ἂν εἶσθε ὅλοι γύρω μου. Μοῦ κλείετε τὸ φῶς καὶ δὲν μὲ ἀφίνετε νὰ σκεφθῶ τί νὰ γράψω.»

Οἱ συμμαθηταί του ἐκάθισαν ἀμέσως εἰς τὰ θρανία καὶ ὡμίλουν χαμηλοφώνως, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλοῦν τὸν Τάσον. Ὁ Τάσος ἔλαβε τὴν γραφίδα εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ:

Πρὸς τὸ ἀξιότιμον Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Αἱ ἑορταὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους πλησιάζουν. Ὅλοι θὰ τὰς ἑορτάσωμεν πλησίον εἰς τοὺς γονεῖς μας μὲ δῶρα καὶ μὲ χαράν. Δύο ὅμως πτωχοὶ συμμαθηταί μας, ὁ Στέφανος καὶ ὁ Φίλιππος, τὰ ὀρφανὰ καὶ δυστυχισμένα αὐτὰ προσφυγόπουλα, ποῦ εἶναι καὶ οἱ δύο καλοὶ καὶ φρόνιμοι μαθηταὶ εἰς τὴν τάξιν μας, τὰς ἡμέρας αὐτὰς θὰ ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν μεγάλην δυστυχίαν των.

Ἐσκέφθημεν πρὸς χάριν των νὰ κάμωμεν ἕνα ἔρανον μεταξύ μας καὶ νὰ δώσῃ ὁ καθεὶς ὅ,τι ἔχει εὐχαρίστησιν.. Θὰ ἦτο ὅμως καλὸν καὶ τὸ ταμεῖον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ μας νὰ μᾶς βοηθήσῃ ὅσον ἠμπορεῖ, διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ κάμωμεν κάτι καλύτερον διὰ τοὺς πτωχοὺς συμμαθητάς μας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Δι' αὐτὸ σᾶς παρακαλοῦμεν θερμῶς νὰ θελήσετε νὰ μᾶς δώσητε ἕν ποσὸν ἀπὸ τὸ ταμεῖον, ὅ,τι νομίζετε ὅτι ἠμπορεῖτε νὰ διαθέσητε χάριν τῶν πτωχῶν συμμαθητῶν μας.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ καὶ σᾶς χαιρετοῦμεν μὲ ἀγάπην.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ! Τάξεως.

Ὁ Τάσος ἐδιάβασε τὴν αἴτησιν εἰς τοὺς συμμαθητάς του. Ὅλοι τὴν ἐχειροκρότησαν καὶ ὑπέγραψαν. Τὴν ἔκλεισαν ἔπειτα εἰς ἕνα φάκελλον καὶ τὴν ἔδωκαν εἰς τὸν Ἰάκωβον διὰ νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς τὸν πρόεδρον.

§ 38. Ὁ ἔρανος.

Τὴν Δευτέραν πρωΐ, πρωῒ ὁ Τάσος, καὶ ὁ Ἰάκωβος ἐστάθησαν ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τῆς τάξεώς των μὲ ἕν κυτίον εἰς τὰς χεῖράς των. Τὸ κυτίον ἦτο κλειστὸν καὶ ἔφερε μίαν ὀπὴν ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος.

Μετ' ὀλίγον ἤρχισαν νὰ φθάνουν καὶ οἱ συμμαθηταί των. Ὅταν εἶδαν ὅτι ὅλοι ἦσαν παρόντες, ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς της τὸ κυτίον καὶ ἐγύρισεν ὅλα τὰ θρανία.

Ὅλοι ἔρριπτον εἰς τὸ κυτίον τὸν ὀβολόν των.

Δὲν εἶχον ἀκόμη τελειώσῃ καὶ ἔρχεται ὁ διδάσκαλος. Εἶδε τὸ κυτίον καὶ τὴν ἐπιτροπήν, ἐχαμογέλασε καὶ εἶπε:

— «Ἐξάπαντος κάτι καλὸν κάμνετε σεῖς ἐδῶ.»

Ὁ Τάσος ἐξήγησεν εἰς τὸν διδάσκαλον τὸν σκοπὸν τοῦ ἐράνου χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα τῶν πτωχῶν συμμαθητῶν του.

—«Σᾶς συγχαίρω, παιδιά μου,» εἶπεν ὁ διδάσκαλος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«διὰ τὰ εὐγενικά σας αἰσθήματα. Αὐτὸ μὲ εὐχαριστεῖ ἰδιαιτέρως, διότι βλέπω ὅτι τὸ σχολεῖόν μας ἐκτελεῖ τὸν προορισμόν του. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε ὅμως νὰ λάβω καὶ ἐγὼ μέρος εἰς τὸν ἔρανόν σας.»

—«Σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολύ, κύριε,» εἶπεν ὁ Τάσος καὶ ἔφερε τὸ κυτίον εἰς τὸν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος ἔρριψεν εἰς τὸ κυτίον τὸν ἔρανόν του.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ μάθημα ἡ ἐπιτροπὴ ἤνοιξε τὸ κυτίον καὶ ἐμέτρησε τὸ ποσόν.

—«Διακόσια πεντήκοντα τρία φράγκα καὶ 20 λεπτά,» εἶπεν ὁ Τάσος.

Οἱ μαθηταὶ ἤκουσαν μὲ χειροκροτήματα τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀπὸ δέκα λεπτὰ εἶχαν ῥίψῃ εἰς τὸ κυτίον καὶ οἱ δύο πτωχοὶ συμμαθηταί των, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Στέφανος, οἱ ὁποῖοι δὲν εἴξευραν διὰ ποίους ἐγίνετο ὁ ἔρανος.

Ὁ Τάσος ἔγραψε τὸ ποσὸν εἰς ἓν τετράδιον ἰδιαίτερον τὸ ὁποῖον ἠγόρασε διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Τὰ χρήματα ἐδόθησαν εἰς τὸν διδάσκαλον μὲ τὴν παράκλησιν νὰ τὰ φυλάξῃ, ἕως ὅτου νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν.

§ 39. Ἡ συνεδρία τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν.

Εἶνε ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου. Οἱ Ἐρυθροσταυρῖται ἔχουν συνεδρίαν. Συνεδριάζουν τακτικῶς κάθε δεκαπέντε ἡμέρας. Εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίαν εἶνε ὅλοι παρόντες. Δὲν λείπει κανείς. Ἔχουν φαίνεται νὰ συζητήσουν κανένα σπουδαῖον ζήτημα.

Κάθηνται ὅλοι εἰς τὰ θρανία τῆς μεγάλης αἰθούσης

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἰς τὸ στῆθός των φέρουν ὅλοι τὸ σῆμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ δηλ. τὰ γράμματα Ε καὶ Σ καὶ ἓν Ν, τὸ ὁποῖον ἑνώνει τὰ δύο ἄλλα γράμματα.

Εἰς τὴν ἕδραν κάθηται ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς ἰδιαίτερα θρανία τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου. Ἐξ αὐτῶν ὁ εἷς εἶνε ὁ ἀντιπρόεδρος. Ἂν ἔλειπεν ὁ πρόεδρος θὰ ἐλάμβανε τὴν θέσιν του καὶ θὰ ἔκαμνεν ὅ,τι θὰ ἔκαμνε καὶ ὁ πρόεδρος. Θὰ ἔθετε τὰ ζητήματα εἰς συζήτησιν καὶ θὰ ἔδιδε τὸν λόγον εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος θὰ ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ. Ὁ ἄλλος εἶνε ὁ γραμματεύς. Κρατεῖ ἐμπρός του τὰ δελτία τῆς ὑγείας καὶ κρατεῖ, σημειώσεις τί λέγει ὁ καθεὶς κατὰ τὴν ὥραν τῆς συζητήσεως καὶ τί ἀποφασίζεται διὰ κάθε ζήτημα. Πλησίον του κάθηται ὁ Ταμίας. Αὐτὸς κρατεῖ τοὺς λογαριασμοὺς καὶ βλέπει μὴ τυχὸν ἔγεινε κανένα λάθος. Κρατεῖ ἐπίσης καὶ τὰ χρήματα, ποὺ εἰσπράττει ἀπὸ τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας. Οἱ τρεῖς ἄλλοι εἶνε οἱ σύμβουλοι. Ὅλοι μαζὶ ἀποφασίζουν διὰ τὰ ζητήματα ποὺ παρουσιάζονται.

—«Ἦλθαν ὅλοι;» ἐρωτᾷ ὁ Πρόεδρος.

—«Ὅλοι εἴμεθα ἐδῶ. Ἂς ἀρχίσωμεν.»

Ὁ πρόεδρος κτυπᾷ τὸν προεδρικὸν κώδωνα καὶ ἀμέσως ὅλοι σιωποῦν.

—«Ἀρχίζει ἡ συνεδρία μας.» λέγει ὁ πρόεδρος. Σήμερον ἔχω νὰ σᾶς ἀναγνώσω καὶ μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔστειλαν οἱ μαθηταὶ τῆς τετάρτης τάξεως.

Πρὶν ἀπ' αὐτὸ ὅμως ἂς ἐξετάσωμεν τὰ δελτία τῆς ὑγείας τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν, διὰ νὰ ἴδωμεν ποῖον ἔχει τοὺς περισσοτέρους σταυρούς.»

Ὁ Γραμματεὺς σηκώνεται ἀπὸ τὴν θέσιν του, παίρνει ἓν ἀπὸ τὰ δελτία καὶ λέγει:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Αὐτὸ ἐδῶ τὸ δελτίον ἔχει τοὺς περισσοτέρους σταυ-
ρούς.

Εἶνε τὸ δελτίον τοῦ Δημητρίου.»

Οἱ μαθηταὶ χειροκροτοῦν, ἐνῷ ὁ Δημήτριος ἔρριψεν ἐκείνην τὴν ὥραν κάτω τὸ βιβλίον του καὶ ἔσκυψε τάχα νὰ τὸ πάρῃ.

§ 40. Τὰ δελτία τῆς ὑγείας.

Ὁ γραμματεὺς διαβάζει τὸ δελτίον τῆς ὑγείας τοῦ Δημητρίου:

1. «Σήμερον τὸ πρωΐ ἔπλυνα τὸ πρόσωπον, τὸν λαιμόν, τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖράς μου, ἐκαθάρισα τοὺς ὄνυχάς μου καὶ ἐκτενίσθην.» Ἔχει σταυροὺς ὅλας τὰς ἡμέρας.

2 «Ἔπλυνα τὸ πρωΐ τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας μου προσεκτικὰ μὲ τὴν βούρτσαν.» Σταυροὶ εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας.

3. «Ἔπλυνα ὅλον τὸ σῶμά μου μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα καὶ ἔκαμα λουτρόν.» Σταυροὶ ἕκαστον Σάββατον.

4. «Ἐξεσκόνισα μὲ βούρτσαν καὶ ἐκαθάρισα τὰ φορέματα καὶ τὰ ὑποδήματά μου.» Σταυροὶ εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας.

5. «Ἔπλυνα τὰς χεῖράς μου πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ ὅταν ἐβγῆκα ἀπὸ τὸ ἀποχωρητήριον.» Σταυροὶ εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας.

6. «Ἔφαγα προσεκτικὰ καὶ καθαρὰ καὶ ἐμάσσησα καλῶς τὸ φαγητόν μου.» Τὸ ἴδιον.

7. Δὲν ἔβαλα εἰς τὸ στόμα μου πράγματα, τὰ ὁποῖα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μετεχειρίσθη ἄλλος, οὔτε τοὺς δακτύλους, τὰ μολυβδοκόνδυλα καὶ τὰ ἐλαστικά μου» Τὸ ἴδιον.

8. «Δὲν ἔπτυσα κατὰ γῆς». Τὸ ἴδιον.

9. «Δὲν ἔβαλα τὰς χεῖρας εἰς τὴν μύτην μου, οὔτε ἔπαιξα μὲ χῶμα ἢ ἀκάθαρτα ἀντικείμενα.» Τὸ ἴδιον.

10. «Ἔπαιρνον βαθειὰ τὴν ἀναπνοήν μου, ἔπαιζον εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ εἶχον πολλὰς ὥρας ἀνοικτὰ τὰ παράθυρά μου.» Σταυροὶ ἐπίσης ὅλας τὰς ἡμέρας.

11. «Ἐκοιμήθην τοὐλάχιστον 10 ὥρας» Μόνον μίαν ἡμέραν δὲν ἔχει σταυρόν.

12. «Εἰς τὸ θρανίον ἐκαθήμην μὲ τὸν κορμὸν ὄρθιον». Ἔχει σταυροὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς.

Ὁ Γραμματεὺς ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἔδειξε τὸ δελτίον καὶ εἰς τὰ ἄλλα παιδιά, τὰ ὁποῖα ἐχειροκρότουν ζωηρά.

—«Θέλετε νὰ διαβάσω καὶ ἄλλα δελτία;» ἠρώτησεν ὁ γραμματεύς.

—«Ὄχι!» λέγει ὁ πρόεδρος. «Ἂς σκεφθῶμεν τώρα διὰ τὴν αἴτησιν τῶν μαθητῶν τῆς Τετάρτης.

§ 41. Τί ἀπεφάσισαν οἱ Ἐρυθροσταυρῖται διὰ τὴν αἴτησιν.

Ὁ πρόεδρος δίδει τὴν αἴτησιν εἰς τὸν γραμματέα. Ὁ γραμματεὺς τὴν διαβάζει ζωηρὰ καὶ καθαρά, ὥστε νὰ ἀκούεται ἀπὸ ὅλους. Τὸ γράμμα ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς ὅλους.

—«Ποῖος θέλει νὰ ὁμιλήσῃ τώρα διὰ τὸ ζήτημα αὐτό;» ἐρωτᾷ ὁ Πρόεδρος!

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Ἐγώ!» φωνάζει ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ σηκώνει τὴν χεῖρά του.

—«Καὶ ἐγώ! Καὶ ἐγώ!» φωνάζουν πολλοί.

—«Παρακαλῶ» λέγει ὁ πρόεδρος. «Δὲν εἰμπορεῖτε βέβαια νὰ ὁμιλῆτε ὅλοι μαζί. Ἂς ὁμιλήσῃ πρῶτον ὁ Θεμιστοκλῆς.»

Οἱ ἄλλοι κάθηνται εἰς τὴν θέσιν των.

—«Ὁ Θεμιστοκλῆς λαμβάνει τὸν λόγον.

—«Συγχαίρω,» λέγει, «τοὺς μαθητὰς τῆς τετάρτης τάξεως διὰ τὴν ὡραίαν σκέψιν των. Ἡ αἴτησίς των πρέπει νὰ γείνῃ δεκτὴ καὶ νὰ δώσωμεν ὅ,τι ἠμποροῦμεν ἀπὸ τὸ ταμεῖόν μας.»

Ὁ ταμίας ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται.

—«Δὲν ἔχει πολλὰ λεπτὰ τὸ ταμεῖον, Θεμιστοστοκλῆ!» λέγει. «Μόλις 110 φρ. καὶ 60 λεπτὰ μένουν ἀκόμη. Αὐτὸν τὸν μῆνα εἴχαμεν τὰ ἔξοδα τῶν βιβλίων, ὅπως γνωρίζετε ὅλοι.»

—«Τότε νὰ κάμωμεν ἔραννον ἀναμεταξύ μας», λέγει ὁ Μιχαλάκης. «Κάτι πρέπει νὰ δώσωμεν διὰ τὰ πτωχὰ προσφυγόπουλα. Νὰ μὴ δώσωμεν τίποτε, εἶνε ἐντροπή. Καὶ ἀφοῦ τὸ ταμεῖόν μας δὲν ἔχει νὰ δώσῃ, ἂς κάμωμεν κάτι ἄλλο.»

—«Ἔχει κανεὶς ἄλλος νὰ προτείνῃ τίποτε;» ἐρωτᾷ ὁ πρόεδρος.

—«Κύριε πρόεδρε», λέγει ὁ Νῖκος· «ἡμεῖς οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ἀπεφασίσαμεν ἐκτὸς τοῦ ἐράνου, ποὺ ἐκάμαμεν ἀναμεταξύ μας, νὰ ψάλωμεν καὶ τὰ κάλαγδα διὰ τὰ πτωχὰ προσφυγόπουλα. Δὲν νομίζετε ὅτι αὐτὸ ἠμποροῦσε νὰ τὸ κάμῃ καὶ ἡ ὁμὰς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος χωριστά;»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Νὰ τὰ ψάλωμεν!» φωνάζουν μερικοί.

—«Σταθῆτε παιδιά» λέγει ὁ πρόεδρος. Μὲ φωνὰς δὲν ἠμποροῦμεν νὰ λάβωμεν ἀπόφασιν. Ἔχομεν τώρα τρεῖς προτάσεις:

1· Νὰ δώσωμεν ἀπὸ τὸ ταμεῖον.

2. Νὰ κάμωμεν ἔρανον.

3. Νὰ ψάλωμεν τὰ κάλανδα.

Ἐγὼ προτείνω καὶ μίαν ἄλλην:

Νὰ δώσωμεν τώρα μερικὰ ἀπὸ τὸ ταμεῖον, διὰ νὰ ἀγορασθοῦν τὰ φορέματα, καὶ νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ κάλανδα. Τώρα τὰς γράφω εἰς τὸν μαυροπίνακα, διὰ νὰ τὰς βλέπουν ὅλοι.

Ἂς θέσωμεν τώρα καὶ τὰς τέσσαρας αὐτὰς εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἂς ἀποφασίσῃ ἡ πλειονοψηφία. Ἐμπρός! Ὅσοι ἐγκρίνουν τὴν πρώτην πρότασιν ἂς σηκώσουν τὰς χεῖρας!»

Ὅλοι μένουν ἥσυχοι εἰς τὰς θέσεις των.

—«Ἡ δευτέρα πρότασις εἰς ψηφοφορίαν.» Καὶ πάλιν κανείς. Μόνον ὁ Μιχαλάκης σηκώνει τὴν χεῖρα του, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασίν του.

—«Ἡ τρίτη πρότασις.» Κανείς.

—«Ἡ τετάρτη πρότασις!» Ὅλοι σηκώνουν τὰς χεῖρας.

—«Λοιπὸν ἐγκρίνεται ἡ τετάρτη πρότασις καὶ παμψηφεὶ μάλιστα.» Οἱ μαθηταὶ χειροκροτοῦν.

Μόνον ὁ ταμίας κοκκινίζει ὀλίγον καὶ λέγει·

—«Καλά, ἀλλὰ πόσα θὰ δώσωμεν τώρα ἀπὸ τὸ ταμεῖόν μας;»

—«Ἑκατὸν φράγκα!» φωνάζουν μερικοί.

—«Ναί, ναί, ἑκατὸν φράγκα!» φωνάζουν καὶ οἱ ἄλλοι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Ἀλλὰ δὲν θὰ μείνῃ τίποτε εἰς τὸ ταμεῖον!» λέγει ὁ ταμίας.

—«Καλὰ δὲν πειράζει», λέγει καὶ ὁ πρόεδρος· «πάλιν ἡμεῖς θὰ δώσωμεν εἰς τὸ ταμεῖον. Τώρα ἡ συνεδρία διαλύεται.»

Ἐκτύπησε τὸν προεδρικὸν κώδωνα καὶ οἱ Ἐρυθροσταυρῖται ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν εὐχαριστημένοι περισσότερον αὐτὴν τὴν φοράν, διότι ἔκαμνον καλὸν εἰς τοὺς πτωχοὺς συναδέλφους των.

§ 42. Ἀγοράζονται τὰ φορέματα.

Τὸ πρωῒ τῆς Δευτέρας οἱ μαθηταὶ τῆς τετάρτης τάξεως ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος:

Ἰδοὺ τί ἔγραφε:

Πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Τετάρτης τάξεως.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς αἰτήσεώς σας σᾶς πληροφοροῦμεν ὅτι ἡ συνεδρία τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπεφάσισε νὰ δοθῶσιν ἀπὸ τὸ ταμεῖόν του φράγκα ἑκατόν, τὰ ὁποῖα καὶ σᾶς στέλλομεν ἐγκλείστως.

Ἀπεφάσισεν ἐπίσης νὰ ψάλῃ τὰ κάλανδα τὴν παραμονὴν τῶν ἑορτῶν καὶ ὅ,τι εἰσπράξῃ, νὰ τὸ διαθέσῃ διὰ τοὺς πτωχοὺς αὐτοὺς μαθητάς.

Σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὰ καλά σας αἰσθήματα καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν, διότι μᾶς ἐδώκατε ἀφορμὴν νὰ βοηθήσωμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτοὺς συμμαθητάς μας.

Μὲ πολλὴν ἐκτίμησιν

Ὁ Γραμματεύς. Ὁ Πρόεδρος.

Τὰ ἑκατὸν φράγκα ἐδόθησαν ἀμέσως εἰς τὴν ἐπιτρο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πήν, ἡ ὁποία τὰ ἀπόγευμα ἠγόρασε τά φορέματα τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ Στεφάνου.

Τὰ ἔβαλε κατόπιν μέσα εἰς δύο ὡραῖα χάρτινα κυτία, ἔγραψεν ἐπάνω τὴν διεύθυνσίν των καὶ τὰ ἔστειλεν εἰς τὴν οἰκίαν των.

Μέσα εἰς τὸ κυτίον ἔβαλεν ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἀπὸ ἓν δελτάριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔγραψε:

Καλὰ Χριστούγεννα

Οἱ συμμαθηταί σου.

Δάκρυα χαρᾶς ἔτρεξαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τῶν δύο μικρῶν προσφύγων, ὅταν εἶδον τὰ φορέματα. Ἐκατάλαβαν ἀμέσως ὅτι δι᾿ αὐτοὺς ἔγεινεν ὁ ἔρανος. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη των πρὸς τοὺς συμμαθητάς των ἔγεινε τώρα ἀκόμη μεγαλυτέρα καὶ ἡ λύπη των ἐμετριάσθη, ὅταν εἶδαν ὅτι. ἂν ἔχασαν τοὺς γονεῖς των, ἦσαν ἐκεῖ οἱ ἀδελφοί των, οἱ ὁποῖοι δὲν τοὺς ἄφηναν χωρὶς ἀγάπην καὶ προστασίαν.

§ 43 Τὰ κάλανδα.

Μεγάλη κίνησις εἰς τὴν συνοικίαν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων. Οἱ μαθηταὶ εἰς ὁμάδας μὲ χάρτινα φανάρια, Ἐκκλησίας, καράβια ἐγύριζον τὰς οἰκίας καὶ ἔψαλλον τὰ κάλανδα. Κανένα σπίτι δὲν ἠρνήθη τὴν συνδρομήν του.

Εἶχαν μάθη ὅλοι εἰς τὴν συνοικίαν τὴν εὐγενικὴν ἀπόφασιν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ ἔδιδον μὲ προθυμίαν τὸν ὀβολόν των.

Οἱ μαθηταὶ ἐβιάζοντο νὰ προλάβουν ὅλα τὰ σπίτια.

«Χριστὸς γεννᾶται σήμερον
ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει. . .»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀκούεται ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τῆς συνοικίας.

«Ἐκ τῆς Περσίας ἔρχονται
τρεῖς Μάγοι μὲ τὰ δῶρα.
Ἄστρον λαμπρὸν τοὺς ὁδηγεῖ
χωρὶς νὰ λείψῃ ὥρα».

Ἀκούεται ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Καὶ πόσον ὡραῖα τὰ ψάλλουν. Ἔχουν προγυμνασθῇ εἰς τὸ σχολεῖον ὅλοι. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι εὐχαριστοῦνται πολὺ νὰ τοὺς ἀκούουν καὶ ῥίπτουν μὲ εὐχαρίστησιν τὸν ὀβολὸν των εἰς τὰ κυτία τῶν ὁμάδων.

Ἡ ὥρα ἔχει τώρα προχωρήσῃ. Αἱ ὁμάδες ἐτελείωσαν τὴν ἐργασίαν των καὶ συγκεντρώνονται εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐκεῖ τοὺς περιμένει ἡ ἐπιτροπή. Παραδίδουν τὰ κυτία των καὶ ἡ ἐπιτροπὴ μετρᾷ τὰ χρήματα.

—«Πεντακόσια εἴκοσι δύο φράγκα·» λέγει ὁ Τάσος

Τὰ παιδιὰ χειροκροτοῦν καὶ ἀρχίζουν νὰ φεύγουν.

—«Καλὰ Χριστούγεννα, παιδιά.» εἶπε πάλιν ὁ Τάσος καὶ ἔφυγε διὰ νὰ παραδώσῃ τὰ χρήματα.

§ 44. Τὰ Χριστούγεννα.

Εἶναι νύκτα ἀκόμη. Ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν φωτοβολοῦν λαμπρὰ τὰ ἄστρα καὶ ἡ σελήνη σκορπίζει τὸ ἀσημένιον φῶς της.

—«Ντάμ, Ντάμ, Ντα—ντα —ντάν!» ἀκούεται ἔξαφνα νὰ κτυπᾷ ἡ καμπάνα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ψυχρὸς ἄνεμος παίρνει τὸν ἀντίλαλόν της καὶ τὸν μεταφέρει μακρὰν εἰς ὅλην τὴν πόλιν.

—«Ἐπάνω, παιδιά, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν!» λέγουν οἱ γονεῖς εἰς τὰ παιδιά των.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Όλοι σηκώνονται. Πλύνονται, κτενίζονται, φορούν τὰ νέα Χριστουγεννιάτικα ρούχά των καὶ κινοῦν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν.

«Ντάν! Ντάν! Ντα—ντα—ντάν!» ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ κτυπᾷ ἡ καμπάνα καὶ νὰ καλῇ ὅλους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Τί ὡραία εἶναι αὐτὴν τὴν ὥραν ἡ Ἐκκλησία! Ἔξω τὴν φωτίζει τὸ γλυκὺ φῶς τῆς σελήνης καὶ λάμπουν τὰ χρωματιστὰ τζάμια τῶν παραθύρων της. Μέσα ἀναμμένοι ὅλοι οἱ πολυέλαιοι καὶ τὰ μανουάλια ρίπτουν τὸ πλούσιον φῶς των ἐπάνω εἰς τὰς καταχρύσους εἰκόνάς της. Οἱ ἱερεῖς φοροῦν ὁλόχρυσα φορέματα καὶ μὲ ἀσημένια θυμιατὰ εἰς τὰς χεῖρας θυμιατίζουν ἐμπρὸς εἰς τὴν πύλην τοῦ ἱεροῦ. Ἡ εὐωδία τοῦ λιβανιοῦ γεμίζει ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν.

«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν....» ψάλλουν οἱ καλλίφωνοι βοηθοὶ τοῦ ψάλτου ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἐπαναλαμβάνουν κατόπιν ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ τὰ ἄλλα παιδιά.

Ὅλος ὁ κόσμος εἶναι χαρούμενος· εἰς τὸ πρόσωπόν των φαίνεται ζωγραφισμένη ἡ χαρά.

«Δόξα ἐν Ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.» Ψάλλει ἔπειτα ἀργὰ καὶ μὲ μεγαλοπρέπειαν ὁ δεξιὸς ψάλτης.

Ὅλοι παρακολουθοῦν μὲ προσοχὴν καὶ μὲ κατάνυξιν τὴν λειτουργίαν.

Τώρα ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ ψάλτης λέγει ἔπειτα ζωηρά, ζωηρὰ τὸ «Πιστεύω.»

Ὀλίγον ἀκόμη καὶ τελειώνει ἡ λειτουργία.

Ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ὡραίαν πύλην κρατεῖ τώρα ὑψηλὰ μὲ τὰς χεῖράς του τὸ δισκοπότηρον καὶ λέγει:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Μετὰ φόβου θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε!»

Ὅλοι τότε οἱ Χριστιανοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλησιάζουν εἰς τὴν ὡραίαν πύλην καὶ μεταλαμβάνουν τὴν ἁγίαν κοινωνίαν.

Παίρνουν κατόπιν τὸ ἀντίδωρον, φιλοῦν τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως καὶ φεύγουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν.

Εἶνε πλέον ἡμέρα. Ἔξω εἰς τὴν αὐλὴν οἱ Χριστιανοὶ καλημερίζουν ὁ εἷς τὸν ἄλλον καὶ εὔχονται «καὶ τοῦ χρόνου» τὰ Χριστούγεννα.

Τὰ παιδιὰ χαρούμενα γελοῦν καὶ συνομιλοῦν μὲ τοὺς φίλους των. Μαζὶ μὲ αὐτό, καλοενδεδυμένα ὡσὰν ἀρχοντόπουλα, εὑρίσκονται καὶ ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Στέφανος. Σήμερον εἶχαν λησμονήση πῶς ἦσαν πτωχὰ προσφυγόπουλα. Εἶχαν καὶ χρήματα καὶ φορέματα.

§ 41. Ὁ Τάσος ἐνθυμεῖται τὸ χωριόν του.

Ὁ Τάσος ἐπέστρεψε πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ θεῖος καὶ ἡ θεία του κάθηνται εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ τὸν περιμένουν. Ἡ ὑπηρέτρια εἰς τὸ μαγειρεῖον ἔχει ἑτοιμάση πρωΐ, πρωῒ τὴν σούπαν καὶ εἰς τὸ ἑστιατόριον ὅλα εἶνε ἕτοιμα.

Ὁ Τάσος ἔρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἀσπάζεται τὰς χεῖρας τοῦ θείου καὶ τῆς θείας του. Ἐκεῖνοι τὸν ἐναγκαλίζονται καὶ τὸν φιλοῦν τρυφερά.

—«Καὶ τοῦ χρόνου, Τάσο!» τοῦ λέγει μὲ ἀγάπην ὁ θεῖός του. «Πῶς σοῦ ἐφάνη σήμερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν; Ἐδῶ, πιστεύω, εἶνε καλύτερα ἀπὸ τὸ χωρίον.»

—«Ναί, θεῖε. Εἶνε πολὺ καλύτερα. Ἡ Ἐκκλησία εἶνε

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεγαλυτέρα καὶ ὡραιοτέρα. Ὁ κόσμος εἶνε ἐδῶ περισσότερος. Ἀλλά...»

Ὁ Τάσος διέκοψεν ἐδῶ τὸν λόγον του. Ἔφερε τὸν νοῦν του ἐκεῖ πέρα εἰς τὸ χωρίον του. Ἐνεθυμήθη τὴν καλήν του μητέρα καὶ τὸν ἀγαπητόν του Στάμον. Ἐνεθυμήθη ἐπίσης τοὺς φίλους του, τοὺς συμμαθητάς του, τοὺς συγγενεῖς του, ὅλους τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους τοῦ χωρίου.

Καὶ ἔμενε σιωπηλός.

Πόσον ἤθελε νὰ εἶνε σήμερον ἐκεῖ! Νὰ ἑορτάσῃ τὰ Χριστούγεννα μὲ τὴν μητέρα καὶ τὸν ἀδελφόν του!

—Τί ἀλλά;» ἠρώτησεν ὁ θεῖός του.

—«Εἶνε καὶ ἐκεῖ ὡραῖα, θεῖέ μου, τὰ Χριστούγεννα.» Εἶπεν ὁ Τάσος καὶ εἷς ἐλαφρὸς στεναγμὸς ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ στῆθός του.

Ὁ θεῖός του ἠννόησεν ἀμέσως τί ἐσκέπτετο ἐκείνην τὴν ὥραν ὁ Τάσος.

—«Μὴ λυπεῖσαι», Τάσο τοῦ λέγει.» Θὰ φέρωμεν ἐδῶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὸν μικρόν μας Στάμον. Θὰ εἴμεθα ὅλοι μαζὶ ἐδῶ καὶ δὲν θὰ λυπῆσαι πλέον...»

Ὀλίγον ἔλειψε νὰ πηδήσῃ ἀπὸ τὴν χαράν του ὁ Τάσος. Ἐρρίφθη ἀμέσως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ θείου του καὶ τὸν ἐφίλει ἐνθουσιασμένος ἀπὸ χαράν.

Ὁ θεῖος ἔλαβεν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν Στάμον καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ἑστιατόριον. Ἐκάθισαν γύρω εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔφαγαν μὲ μεγάλην ὄρεξιν τὴν Χριστουγεννιάτικην σούπαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 46. Τὸ πολύτιμον ποτήρι.

Τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ ὁ θεῖος διηγήθη εἰς τὸν Τάσον μίαν ὡραίαν ἱστορίαν.

—«Εἶνε τώρα πολλὰ χρόνια» λέγει ὁ θεῖος. «Ἦτο προπαραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Μέσα εἰς τὸ κελλί του προσεύχεται εἷς γέρων ἀσκητής. Ἔμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καίει μία ἀσημένια κανδήλα καὶ τὸ φῶς μιᾶς λαμπάδας βοηθεῖ τὸν γέροντα νὰ ἀναγινώσκῃ ἀπὸ τὸ βιβλίον τὴν προσευχήν του.

Ἡ ὥρα ἦτο περασμένη. Ὀλίγον ἀκόμη καὶ ὁ γέρων ἀσκητὴς θὰ ἐτελείωνε. Ψιθυρίζει τώρα τὰς τελευταίας εὐχὰς καὶ κάμνει τὸν σταυρόν του ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα.

Ἐκείνην τὴν ὥραν ἀνοίγει ἡ θύρα τοῦ κελλίου καὶ ἐμφανίζεται ὁ ἔγγονός του, νέος ἕως εἴκοσι ἐτῶν. Εἶνε ὠχρὸς ὀλίγον καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον φῶς τοῦ κηρίου φαίνεται ἀκόμη ὠχρότερος.

Ὁ νέος προχωρεῖ μέσα εἰς τὸ κελλίον. Κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς του ἓν ποτήριον ὁλόχρυσον καὶ στολισμένον μὲ πολυτίμους λίθους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Τί τρέχει;» ἐρωτᾷ ὁ γέρων ἀσκητής. «Τί θέλεις;»

— «Ἦλθα νὰ ἐξομολογηθῶ, διὰ νὰ κοινωνήσω αὔριον.» λέγει ὁ νέος εἰς τὸν πάππου του.

— «Καὶ ποῦ τὸ ηὗρες αὐτό;» ἐρωτᾷ ὁ γέρων ἀσκητής, ἐνῷ ἔβλεπε μὲ περιέργειαν τὸ ὁλόχρυσον ποτήριον.

— «Τὸ ἔκλεψα!»

— «Τὸ ἔκλεψες;!! κλέπτης σύ;! Θεέ μου!... Φύγε ἀμέσως ἀπ' ἐδῶ! φύγε!»

— «Ναὶ ἔκλεψα.. Τιμώρησέ με. Κάμε με ὅ,τι θέλεις. Ἄκουσέ με ὅμως μίαν στιγμήν.. Θέλω νὰ μεταλάβω..»

— «Ὄχι! φύγε ἀπ' ἐδῶ!» λέγει πάλιν ὁ γέρων ἀσκητής. «Φύγε! Τὸ ἅγιον μύρον, ποὺ σοῦ ἔβαλα, ἐχάθη ἀπὸ τὴν στιγμήν, ποὺ ἐμίανες τὰς χεῖράς σου μὲ τὴν κλοπήν. Φύγε. φύγε!...

— «Ναὶ ἔκλεψα! Θὰ κάμω ὁποιανδήποτε τιμωρίαν μοῦ ἐπιβάλῃ ἡ θρησκεία μας. Ἄκουσέ με ὅμως σὲ παρακαλῶ καὶ βοήθησέ με..»

— «Δὲν ἀκούω τίποτε!» ἐπαναλαμβάνει ὁ γέρων ἀσκητής, ποὺ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῇ πῶς ὁ ὡραῖος ἐκεῖνος νέος, ὁ ἔγγονός του, εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον νὰ κλέψῃ.

— «Τότε ἐμπρὸς εἰς τὴν γλυκεῖαν εἰκόνα τῆς Παναγίας θὰ ἐξομολογηθῶ τὴν ἁμαρτίαν μου. Θὰ μείνω ἀκοινώνητος ἴσως, ἀλλὰ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας μου θὰ ἐλαφρώσῃ ἴσως μὲ τὴν ἐξομολόγησίν μου

— «Λέγε τότε!» εἶπεν ὁ γέρων ὕστερον ἀπὸ τὴν τόσην ἐπιμονὴν τοῦ ἐγγόνου του.

Ἔλαμψαν τότε οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νέου. Ἐσήκωσε τὸ ὑπερήφανον μέτωπόν του πρὸς τὴν εἰκόνα καὶ εἶπε:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Σὲ ἀκούω, πάππε μου, τακτικὰ νὰ μνημονεύῃς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἕνα ὄνομα. . .»

—«Ναί, εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορός μας. . .»

—«Τὸ γνωρίζω· εἶπεν ὁ νέος. Μοῦ ὡμίλησες τόσας φορὰς διὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ καὶ ἔχω μάθῃ ὅλην τὴν ἱστορίαν του. Μοῦ εἶπες ὅτι ἐπολέμησες μαζί του ἕως τὴν τελευταίαν στιγμὴν καὶ ὅτι τὸν εἶδες τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ πίπτῃ νεκρὸς κάτω ἀπὸ τὰ κτυπήματα τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος ἔκοψεν εἰς τὸ τέλος τὸ τίμιον κεφάλι του. . .»

— «Ναί! σοῦ τὰ εἶπα ὅλα αὐτά. . .»

—Καὶ ἄλλα ἀκόμη. Μοῦ εἶπες ὅτι τὸ τίμιον ἐκεῖνο κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορος ὁ ἄγριος Κροῦμος τὸ εἶχε μεταβάλῃ εἰς ποτήριον, διὰ νὰ πίνῃ μὲ αὐτὸ καὶ νὰ μεθᾷ ὡσὰν νὰ ἔπινε τὸ αἷμα τοῦ αὐτοκράτορος...

—«Αὐτοί, παιδί μου,» μοῦ ἔλεγες, «δὲν πολεμοῦν διὰ τὴν δόξαν, διὰ τὴν τιμήν. Αὐτοὶ θέλουν νὰ βλέπουν νὰ τρέχῃ αἷμα, νὰ γυμνώνουν τοὺς νεκρούς, νὰ τυραννοῦν τὰ ἀνθρώπινα κορμιά. Δὲν εἶνε αὐτοὶ εὐγενεῖς, εἶναι θηρία...»

Τί ἤθελες λοιπὸν νὰ κάμω ὕστερον ἀπὸ τὰ λόγια σου αὐτά; Ἡ καρδία μου ἔπρεπε νὰ μὴ συγκινηθῇ καθόλου ἀπὸ τὴν προσβολήν, ποῦ ἔκαμεν ὁ Κροῦμος εἰς τὸ τιμημένον κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορός μας;»

—«Καὶ τί ἔκαμες, λοιπόν; Λέγε!»

—«Τί ἔκαμα; Κατώρθωσα νὰ φθάσω ἕως τὸ στρατόπεδον τοῦ ἐχθροῦ. Εἶπα ὅτι θέλω νὰ πολεμήσω μαζί του. Μεθυσμένος ὅπως ἦτο ὁ Κροῦμος, ἐχάρη διὰ τὴν πρότασίν μου καὶ μὲ ἐκράτησε μέσα εἰς τὴν σκηνήν του νὰ τοῦ ὁμιλῶ. Δύο ὑπασπισταί του μὲ γυμνὰ τὰ ξίφη των ἐφύλαττον ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνήν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἰς μίαν στιγμήν, ποῦ ὁ Κροῦμος ἦτο ἀναίσθητος ἀπὸ τὸ ποτόν, ἥρπασα τὸ ποτῆρι καὶ ἔφυγα...»

—«Ὥστε τὸ ποτῆρι αὐτό...»

—«Ναί, πάππε· τὸ ποτῆρι αὐτὸ εἶναι τὸ κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορος, εἶναι τὸ ποτῆρι τοῦ Κρούμου! Δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ τὸ πάρω. Ὁ Κροῦμος, ὅπως σοῦ εἶπα, ἦτο μεθυσμένος. Τὸ ἐφύλαξα καὶ ἐβγῆκα ἀπὸ τὴν σκηνήν. Ἀλλὰ πῶς νὰ φύγω ἀπὸ τὸ στρατόπεδόν του; Οἱ σκοποὶ ἐφύλαττον. Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ φύγω. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Κροῦμος θὰ ἐζήτει τὸ ποτῆρι του. Προσπαθῶ νὰ διαφύγω τὴν προσοχὴν τῶν σκοπῶν καὶ τρέχω μέσα ἀπὸ μερικὰ δένδρα. Κάποιος ὅμως μὲ ἀντελήφθη καὶ ἐνῷ ἐγὼ ἔτρεχα μὲ ἐπλήγωσεν.. Ἐγὼ ὅμως ἔτρεχα πάντοτε καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ μὲ φθάσῃ. Τρέχω ὅλην τὴν νύκτα καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν. Ποῦ ηὗρα τόσην δύναμιν καὶ μάλιστα πληγωμένος;

Τώρα σοῦ παραδίδω τὸ ποτῆρι μὲ τὸ κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ πόθος, ποὺ εἶχες τόσον καιρὸν τώρα, ἐξεπληρώθη..»

*
* *

Ὁ γέρων ἀσκητὴς ἔκλαιεν.

Ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς του τὸ πολύτιμον ποτῆρι, ἀφήρεσεν ὅλα τὰ πολύτιμα πετράδια καὶ στολίδια του, ἤνοιξε μίαν πλάκα μέσα εἰς τὸ ταπεινὸν κελλί του, κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ ἔβαλε μέσα τὸ τίμιον κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορος. Ἤναψεν μίαν λαμπάδα, ἔκαυσε λιβάνι καὶ ἔψαλεν ὅλα τὰ νεκρώσιμα.

—«Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ βασιλέως...» εἶπεν ὁ γέρων ἀσκητής.

—«Αἰωνία ἡ μνήμη του» εἶπε καὶ ὁ πληγωμένος νέος. Τὰ δάκρυα ἔτρεχον ἀπὸ τὰ μάτια καὶ τῶν δύο..

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

* * *

Ἐπέρασεν ὥρα ἀρκετή.

Ὁ γέρων ἀσκητὴς βλέπει μὲ συμπάθειαν τώρα τὸν ἔγγονόν του. Ἡ ὠχρότης τοῦ νέου φέρει εἰς τὸν νοῦν του τὴν πληγήν του. Ἀλλὰ δὲν τὸν συγχωρεῖ ἀκόμη.

—«Σὲ εὐχαριστῶ παιδί μου», τοῦ λέγει, «διότι μοῦ ἐχάρισες τὴν μεγάλην αὐτὴν εὐχαρίστησιν, χωρὶς νὰ σοῦ τὴν ζητήσω μάλιστα. Ἂς εἶναι εὐλογημένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἔπρεπε νὰ μὴ μείνῃ ἄταφον τὸ τιμημένον κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορός μας, ποῦ ἐπολέμησε τόσον καιρὸν διὰ τὴν πατρίδα μας, διὰ τὴν θρησκείαν μας, διὰ τὸν πολιτισμὸν ὅλου τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα ἤθελαν νὰ καταστρέψουν οἱ βάρβαροι ἐχθροί..

Ἡ κλοπὴ ὅμως εἶνε πάντοτε κλοπή. Πρὶν μεταλάβῃς, εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑποστῇς τὴν τιμωρίαν σου. Πάρε αὐτὰ τὰ πολύτιμα πετράδια καὶ τὰ χρυσᾶ στολίδια καὶ πήγαινε νὰ τὰ ῥίψῃς εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ ἐχθροῦ. Μόνον ὅταν κάμῃς καὶ αὐτό, θὰ ἠμπορέσω νὰ σοῦ δώσω τὴν θείαν μετάληψιν.»

Ὁ νέος ἐφίλησε τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος πάππου του καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κελλί. Μεθαύριον εἶνε Χριστούγεννα Ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν τιμωρίαν του, διὰ νὰ κοινωνήσῃ. Καὶ ἔφυγε διὰ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον. Ἡ πληγή του εὐτυχῶς δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν τιμωρίαν του. Καὶ τρέχει, τρέχει...

Πρωΐ, πρωΐ τὰ Χριστούγεννα μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Χριστιανοὺς ὁ γέρων ἀσκητὴς ἐκοινώνησε καὶ τὸν ἔγγονόν του, ὁ ὁποῖος ἦτο τώρα ἱκανοποιημένος, διότι ἔκαμε τὸ καθῆκόν του πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὴν θρησκείαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

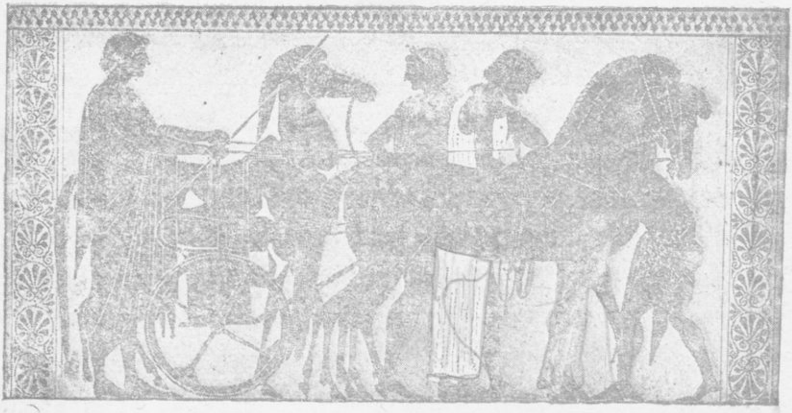

§ 47. Τὰ Παναθήναια.

Ἦσαν τώρα αἱ διακοπαὶ τῶν Χριστουγέννων. Ὁ Τάσος πολλὰς φορὰς εἶχε παρακαλέση τὸν θεῖόν του νὰ τὸν ὁδηγήση μίαν ἡμέραν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἀκρόπολιν.

Τὸ ἀπόγευμα λοιπὸν τῆς Κυριακῆς ὁ θεῖός του ἔκλεισε τὸ κατάστημα καὶ εἶπεν εἰς τὸν Τάσον.

— «Σήμερον, Τάσο, θὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ἀκρόπολιν.»

Ὁ Τάσος ηὐχαρίστησε τὸν θεῖόν του καὶ ἐξεκίνησαν. Ἔφθασαν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, ὅπου ὁ θεῖος ἠγόρασε δύο εἰσιτήρια καὶ ἐπερίμεναν.

Μετὰ πέντε λεπτὰ ὁ σιδηρόδρομος ἀφῆκεν ἕνα ὀξὺν συριγμόν. Ὁ Τάσος μὲ τὸν θεῖόν του ἐπέρασαν εἰς ἕνα βαγόνι καὶ ἐκάθισαν. Ὁ σιδηρόδρομος ἔτρεχε μὲ μεγάλην ταχύτητα ἐπάνω εἰς τὰς σιδηρᾶς ράβδους.

Μετὰ δέκα λεπτὰ ὁ σιδηρόδρομος ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θήνας. Ἔξω ἀπὸ τὸν σταθμὸν πολλὰ αὐτοκίνητα ἐστάθμευον. Ὁ θεῖος μὲ τὸν Τάσον ἐπῆραν ἓν ἀπὸ αὐτὰ καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν ἦσαν κάτω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν.

Ὁ θεῖος ἐπλήρωσε τὸ ὁδηγὸν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἤρχισαν νὰ ἀναβαίνουν.

Ἐμπρός των παρουσιάζονται τώρα τὰ προπύλαια ὁλόλαμπρα ἀπὸ τὰ μάρμαρα καὶ κάτω φαίνεται ἡ πόλις μὲ τὸ πλῆθος τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν καταστημάτων της, ἐνῷ πέραν φαίνεται ἡ θάλασσα μὲ τὸ Φάληρον καὶ τὸν Πειραιᾶ.

Προχωροῦν ἀκόμη ὀλίγον. Ὁ Παρθενὼν μὲ ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν, μὲ τοὺς μεγάλους του δωρικοὺς κίονας κινεῖ τώρα τὸν θαυμασμόν των. Ὁ Τάσος στέκεται σιωπηλός, ἐνῷ ὁ θεῖός του τοῦ διηγεῖται τὴν ἱστορίαν του καὶ τοῦ δείχνει τὸ Ἐρέχθειον, τὰς Καρυάτιδας καὶ ὅλα τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, ποῦ ἐσώθησαν εἰς τὸν ἱερὸν ἐκεῖνο βράχον.

— «Ἐκεῖ ἐστέκετο τὸ περίφημον ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, τὸ ὁποῖον εἶχε κατασκευάσῃ ὁ μεγαλύτερος γλύπτης τῆς Ἑλλάδος, ὁ Φειδίας, ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἐλεφαντόδοντα. Ἡ Ἀθηνᾶ ἦτο ἡ προστάτις τῆς πόλεως ἡ ὁποία πρὸς τιμήν της ὠνομάσθη καὶ Ἀθῆναι. Δι' αὐτὸ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδιδον μεγάλας τιμὰς εἰς τὴν Ἀθηνᾶν καὶ ἔκαμνον ἑορτὰς πρὸς χάριν της.

Ἡ μεγαλυτέρα καὶ λαμπροτέρα ἑορτή των ἦσαν τὰ Παναθήναια. Ἀπὸ ὅλην τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπὸ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, γέροντες καὶ νέοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἤρχοντο νὰ παρακολουθήσουν τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἑορτήν. Οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν μὲ μεγάλην πομπὴν ἀνέβαιναν ἐδῶ διὰ νὰ παραδώσουν εἰς τὸν ναὸν τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς, τὸν ὁποῖον ἐκέντων αἱ καλύτεραι παρθένοι τῆς πόλεως.

Ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐλάμβανον μέρος εἰς τὴν παρέλασιν ἐμαζεύοντο ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν Κεραμεικόν.

Ἐπέρνων κατόπιν ἀπὸ τὸ Δίπυλον μὲ τὰς δύο μεγάλας πύλας, ἠκολούθουν τὴν Πλατεῖαν ὁδὸν καὶ ἐβάδιζαν πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν.

Ἐμπρὸς ἦσαν αἱ ἱέρειαι, οἱ μάντεις, οἱ κήρυκες καὶ οἱ γέροντες, οἱ ὁποῖοι ἐβάδιζαν μὲ βήματα ἀργὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖράς των κλάδους ἐλαίας, ἡ ὁποία ἦτο τὸ ἱερὸν δένδρον τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἤρχοντο κατόπιν οἱ ὁπλῖται μὲ τὰς ἀσπίδας καὶ τὰς λόγχας των, αἱ ὁποῖαι ἔλαμπον εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ πλησίον των ἦσαν οἱ ἀθληταί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν νικήσῃ εἰς τοὺς ἀγῶνας, δηλαδὴ εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὸ πήδημα, εἰς τὸν λίθον, εἰς τὸ ἀκόντιον καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀγωνίσματα. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἐπήγαιναν ἔφιπποι ἐπάνω εἰς τὰ ὑπερήφανα ἄλογά των καὶ ἄλλοι ἐπάνω εἰς τὰ ὡραῖα ἅρματα, μὲ τὰ ὁποῖα εἶχον νικήσῃ εἰς τοὺς ἀγῶνας.

Παῖδες λευκοφορεμένοι ἔρραινον εἰς τὴν Ἱερὰν ὁδὸν ἄνθη. Κατόπιν ἠκολούθουν αἱ ὡραῖαι παρθένοι. Ἐφόρουν ὅλαι ἕνα λευκότατον λινοῦν χιτῶνα καὶ ἔφερον ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν των ὡραιότατα κάνιστρα ἐστολισμένα μὲ ἄνθη, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν τὰ σκεύη τὰ ὁποῖα ἐχρειάζοντο διὰ τὰς θυσίας. Αὐταὶ ἦσαν αἱ κανηφόροι. Κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου, εἰς τοὺς ἐξώστας καὶ εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐστέκοντο διὰ νὰ ἴδουν τὴν παρέλασιν. Αἱ γυναῖκες ἐφόρουν τὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καλύτερα καὶ τὰ πολυτελέστερα φορέματά των. Ἐπάνω ἀπὸ τὸν μακρὸν χιτῶνα, τὸν ὁποῖον συνεκράτει εἰς τὰ πλάγια μία χρυσῆ πόρπη, ἔφερον τὸ πολύτιμον ἱμάτιον τὸ ὁποῖον ἦτο κεντημένον μὲ πορφύραν. Εἰς τὰς χεῖρας ἐφόρουν πολύτιμα βραχιόλια καὶ ἀπὸ τὰ ὦτα ἐκρέμαντο χρυσᾶ ἐνώτια μὲ κύκλους ἀπὸ λευκὸν σμάλτον.

Μετὰ τὴν παρέλασιν τῶν κανηφόρων ἤρχετο τὸ ἱερὸν πλοῖον μὲ τρεῖς σειρὰς κωπῶν, τὸ ὁποῖον ἐσύρετο ἐπάνω εἰς τροχούς. Εἰς τὸν ἱστόν του ἀντὶ ἱστίου ἦτο ὁ ἱερὸς πέπλος τῆς θεᾶς. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ πλοῖον ἦσαν μουσικοὶ μὲ αὐλοὺς καὶ λύρας καὶ ὄπισθεν αἱ χορεύτριαι.

Ἤρχετο κατόπιν μία σειρὰ ἀπὸ ζῶα, πρόβατα καὶ ταύρους, τὰ ὁποῖα θὰ ἐθυσίαζαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς καὶ ἔπειτα οἱ προσκυνηταὶ μὲ μεγάλα δοχεῖα γεμάτα ἀπὸ κρασί, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ διεσκέδαζον ἕως τὸ βράδυ.

Ἡ πομπὴ ἔστρεφε τὸ διπλοῦν τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἤρχετο καὶ ἐσταμάτα ἐμπρὸς εἰς τὸν λόφον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἀπ᾽ ἐκεῖ ἀνέβαινεν ἀργά, ἀργὰ πρὸς τὰ Προπύλαια καὶ ἐπροχώρει πρὸς τὸ Ἐρέχθειον.

Ἤρχιζαν τότε φωναί, μουσικὴ καὶ τραγούδια. Ὁ λαὸς μόλις ἔφθανεν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἤρχιζε νὰ ψάλλῃ ὕμνους εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέδιδον τὸν πέπλον.

Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἦτο τόσον ὡραία, ὥστε οἱ Ἀθηναῖοι μὲ ἀνυπομονησίαν ἐπερίμενον πότε νὰ περάσουν τὰ τρία ἔτη διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 48. Τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς.

Τὸ ὡραιότερον ὅμως ἀπὸ ὅλα, ὅσα ἦσαν ἐπάνω εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἦτο τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἡ θεὰ ἦτο ὀρθία καὶ ἔφερεν ἕνα μακρὸν χιτῶνα, ὁ ὁποῖος ἔφθανε μέχρι τῶν ποδῶν της. Εἰς τὴν δεξιάν της ἐκράτει ἄγαλμα τῆς Νίκης, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν δόρυ.

Εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀγάλματος ἐστηρίζετο ἡ ἀσπίς, ἡ ὁποία καὶ ἀπὸ τὰς δύο ὄψεις εἶχε διαφόρους παραστάσεις. Ἡ κεφαλή της ἦτο σκεπασμένη μὲ κράνος. Τὰ γυμνὰ μέρη τοῦ ἀγάλματος ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντα, αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν της ἦσαν ἀπὸ δύο πολυτίμους λίθους, οἱ ὁποῖοι ἔλαμπον.

Τὸ ὅλον ἄγαλμα εἶχε ὕψος δώδεκα μέτρα, τὸ δὲ βάθρον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐστηρίζετο καὶ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπίσης διαφόρους παραστάσεις, εἶχεν ὕψος τριῶν μέτρων. Τὰ ἐνδύματά του ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ χρυσόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐχρειάσθησαν τετρακόσια τάλαντα,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δηλαδὴ δύο ἑκατομμύρια καὶ τετρακόσιαι χιλιάδες δραχμαί.

Δύο φορὰς τὸ ἔτος τὸ ἄγαλμα ἐκαθαρίζετο μὲ προσοχήν. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Φειδίας εἶχε φροντίση ὥστε τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἀγάλματος νὰ ἀφαιρῶνται καὶ νὰ συγκολλῶνται πάλιν.

Τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς διετηρήθη ἐπὶ πολὺν καιρόν. Μέχρι τοῦ τετάρτου αἰῶνος μ. χ. τὸ ἄγαλμα ἦτο ἀκόμη εἰς τὴν θέσιν του. Ἔπειτα ὅμως ἐξηφανίσθη, ἄγνωστον πῶς.

§ 49. Ἡ ἀνύψωσις.

Ἡ ὥρα εἶχε περάση πλέον καὶ ὁ Τάσος μὲ τὸν θεῖόν του κατέβησαν ἀπὸ τὸν λόφον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν των.

Εἰς ὅλον τὸν δρόμον καὶ ὅλον τὸ βράδυ ὁ Τάσος τίποτε ἄλλο δὲν ἐσκέπτετο παρὰ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὴν ὡραίαν ἑορτὴν τῶν Παναθηναίων.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν πρωῒ πρωῒ ὁ Τάσος εὑρίσκετο ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Ἐκεῖ ἐπερίμεναν καὶ ἄλλοι μαθηταί. Δὲν εἶχαν μαζί των βιβλία καὶ τετράδια. Εἶχαν ὅλοι ἀπὸ μίαν μικρὰν ἀξίνην καὶ τὰ καλάθια μὲ τὸ φαγητόν των.

Ἐκείνην τὴν ὥραν ἔρχεται καὶ ὁ διδάσκαλος.

— «Ἕτοιμοι, παιδιά;» τοὺς ἐρωτᾷ.

— «Ἕτοιμοι, κύριε» λέγουν καὶ οἱ μαθηταί.

— «Ἐμπρὸς λοιπόν!»

Οἱ μαθηταὶ παρετάχθησαν εἰς μίαν γραμμὴν καὶ ἐξεκίνησαν. Ἐπέρασαν μέσα ἀπὸ τὴν πόλιν μὲ τὴν ἀξίνην εἰς τὸν ὦμον, ὡς νὰ ἦσαν στρατιῶται μὲ τὰ ὅπλα των. Ἐπέρασαν κατόπιν μερικὰ χωράφια καὶ ἤρχισαν ν' ἀναβαίνουν εἰς τὸ βουνόν. Τὰ παιδιὰ τώρα εἶχαν διασπάση τὴν γραμμὴν καὶ ἔτρεχον ἀκούραστα καὶ χαρούμενα.

Τὸ βουνὸν ἦτο ὁλόγυμνον. Οὔτε δένδρα, οὔτε θά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μνοι ἦσαν. Κάπου, κάπου ἤρχιζαν νὰ φαίνωνται μέσα ἀπὸ τὸ χῶμα μερικοὶ μικροὶ βλαστοὶ πράσινοι πράσινοι. Μία μεγάλη πυρκαϊὰ πέρυσι εἶχε γυμνώση τὸ βουνόν. Ὅλα τὰ πεῦκα, ποὺ ἐστόλιζαν τὸ βουνόν, εἶχαν καῆ.

Ἀφοῦ ἀνέβησαν ὀλίγον, τὰ παιδιὰ ἐσταμάτησαν πλησίον εἰς μίαν μικρὰν βρύσιν. Ἄφησαν κατὰ γῆς τὴν ἀξίνην των καὶ ἐκάθισαν νὰ ξεκουρασθοῦν.

—«Λοιπόν, παιδιά, λέγει ὁ διδάσκαλος. Αὐτὸ εἶναι τὸ μέρος, ποὺ πρόκειται νὰ ἀναδασώσωμεν. Σήμερον ὅλοι θὰ σκάψωμεν τοὺς λάκκους. Αὔριον θὰ φορτώσωμεν τὰ φυτά, ποὺ ἔχομεν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπάνω εἰς τρία κάρρα καὶ θὰ τὰ φέρωμεν νὰ τὰ φυτεύσωμεν εἰς τοὺς λάκκους.»

—«Μάλιστα, κύριε,» εἶπαν τὰ παιδιὰ καὶ ἤρχισαν ἀμέσως τὴν ἐργασίαν των.

Ἤνοιγαν μικροὺς λάκκους μὲ τὴν ἀξίνην καὶ ἐκαθάριζαν τὸ χῶμα, ποὺ ἔσκαπταν, ἀπὸ τὰς πέτρας καὶ τὰ χαλίκια.

Τὸ μεσημέρι τὰ παιδιὰ ἔφαγαν μὲ μεγάλην ὄρεξιν καὶ ἔπιον ἀπὸ τὸ καθαρὸν νερόν, ποὺ ἔτρεχεν ἀπὸ τὴν βρύσιν.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπανέλαβαν πάλιν τὴν ἐργασίαν των.

Ὁ διδάσκαλος ἐμέτρησε τοὺς λάκκους, ποὺ εἶχαν σκάψη οἱ μαθηταί.

—«Φθάνει, παιδιά!» λέγει. «Οἱ λάκκοι εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τὰ φυτά, ποὺ ἔχομεν εἰς τὸ σχολεῖον..»

—«Ἔχω καὶ ἐγὼ δέκα πεῦκα μικρά!» εἶπεν ὁ Νῖκος ὁ συμμαθητὴς τοῦ Τάσου. «Θὰ τὰ φέρω καὶ αὐτὰ νὰ τὰ φυτεύσωμεν ἐδῶ.»

—«Πολὺ καλά, Νῖκο» λέγει ὁ διδάσκαλος». Τότε μᾶς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μένουν νὰ σκάψωμεν ἀκόμη τρεῖς λάκκους καὶ τελειώνομεν.»

Μετ᾽ ὀλίγον τὰ παιδιὰ ζωηρὰ καὶ χαρούμενα κατέβαινον ἀπὸ τὸ βουνόν. Ἄφησαν ἐκεῖ ἐπάνω ὅλοι τὴν ἀξίνην των διὰ νὰ τὴν ἔχουν αὔριον διὰ τὸ φύτευμα.

§ 50. Τὸ φύτευμα.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὰ παιδιὰ πρωΐ, πρωῒ πάλιν ἐφόρτωσαν ἐπάνω εἰς τέσσαρα μεγάλα κάρρα τὰ φυτά, ποὺ εἶχαν ἑτοιμάση εἰς τὸν κῆπον τοῦ σχολείου. Ἦσαν μέσα εἰς μικρὰ δοχεῖα, γύρω εἰς τὸν κῆπον καὶ εἰς τὴν αὐλήν. Μέσα εἰς τὰ δοχεῖα αὐτὰ εἶχαν σπείρῃ σπόρους πεύκων τὸν περασμένον χρόνον. Οἱ σπόροι ἐφύτρωσαν καὶ τὰ μικρὰ φυτὰ μὲ τὴν περιποίησιν τῶν μαθητῶν εἶχαν τώρα μεγαλώσῃ ὡς μίαν σπιθαμὴν καὶ ἦσαν ἕτοιμα διὰ φύτευμα.

Τὰ κάρρα ἐξεκίνησαν φορτωμένα καὶ ὀπίσω ἠκολούθουν οἱ μαθηταί. Εἶχαν μαζί των τώρα καὶ μερικὰ ποτιστήρια.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦσαν οἱ λάκκοι, οἱ μαθηταὶ ἐξεφόρτωσαν τὰ κάρρα καὶ ἤρχισαν τὴν ἐργασίαν των. Ἀναποδογύριζαν τὰ δοχεῖα ἐπάνω εἰς τὴν παλάμην των μὲ προσοχήν, ὥστε τὸ χῶμα νὰ βγαίνῃ ὁλόκληρον μαζὶ μὲ τὸ μικρὸν δένδρον. Ὅπως ἦτο ἔπειτα τὸ ἐκάθιζαν μέσα εἰς τὸν λάκκον καὶ μὲ τὴν ἀξίνην ἔρριπτον τὸ χῶμα, ποὺ εἶχαν καθαρίσῃ ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἡμέραν. Ὅταν ἐτελείωνε τὸ φύτευμα, ἔστηναν κοντὰ εἰς τὸ φυτὸν ἕνα μικρὸν στύλον, διὰ νὰ διακρίνεται τὸ μέρος, ὅπου ἦτο φυτευμένον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄλλα παιδιὰ ἐπότιζον τὰ μικρὰ φυτὰ μὲ νερόν, τὸ ὁποῖον ἔφερον ἀπὸ τὴν βρύσιν μὲ τὰ ποτιστήρια καὶ ἄλλοι πάλιν ἔσκαπταν τὸ χῶμα καὶ ἔρριπτον σπόρους.

Τὸ ἀπόγευμα τὸ φύτευμα εἶχε τελειώση. Οἱ μαθηταὶ ἐκάθισαν νὰ ξεκουρασθοῦν διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πόλιν.

* * *

Τὰ παιδιὰ ὅλα ἦσαν εὐχαριστημένα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν των καὶ συνωμίλουν μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν.

— «Ἐγὼ ἐφύτευσα δέκα πεῦκα!» ἔλεγεν ὁ Παῦλος.

— «Ἐγὼ ἐννέα!» ἔλεγεν ὁ ἄλλος. «Τοῦ χρόνου θὰ ἔλθω νὰ τὰ ἐπισκεφθῶ. Τὰ γνωρίζω ὅλα, διότι ἔβαλα σημάδι.»

— «Πιστεύετε πραγματικῶς πῶς αὐτὰ τὰ δενδράκια θὰ γείνουν δάσος;» εἶπεν ἔξαφνα μὲ ἕνα περιφρονητικὸν τρόπον ὁ Κώστας.

Ὁ διδάσκαλος ἤκουσε τὴν ἐρώτησιν τοῦ Κώστα καὶ εἶδεν ἐπίσης, μὲ ποῖον τρόπον ἔδειξε τὴν περιφρόνησίν του.

— «Διατί ὄχι, Κώστα; Βλέπεις ἐκεῖ τὸ ἀπέναντι βουνόν; Λοιπὸν, πρὶν ἀπὸ δεκαπέντε ἔτη καὶ τὸ βουνὸν ἐκεῖνο ἦτο ὅπως αὐτὸ ἐδῶ. Τὰ πεῦκα ἦσαν ὀλίγα καὶ οἱ ὀλίγοι θάμνοι κατεστρέφοντο ἀπὸ τὰς αἶγας, ποὺ ἔβοσκον ἐκεῖ. Μίαν ἡμέραν ὅμως ἔξαφνα οἱ βοσκοὶ εἰδοποιήθησαν ἀπὸ τὸν δασοφύλακα ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ δημάρχου αἱ αἶγές των δὲν ἔπρεπε νὰ βόσκουν πλέον εἰς τὸ βουνόν. Οἱ βοσκοὶ ἐφώναξαν, διεμαρτύροντο. Κανεὶς δὲν τοὺς ἤκουε. Μερικοὶ μάλιστα δὲν ἤκουσαν τὴν διαταγὴν καὶ ἀφῆκαν τὰς αἶγάς των εἰς τὸ βουνόν. Μετενόησαν ὅμως ἀμέσως, διότι ὁ δασοφύλαξ συνέλαβε τὰ ζῶά των καὶ τοὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑποχρέωσε νὰ πληρώσουν πρόστιμον. Ἀπὸ τότε ἔπαυσαν οἱ βοσκοὶ νὰ βόσκουν τὰς αἶγάς των ἐκεῖ.

Βλέπεις τώρα τί ἔγεινεν ἐκεῖ μέσα εἰς δεκαπέντε ἔτη; Δὲν σοῦ ἀρέσει ἐκεῖνο τὸ δάσος;»

— «Ναί, κύριε» λέγει ὁ Κώστας. «Ἐκεῖ ὅμως τὰ δένδρα ἐφύτρωσαν μόνα των...»

— «Τόσον τὸ καλύτερον» λέγει ὁ διδάσκαλος. «Ἂν ἐκεῖ ἐχρειάσθησαν δεκαπέντε ἔτη διὰ νὰ μεγαλώσουν, τὰ ἰδικά μας θὰ χρειασθοῦν μόνον δέκα. Ἀλλὰ καὶ περισσότερα ἂν χρειασθοῦν, τί πειράζει;»

— «Ἀλλὰ θὰ ζήσωμεν ἡμεῖς τόσα ἔτη, διὰ νὰ μεγαλώσουν τὰ δένδρα αὐτά; Τί θὰ καταλάβωμεν ἡμεῖς, ἂν τὸ δάσος γείνῃ μετὰ τὸν θάνατόν μας;» εἶπεν ὁ Κώστας

— «Δὲν ἔχεις δίκαιον, Κώστα. Ἂν καὶ οἱ γονεῖς καὶ οἱ πάπποι καὶ οἱ πρόπαπποί μας ἐσκέπτοντο, ὅπως σκέπτεσαι σὺ τώρα, ποτὲ δὲν θὰ ἐφύτευον τὰ δένδρα, ποὺ ἔχομεν ἡμεῖς σήμερον καὶ τὰ ὁποῖα ἐχρειάσθησαν πολλὰ ἔτη νὰ γείνουν. Δὲν θὰ εἴχαμεν σήμερον οὔτε ἐλαίας, οὔτε καρύδια, οὔτε κάστανα, οὔτε ἄλλους πολλοὺς καρπούς. Αὐτὰ θὰ ἦσαν ἄγνωστα ὅλως διόλου δι' ἡμᾶς, διότι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ζήσωμεν τόσα ἔτη, διὰ νὰ καρποφορήσουν τὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐφυτεύομεν.

Οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ κοπιάζουν μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν των. Πρέπει νὰ σκέπτωνται καὶ διὰ τὰ τέκνα των καὶ διὰ τὰ δισέγγονά των ἀκόμη. Μόνον μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν προοδεύει ὁ κόσμος.»

Ὁ Κώστας ἐκατάλαβεν ὅτι ὅσα εἶπεν ὁ διδάσκαλος ἦσαν σωστά. Καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐπερίπαιζε τοὺς συμμαθητάς του, ἀλλὰ ἤρχετο πολλὰς φορὰς μαζί των καὶ ἐπότιζε τὰ μικρὰ πεῦκα, ποὺ εἶχαν φυτεύσῃ τὴν ἡμέραν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκείνην. Ἡ χαρά του δὲ ἦτο μεγάλη, ὅταν ἔβλεπε τὰ μικρὰ αὐτὰ δένδρα νὰ μεγαλώνουν καὶ νὰ στολίζυον μὲ τὸ πράσινον χρῶμά των τὸ γυμνὸν καὶ κατάξηρον βουνόν.

§ 51. Τὸ βουνό.

Λαμπρός, πανώριος κόσμος
ὁ κόσμος τοῦ βουνοῦ
στὰ γαλανὰ ἀναβαίνει
παλάτια τ᾿ οὐρανοῦ.

Ἐμπρός! μὲ στέρεο πόδι
ἂς ἀνεβοῦμε ἐκεῖ
ποὺ μᾶς προσμένει ὡραία
ζωὴ μαγευτική.

Οἱ γάργαρες βρυσοῦλες
τὰ κρούσταλλα νερὰ
κι᾿ οἱ γελαστὲς βοσκοῦλες
σ᾿ ἀπόσκια δροσερά.

Οἱ πέρδικες στὰ πλάγια
κι᾿ ὅπου δροσιές, πηγές,
γλυκολαλοῦν τ᾿ ἀηδόνια
οὐράνιες μελῳδιές.

Ἐμπρός! Ἂς ἀνεβοῦμε
μὲ στέρεο πόδι ἐκεῖ
παιδιά, ποὺ μᾶς προσμένει
ζωὴ μαγευτική.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Λαμπρός, ὡραῖος κόσμος
ὁ κόσμος τοῦ βουνοῦ
ποὺ τὴ ψυχὴ ἀνεβάζει
στὰ ὕψη τ' οὐρανοῦ.

§ 52. Ἡ Σαλαμίς.

Τὰ παιδιὰ τώρα ἑτοιμάζονται πρὸς ἀναχώρησιν. Μαζεύονται ὅλα γύρω ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν των καὶ περιμένουν τὴν διαταγήν του διὰ νὰ ἐκκινήσουν.

Ὁ διδάσκαλος ὅμως στέκει ἐκεῖ ἀκίνητος καὶ τὸ βλέμμα του εἶναι γυρισμένον πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, ὅπου φαίνεται μία μικρὰ νῆσος.

— «Μήπως γνωρίζει κανεὶς ἀπὸ σᾶς ποία εἶναι ἐκείνη ἡ μικρὰ νῆσος, ποὺ φαίνεται ἐκεῖ κάτω;»

Τὰ παιδιὰ ὅλα ἐγύρισαν τὸ βλέμμα των πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἴξευρε ποία ἦτο.

— «Λοιπόν! χαιρετίσατε ὅλοι σας τὸ δοξασμένον αὐτὸ νησί!» λέγει ὁ διδάσκαλος. «Εἶναι ἡ Σαλαμίς!»

Τὰ παιδιὰ ὅλα μὲ συγκίνησιν ἔφεραν τὴν δεξιὰν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπόν των καὶ ἐχαιρέτησαν. Ἔφεραν ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν των τὴν μεγάλην ναυμαχίαν, ἡ ὁποία ἔγεινε τὸν παλαιὸν καιρὸν εἰς τὸ στενόν, μεταξὺ τῆς Σαλαμῖνος καί τοῦ βουνοῦ τοῦ Αἰγάλεου.

Μὲ τὴν φαντασίαν των ἔβλεπαν τὴν θάλασσαν γεμάτην ἀπὸ πολεμικὰ πλοῖα, Περσικὰ καὶ Ἑλληνικά.

Ἐνόμιζαν πῶς ἤκουαν ἀκόμη τὸν Θεμιστοκλῆ νὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φωνάζη δυνατὰ εἰς τοὺς Ἕλληνας ναύτας τὸ πολεμικόν του ἐγερτήριον:

Ἐμπρὸς παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων
Πρὸς χάριν τῆς πατρίδος
πρὸς χάριν τῶν θεῶν μας
ὁ ἀγὼν εἶνε ὑπὲρ τῶν ὅλων.

Ἐκεῖ εἰς τὸ Αἰγάλεον εἶνε ἡ θέσις ὅπου ἐκάθητο ὁ Ξέρξης ἐπάνω εἰς τὸν χρυσοστόλιστον θρόνον του διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ναυμαχίαν. Ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου. Γύρω του εἶνε οἱ φύλακες καὶ οἱ ὑπασπισιαί του καθὼς καὶ οἱ γραμματεῖς του, οἱ ὁποῖοι θὰ περιέγραφον τὴν ναυμαχίαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Περσῶν, ποὺ θὰ διεκρίνοντο κατὰ τὴν ὥραν τῆς συμπλοκῆς.

Τὰ Περσικὰ πλοῖα μένουν ἐκεῖ ἀκίνητα χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ προχωρήσουν.

Ἡ φωνὴ τοῦ Θεμιστοκλέους ἀκούεται τώρα παλιν:

Ἐμπρὸς παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων...

Καὶ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ὁρμοῦν ἀκράτητα, ὅλα μαζί ἐπάνω εἰς τὰ Περσικά. Θόρυβος τώρα, φωναί, ὀχλοβοή κρότοι, κτυπήματα τῶν πλοίων, πανδαιμόνιον ἀπὸ τὸ ἓν ἕως τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ στενοῦ. Τὰ περσικὰ πλοῖα βυθίζονται τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο μαζὶ μὲ τοὺς ναύτας, χωρὶς κανεὶς νὰ εἰμπορῇ νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

Ἡ ναυμαχία ἐξακολουθεῖ τρομερὰ καὶ ὁ Ξέρξης πολλὰς φορὰς ἀνασηκώνεται ἀπὸ τὴν θέσιν του, ὅταν βλέπῃ τὴν μεγάλην καταστροφὴν τῶν πλοίων του.

Εἰς μίαν στιγμὴν ὁ Ξέρξης βλέπει τὴν Ἀρτεμισίαν τὴν βασίλισσαν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, ἡ ὁποία ἐπολέμει μαζί

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

του, νὰ βυθίζῃ ἓν πλοῖον. Νομίζει ὁ δυστυχὴς ὅτι τὸ πλοῖον εἶνε Ἑλληνικὸν καὶ λέγει:

—«Οἱ ἄνδρες μου ἔγειναν γυναῖκες καὶ αἱ γυναῖκες ἄνδρες.»

Ἔρχεται κατόπιν εἰς τὸν νοῦν των ὅλη ἡ μεγάλη καταστροφὴ τῶν πλοίων τοῦ Ξέρξου, τὰ ὁποῖα μέσα εἰς τὸν μεγάλον πανικόν των ἐρρίπτοντο τὸ ἓν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο καὶ κατεστρέφοντο.

Ὀλίγα μόνον πλοῖα ἔχουν σωθῇ καὶ ἀνοίγουν τώρα πανιὰ πρὸς τὸ πέλαγος διὰ νὰ σωθοῦν, ἐνῷ τὰ Ἑλληνικὰ τὰ καταδιώκουν κατὰ πόδας.

Ἡ θάλασσα εἶνε τώρα γεμάτη ἀπὸ νεκροὺς καὶ ναυάγια, ἐνῷ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἀκούονται ὕμνοι πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ τὴν μεγάλην νίκην, τὴν ὁποίαν ἐχάρισαν εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Ὅλα αὐτὰ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦν ὅλων ὡς ἀστραπή. Καὶ ἐνῷ ἐχαιρέτων ἀκόμη τὸ δοξασμένον νησί, τὴν Σαλαμῖνα, ὁ ἥλιος, ποὺ ἐπλησίαζεν ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τὴν δύσιν του, ἔρριπτεν ἐπάνω της τὰς τελευταίας χρυσᾶς του ἀκτῖνας.

Οἱ μαθηταὶ μὲ τὰς ἀξίνας καὶ τοὺς σάκκους εἰς τοὺς ὤμους ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὸ βουνὸν καὶ ἐπέστρεψαν εὐχαριστημένοι καὶ ζωηροὶ εἰς τὴν πόλιν.

§ 53. Ὁ κῆπος.

Ὁ Τάσος πολλὰς φορὰς καταγίνεται εἰς διαφόρους ἐργασίας εἰς τὸν κῆπον τοῦ σχολείου. Ἕνα μικρὸν τετράγωνον τοῦ μεγάλου κήπου ἔχει ἀναλάβῃ νὰ καλλιεργῇ ὁ Τάσος μὲ μερικοὺς ἄλλους συμμαθητάς του. Τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τετράγωνον αὐτὸ ἐχώρισεν ἀπὸ τὰ ἄλλα μὲ μίαν σειρὰν ἀπὸ τριανταφυλλέας, τὰς ὁποίας περιποιεῖται καὶ ποτίζει καθημερινῶς.

Εἰς κάθε πλευρὰν τοῦ τετραγώνου αἱ τριανταφυλλέαι του εἶνε διάφοροι. Εἰς τὴν μίαν τὰ τριαντάφυλλα εἶνε μεγάλα, ἑκατόμφυλλα· εἰς τὴν ἄλλην ἔχουν βαθὺ κόκκινον χρῶμα, εἰς τὴν τρίτην εἶνε λευκὰ καὶ εἰς τὴν τετάρτην ὑπόλευκα. Μέσα εἰς τὸ τετράγωνόν του αὐτὸ ὁ Τάσος ἔχει φυτεύση τώρα μὲ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου του διάφορα λαχανικά. Ἔσκαψε καλὰ τὸ χῶμα, τὸ ἐλίπανε μὲ λίπασμα καὶ τὸ ἐχώρισεν εἰς μικρὰς πρασιάς. Εἰς μίαν πρασιὰν ἐφύτευσε λάχανα, καὶ εἰς μίαν ἄλλην μαρούλια. Ἐπῆρε μικρὰ φυτὰ ἀπὸ τὸ σπορεῖον τοῦ σχολείου καὶ τὰ ἐφύτευσεν εἰς τὰς πρασιάς του. Τὰ ποτίζει καθημερινῶς καὶ τὰ σκαλίζει, ὅταν εἶνε ἀνάγκη, διὰ νὰ μὴ φυτρώσουν ἐκεῖ ἄγρια χόρτα. Τώρα ἔχουν μεγαλώση ἀρκετὰ καὶ ὁ Τάσος μὲ τοὺς συντρόφους του ἔρχονται καὶ τὰ βλέπουν μὲ ἱκανοποίησιν.

Εἰς μίαν ἄλλην πρασιὰν ὁ σύντροφος τοῦ Τάσου ὁ Νῖκος ἔχει φυτεύση σέλινον καὶ εἰς μίαν ἄλλην ὁ Στέφανος ἀντίδια. Ὅλα ἔχουν προοδεύση πολύ, διότι ὁ Τάσος μὲ τοὺς συντρόφους του φροντίζουν πολὺ διὰ τὸ τετράγωνόν των.

Ὁ διδάσκαλος πρὶν παραδώση τὸ τετράγωνον εἰς τὸν Τάσον μὲ τοὺς συντρόφους του, εἶπε:

—«Εἰς τὸ τετράγωνον αὐτὸ θὰ φυτεύσωμεν λαχανικά, τῶν ὁποίων τρώγομεν τὰ φύλλα. Αὐτὰ θέλουν πολλὴν περιποίησιν καὶ μεγάλην φροντίδα. Ποῖος θέλει νὰ τὸ ἀναλάβη;»

— «Ἐγώ, εἶπεν ὁ Τάσος, μὲ τοὺς συντρόφους μου!»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—«Καλά, εἶπεν ὁ διδάσκαλος· σᾶς τὸ παραχωρῶ. Σᾶς εἶπα ὅμως ὅτι εἶνε τὸ δυσκολώτερον.»

—«Ἀκριβῶς δι᾿ αὐτό», εἶπεν ὁ Τάσος.

Καὶ ὁ Τάσος μὲ τοὺς συντρόφους του τὸ ἀνέλαβον. Ὁ διδάσκαλος εἶνε πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς ὁμάδος τοῦ Τάσου. Χθὲς μάλιστα ἡ ὁμὰς τοῦ εἶχε προσφέρῃ καὶ τὸ πρῶτον μαρούλι ποὺ ἔκοψαν ἀπὸ τὴν πρασιάν τους καὶ τοῦ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ χαρίσουν τὰ ἄλλα εἰς τὸν συμμαθητήν των, τὸν Στέφανον, διὰ νὰ κόπτῃ ὅταν θέλῃ.

Ὁ διδάσκαλος ἐπῄνεσε τὸν Τάσον ἀκόμη μίαν φοράν, διότι δὲν ἔπαυσε νὰ σκέπτηται τὸν συμμαθητήν του, τὸ πτωχὸν αὐτὸ προσφυγόπαιδον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον κάμῃ καὶ τὰ φορέματα τὰ Χριστούγεννα.

Πλησίον εἰς τὸ τετράγωνόν τῆς ὁμάδος τοῦ Τάσου ἦτο ἕνα ἄλλο τετράγωνον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναλάβῃ μία ἄλλη ὁμάς.

Εἰς τὸ τετράγωνον αὐτὸ ἦσαν ἄλλα λαχανικά, τῶν ὁποίων τρώγονται οἱ καρποί. Φασόλια, μπιζέλια καὶ κουκκιά.

Ἄλλο τετράγωνον εἶχε λαχανικὰ μὲ σαρκώδεις ῥίζας: πατάται, ῥεπανάκια, κρομμυδάκια, τεῦτλα.

Μὲ πόσην εὐχαρίστησιν οἱ μαθηταὶ κατεγίνοντο νὰ τὰ ποτίσουν καὶ νὰ τὰ περιποιοῦνται! Ὅλοι ἔτρεχον ἐκεῖ μὲ προθυμίαν καὶ ἔβλεπον μὲ χαρὰν τὰ μικρὰ φυτὰ ποὺ ἐμεγάλωναν ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν καὶ ἐστόλιζαν μὲ χάριν τὸν κῆπον τοῦ σχολείου των.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 54 Ὁ κάνθαρος.

Ἐνῷ μίαν ἡμέραν ὁ Τάσος μὲ τοὺς συντρόφους του

ἐπότιζον τὴν πρασιὰν τῶν λαχάνων, παρετήρησαν ἕνα ἔντομον, κατάμαυρον, τὸ ὁποῖον ἐβάδιζε μέσα εἰς τὴν πρασιὰν μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἐνῷ μὲ τοὺς ὀπισθίους πόδας του προσεπάθει νὰ κυλίσῃ μίαν μικρὰν σφαῖραν. Ἡ σφαῖρα εἶχε πέσῃ μέσα εἰς ἕνα μικρὸν λάκκον καὶ τὸ δυστυχισμένον

ἔντομον ἐπάλαιε ἐπὶ πολλὴν ὥραν νὰ τὴν φέρῃ ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἐπὶ τέλους ὕστερον ἀπὸ πολλὴν προσπάθειαν κατώρθωσε νὰ τὸ κάμῃ. Τὸ χῶμα τώρα ἦτο ὁμαλὸν καὶ τὸ ἔντομον ἤρχισε νὰ κυλίῃ τὴν σφαῖραν μὲ μεγάλην ἐπιδεξιότητα.

Ὁ Τάσος μὲ τοὺς συντρόφους του παρηκολούθουν τὸ ἔντομον μὲ περιέργειαν. Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἄλλοι μαθηταὶ ἔρχονται ἐκεῖ καὶ ὅλοι μαζὶ θαυμάζουν τὴν ἐπιδεξιότητα καὶ τὴν εὐκινησίαν του.

—«Βλέπετε πῶς τρέχει!» ἔλεγαν τὰ παιδία μεταξύ των.

—«Ἡ σφαῖρά του ὅμως δὲν εἶνε καθόλου καθαρή!» λέγει ὁ Φίλιππος. «Βλέπετε;»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Ὢ! Ὢ!» ἔκαμαν μὲ ἀηδίαν οἱ μαθηταί.

Πραγματικῶς ἡ σφαῖρα τοῦ ἐντόμου ἦτο καμωμένη ἀπὸ τὴν κόπρον τῶν ζώων.

Ἦτο ὅμως καμωμένη πολὺ κανονικὴ καὶ μὲ πολλὴν τέχνην.

— «Ποῖος ἄράγε τοῦ τὴν ἔκαμε;» ἠρώτησε μὲ ἀπορίαν ὁ Πέτρος.

— «Τὴν ἔκαμεν ὁ ἴδιος!» εἶπεν ὁ διδάσκαλος, ὁ ὁποῖος ἦλθεν ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐκεῖ, διὰ νὰ ἴδῃ τί ἔκαμναν οἱ μαθηταὶ καὶ διατὶ μαζεύονται ὅλοι ἐκεῖ.

— «Τί εἶνε αὐτό, κύριε;» ἠρώτησαν οἱ μαθηταί.

— «Τὸ ζωΰφιον αὐτὸ λέγεται κάνθαρος,» ἀρχίζει νὰ λέγῃ ὁ διδάσκαλος. «Εἶνε καὶ αὐτὸ ἓν ἔντομον, ὅπως ἡ μυῖα, ἡ μέλισσα, οἱ μύρμηκες, οἱ μεταξοσκώληκες, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχομεν μάθῃ τόσα πράγματα εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐπειδὴ μάλιστα ἔχει χρῶμα μαῦρον, ὅπως εἶνε καὶ τὰ φορέματα τῶν ἱερέων, ὁ κάνθαρος αὐτὸς ὀνομάζεται καὶ ἱερός. Οἱ ἀρχαῖοι μάλιστα Αἰγύπτιοι τὸ ἐσέβοντο πολὺ καὶ εἰς τὰ ἀρχαῖα μνημεῖά των καὶ εἰς τοὺς ναούς των ἔκαμνον πάντοτε τὴν παράστασίν του. Ὀνομάζεται ἀκόμη καὶ σκαραβαῖος.

— «Πῶς κύριε; οἱ Αἰγύπτιοι ἐσέβοντο τὸ ἀκάθαρτον αὐτὸ ἔντομον;» ἠρώτησεν ὁ Νῖκος.

— «Δὲν ἔχεις δίκαιον, Νῖκο·» λέγει ὁ διδάσκαλος. »Ἐξ ἀρχῆς πραγματικῶς οἱ κάνθαροι μᾶς προξενοῦν ἀηδίαν, διότι πετοῦν γύρω ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας καὶ σκαλίζουν αὐ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τάς, ὅπως ἡ μέλισσα πετᾶ εἰς τὰ ἄνθη. Ὅπως ὅμως ἐκείνη παίρνει ἀπὸ τὰ ἄνθη τὸ μέλι καὶ τὰ ὑλικά, διὰ νὰ κάμῃ τὴν κηρήθραν, ὅπου θὰ θέσῃ τὰ αὐγά της καὶ θὰ μεγαλώσουν τὰ τέκνα της, τὸ ἴδιον κάμνουν καὶ οἱ κάνθαροι μὲ τὰς ἀκαθαρσίας τοῦ δρόμου. Εἶνε ἡ τροφὴ καὶ ἡ κηρήθρα των, ἀηδὴς βέβαια.

Εἶνε περίεργον πῶς οἱ κάνθαροι φθάνουν ἀμέσως εἰς τὸ μέρος, ὅπου θὰ ῥιφθῇ ἀκαθαρσία. Ὀλίγα λεπτὰ ἀρκοῦν διὰ νὰ φθάσῃ ἐπὶ τόπου ὁ κάνθαρος. Τὸν βοηθεῖ φαίνεται πολὺ εἰς τοῦτο ἡ ὄσφρησίς του. Μόλις φθάσῃ ἐκεῖ ἀρχίζει ἀμέσως τὴν ἐργασίαν του.

Μὲ τὸ ῥύγχος καὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας του κόπτει τὴν τροφήν του, ἐκλέγει τὰ τεμάχια, τὰ ἑνώνει, τὰ φέρει κατόπιν κάτω ἀπὸ τὴν κοιλίαν του καὶ μὲ τοὺς τέσσαρας ὀπισθίους πόδας του τὰ πλάθει ὡσὰν ἕνας καλὸς τορνευτὴς καὶ τὰ κάμνει μίαν κανονικὴν σφαῖραν.

Ὅταν τελειώσῃ τὴν ἐργασίαν, ἀρχίζει κατόπιν νὰ μεταφέρῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὴν κατοικίαν του. Τὴν λαμβάνει μὲ τοὺς ὀπισθίους πόδας του, στηρίζει τοὺς ἐμπρο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σθίους του εἰς τὸ χῶμα καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω κυλίει πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν σφαῖράν του.

Τί ὑποφέρει ὁ δυστυχής, ὅσον νὰ τὴν μεταφέρῃ! Πόσα ἐμπόδια δὲν εὑρίσκει εἰς τὸν δρόμον του! Καὶ ὅμως εἶναι θαυμαστὴ ἡ ὑπομονή του. Ποτὲ δὲν ἀποθαρρύνεται! Πίπτει, σηκώνεται, καθαρίζει τὸν δρόμον, προχωρεῖ, ἐπιστρέφει. Ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ ἀκούραστος τὴν ἐργασίαν του.

Πολλὰς φοράς, ὅταν ὕστερον ἀπὸ τόσον κόπον πλησιάσῃ εἰς τὴν φωλεάν του ἕνας ἄλλος κάνθαρος παρουσιάζεται ἐμπρός του ἢ πετ[ᾷ] ἐπάνω του καὶ προσπαθε[ῖ] νὰ τοῦ πάρῃ τὴν πολύτιμον σφαῖράν του. Παλαίε[ι] τότε ὁ δυστυχὴς σῶμα μ[ὲ] σῶμα μὲ τὸν ἐχθρόν το[υ] καὶ πολλὰς φορὰς χάνει τὴ[ν] πολύτιμον σφαῖραν του κα[ὶ]

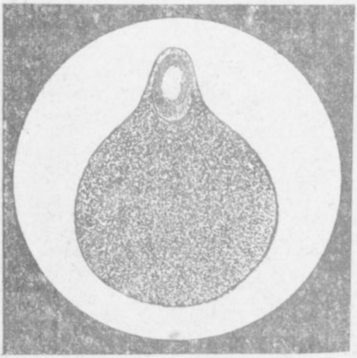

πηγαίνει νὰ ἑτοιμάσῃ μίαν ἄλλην, χωρὶς νὰ εἶνε βέβαιος ἂν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸ τέλος εἰς τὴν κατοικίαν του.

* *
*

«Ἂς ὑποθέσωμεν τέλος πάντων ὅτι ὁ κάνθαρος κατορθώνει νὰ φέρῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὴν κατοικίαν του.

Ἡ κατοικία του εἶνε ἕνα κοίλωμα μέσα εἰς τὴν ἄμμον, ὄχι πολὺ βαθεῖα καὶ ἔχει μίαν μικρὰν εἴσοδον, ὅση ἀκριβῶς χρειάζεται διὰ νὰ περνᾷ ἡ σφαῖρά του.

Ὅταν φθάσῃ ἐκεῖ, κλείει τὴν εἴσοδον μὲ τὸ χῶμα καὶ ἐκεῖ εἰς τὰ σκοτεινὰ ἀρχίζει νὰ τρώγῃ τὴν σφαῖραν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

του. Τρώγει, τρώγει ἀκατάπαυστα, ἕως ὅτου νὰ τελειώσῃ ὅλη.

—«Συγγνώμην κύριε» λέγει ὁ Νῖκος. «Ἀλλὰ ἡ σφαῖρα εἶνε μεγάλη. Εἶνε μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ σῶμά του. Πῶς ἠμπορεῖ νὰ φάγῃ ὅλην τὴν σφαῖραν».

—«Ἔχεις δίκαιον, Νῖκο», εἶπεν ὁ διδάσκαλος. «Ἀλλὰ ἡ φύσις ἔχει πολλὰ παράξενα. Ὁ κάνθαρος ἔχει τὰ ἐντόσθιά του μὲ τρόπον, ὥστε νὰ ἠμπορῇ νὰ χωνεύῃ ἀμέσως ὅ,τι τρώγει καὶ νὰ ἐξάγῃ ἀπὸ τὸ σῶμά του εἰς κάθε λεπτὸν ὅ,τι δὲν χρειάζεται.

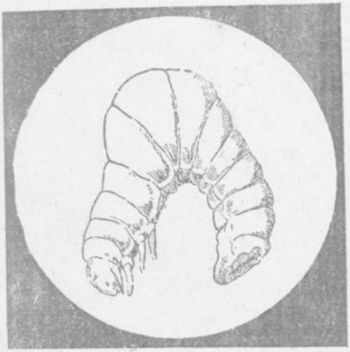

Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὴν ἐποχήν, ποὺ θέλει ὁ κάνθαρος νὰ γεννήσῃ. Θὰ ἑτοιμάσῃ πάλιν καὶ θὰ φέρῃ εἰς τὴν κατοικίαν τὴν σφαῖράν του. Ἐκεῖ θὰ τὴν κατακόψῃ, θὰ τὴν καταστρέψῃ, θὰ τὴν κάμῃ τεμάχια. Θὰ ἐξετάσῃ μήπως ἐκεῖ μέσα κρύπτεται κανὲν ἄλλο ἔντομον, ποὺ θὰ ἠμποροῦσε νὰ καταστρέψῃ τὰ ἰδικά του ᾠά. Ἀφαιρεῖ κατόπιν τὰ χάσματα καὶ μὲ τὴν συνειθισμένην ὑπομονήν του ἀρχίζει νὰ τὴν πλάθῃ πάλιν. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δίδει σφαιρικὸν σχῆμα. Ἔπειτα ὅμως εἰς ἓν μέρος τῆς σφαίρας ἀρχίζει νὰ ἀνοίγῃ ἕνα εἶδος στομίου ὄχι πολὺ βαθὺ καὶ ἡ σφαῖρα ὁμοιάζῃ τότε πρὸς ῥόδι.

Εἰς τὸ στόμιον αὐτὸ ἀφήνει τὸ ᾠόν του ὁ κάνθαρος καὶ κατόπιν μὲ τέχνην κλείει ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ στόμιον, τὸ μακραίνει ὀλίγον καὶ ἀφίνει μερικὰς ὀπάς διὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ ἀερίζηται. Ἡ σφαῖρά του τώρα ἔχει σχῆμα ἀπιδιοῦ, εἰς τὴν ἄκραν δὲ τῆς οὐρᾶς του εἶναι κλεισμένον τὸ ᾠόν.

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἀπὸ τὸ ᾠὸν ἐξέρχεται εἷς μικρὸς σκώληξ. Τίποτε δὲν τοῦ λείπει διὰ τὴν ζωήν. Ἡ κατοικία του εἶνε ζεστή. Ὁ ἥλιος τὸν ζεσταίνει διὰ μέσου τῆς ἄμμου. Ἡ σφαῖρα εἶνε ἕτοιμη τροφὴ καὶ ὁ ἀὴρ φθάνει ἕως τὰς μικρὰς ὀπάς.

Ἔχει λοιπὸν καὶ τροφὴν καὶ ἀέρα καὶ θερμότητα, τρία πράγματα, ποὺ εἶνε ἀναγκαῖα διὰ τὴν ζωήν. Καὶ ὁ μικρὸς σκώληξ ἐξακολουθεῖ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ μεγαλώνῃ, ἕως ὅτου νὰ γείνῃ τέλειος κάνθαρος.

* *
*

Καθὼς βλέπετε λοιπὸν εἶχον δίκαιον οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι νὰ τιμοῦν τοὺς κανθάρους. Ἦσαν παράδειγμα φιλοστόργου πατρός, ὁ ὁποῖος φροντίζει μὲ τόσον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ τέκνα του.

Καὶ ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν λόγους νὰ εὐχαριστῶμεν τὰ μικρὰ αὐτὰ ἔντομα. Διότι μᾶς ἀπαλλάσσουν ἀπὸ τόσας ἀκαθαρσίας, ποῦ ῥίπτονται εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν φθάνουν οἱ ὁδοκαθαρισταί!

Πόσαι ἄραγε ἀσθένειαι δὲν θὰ ἐγίνοντο ἀπὰ τὰς ἀκαθαρσίας, ἂν οἱ κάνθαροι δὲν ἐφρόντιζαν νὰ τὰς ἐξαφανίσουν ἀπὸ τὰ μέρη, ὅπου ἐρρίφθησαν;

§ 55. **Πῶς ὠφελοῦν τὰ πτηνά.**

Εἰς τὴν πρασιάν, ὅπου ἦσαν φυτευμένα τὰ μαρούλια, ὁ Τάσος εἶδε μὲ πολλὴν ἔκπληξιν, ὅτι πολλὰ ἀπ᾽ αὐτὰ ἦσαν βλαμμένα. Ἐκύτταξε μὲ προσοχὴν καὶ εἶδεν ὅτι ἐπάνω εἰς τὰ φύλλα των ἦσαν πολλοὶ μικροὶ σκώληκες, οἱ ὁποῖοι τὰ ἔτρωγον καὶ τὰ κατέστρεφον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ Τάσος ἐφώναξε τοὺς συντρόφους του καὶ ἔδειξε τοὺς μικροὺς σκώληκας, οἱ ὁποῖοι ἔτρωγον μὲ μεγάλην λαιμαργίαν τὰ φύλλα.

—«Περίεργον!» εἶπον οἱ συμμαθηταὶ τοῦ Τάσου. «Χθὲς ἀκόμη τὰ φύλλα ὅλα ἦσαν καθαρά. Ἀπὸ ποῦ ἦλθαν ὅλοι αὐτοὶ οἱ μικροὶ σκώληκες;»

—«Ἄς καθαρίσωμεν τώρα τὰ φύλλα», εἶπεν ὁ Τάσος, «καὶ ἔπειτα θὰ μάθωμεν πῶς εὑρέθησαν ἐδῶ. Ἄν τὰ ἀφήσωμεν ὅπως εἶνε, θὰ μᾶς καταστρέψουν τὰ μαρούλια μας.»

Οἱ μαθηταὶ ἤρχισαν ἀμέσως νὰ καθαρίζουν τὰ μαρούλια ἀπὸ τοὺς σκώληκας. Ἔκοπτον τὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα ἦσαν περισσότερον κατεστραμμένα καὶ ἐφόνευον τοὺς μικροὺς σκώληκας.

Ὁ Τάσος ἐπῆρε κατόπιν ἓν φύλλον γεμάτον ἀπὸ σκώληκας, τὸ ἔφερεν εἰς τὸν διδάσκαλον καὶ τοῦ εἶπε τί ἔκαμον διὰ νὰ σώσουν τὰ μαρούλια τοῦ κήπου.

—«Ἐκάμετε πολὺ καλά·» εἶπεν ὁ διδάσκαλος. «Ἄν τὰ ἀφήνετε, θὰ κατέστρεφον ὅλην τὴν πρασιάν. Εἴδετε πόσον εἶνε λαίμαργα!»

—«Ἀλλὰ ποῦ εὑρέθησαν ὅλοι αὐτοὶ οἱ σκώληκες, κύριε;» ἠρώτησεν ὁ Τάσος.

—«Ἦσαν ἐκεῖ, μέσα εἰς τὸ χῶμα τῆς πρασιᾶς. Ἡ ὡραία πεταλούδα μὲ τὰ χρωματιστὰ πτερά της, ποὺ ἐπέτα ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη τοῦ κήπου μας, ἦτο ἡ μητέρα των. Αὐτὴ ἐγέννησε πολλὰ μικρὰ ᾠά, τὰ ὁποῖα ἔκρυψεν ἐκεῖ εἰς τὰ φύλλα ἢ εἰς τὸ χῶμα. Ἀπὸ τὰ ᾠὰ ἐκεῖνα ἔγειναν οἱ μικροὶ αὐτοί σκώληκες, οἱ ὁποῖοι διὰ νὰ μεγαλώσουν ἤρχισαν νὰ τρώγουν τὰ τρυφερὰ φύλλα τῶν μαρουλιῶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μας. Εὐτυχῶς τὰ ἐπρολάβετε, διότι ἄλλως θὰ ἦσαν ὅλα κατεστραμμένα.

«Καὶ ὄχι μόνον αὐτό. Ἀπὸ τοὺς σκώληκας αὐτοὺς θὰ ἐγίνοντο καὶ ἄλλαι πεταλοῦδαι καὶ ἄλλοι σκώληκες καὶ τὸ κακὸν θὰ ἐγίνετο μεγαλύτερον. Διότι τὰ ἔντομα αὐτὰ πολλαπλασιάζονται μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα. Κάθε ἔντομον γεννᾷ ἑκατομμύρια παιδιά.»

Ἐκείνην τὴν ὥραν εἷς σπουργίτης ἐπέταξε κοντὰ εἰς τὴν πρασιὰν τῶν μαρουλιῶν. Ἐγύρισε δύο, τρεῖς φορὰς τὴν κεφαλήν του δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἅμα εἶδεν ὅτι δὲν εἶχε κανένα, ἤρχισε νὰ τρώγῃ τοὺς σκώληκας ἀπὸ τὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα εἶχον κόψῃ οἱ μαθηταί.

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγην ὥραν καὶ ἄλλοι σπουργῖται ἦλθαν ἐκεῖ καὶ μὲ τὰ ῥάμφη των ἐμάζευαν τοὺς σκώληκας ἀπὸ τὸ χῶμα.

—«Ἰδέτε ἐκεῖ τώρα», ἐξηκολούθησεν ὁ διδάσκαλος. Ἔχομεν καὶ ἄλλους βοηθοὺς εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐντόμων. Εἶνε τὰ πτηνά. Καθημερινῶς τρώγουν χιλιάδες ἀπ' αὐτά. Καὶ ὅμως τὰ ἔντομα ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε πολλά. Φαντάζεσθε τί θὰ ἐγίνετο, ἂν δὲν ἦσαν καὶ τὰ πτηνά. Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἦτο ἀνυπόφορος.

Αἱ κάμπαι, οἱ σκώληκες, αἱ μυῖαι, οἱ κώνωπες καὶ τὰ ἄλλα εἴδη τῶν ζωϋφίων θὰ ἦσαν τόσον πολλά, ὥστε ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ζήσῃ. Καὶ ὅμως κάποτε φαινόμεθα ἀχάριστοι καὶ φονεύομεν τὰ μικρὰ πτηνὰ καὶ καταστρέφομεν τὰς φωλεάς των. Φαντάζεσθε τί κακὸν κάμνομεν, πρὸ πάντων εἰς τὸν ἑαυτόν μας.»

— «Καὶ τὰ μεγάλα πτηνὰ μᾶς ὠφελοῦν κύριε;» ἠρώτησεν ὁ μικρὸς Νῖκος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—Πῶς ὄχι; Ὅλα μᾶς ὠφελοῦν καὶ ἐκεῖνα ἀκόμη, τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι θεωροῦν βλαβερά. Ἡ γλαῦξ π. χ. θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς ἀνθρώπους ὡς κακὸς οἰωνός. Ὅταν τὴν ἀκούσουν τὴν νύκτα νὰ φωνάζῃ πλησίον οἰκίας ὅπου ὑπάρχει ἀσθενής, λέγουν ὅτι ὁ ἀσθενὴς αὐτὸς θὰ ἀποθάνῃ. Καὶ ὅμως ἡ γλαῦξ ἐκείνην τὴν ὥραν δὲν κάμνει ἄλλο τίποτε, παρὰ ζητεῖ τὴν τροφήν της.

Ἐπειδὴ εἶνε πτηνὸν νυκτόβιον, ἐξέρχεται μόνον τὴν νύκτα καὶ συλλαμβάνει τὰ ἔντομα καὶ τὰ μικρὰ ζῷα τῆς νυκτός, πρὸ πάντων δὲ τοὺς ποντικούς.

Παρετηρήθη ὅτι μία γλαῦξ ἔφερε μίαν νύκτα εἰς τὴν φωλεάν της, ἕνδεκα ποντικοὺς διὰ τοὺς νεοσσούς της. Εἰς τὸν στόμαχον μιᾶς ἄλλης εὑρέθησαν ἑβδομήκοντα πέντε κάμπαι ἀπ' ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι καταστρέφουν τὰ πεῦκα.

Οἱ κόρακες ἐπίσης καταστρέφουν τὰ ἔντομα, τὰς ἀκρίδας, τὰς κάμπας, τοὺς ποντικοὺς καὶ πρὸ πάντων τὰ πτώματα. Τὸ ἴδιον κάμνουν καὶ οἱ γῦπες. Ἀπὸ πολὺ μακρὰν μὲ τὴν ὀξεῖάν των ὄσφρησιν καὶ τὴν δυνατὴν ὅρασίν των ἀνακαλύπτουν τὰ πτώματα καὶ τὰ κατατρώγουν. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον σώζουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ φοβερὰς ἀσθενείας, διότι τὰ πτώματα καταστρέφονται καὶ δὲν μολύνουσι τὸν ἀέρα.

§ 56. Ἡ εὐφυΐα τῶν μυρμήκων.

—«Ὅλα ὅμως τὰ ἔντομα δὲν εἶναι βλαβερά,» ἐξηκολούθησεν ὁ διδάσκαλος. «Τοὐναντίον ὑπάρχουν καὶ μερικά, τὰ ὁποῖα εἶναι ὠφέλιμα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅπως παραδείγματος χάριν ἡ μέλισσα.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μικρὰ ζωΰφια

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βλέπει κανεὶς προτερήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξια θαυμασμοῦ.

Ἡ φιλοπονία καὶ ἡ τάξις τῶν μελισσῶν μᾶς κάμνουν τὴν μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν. Ἀκόμη μεγαλυτέρα εἶναι ἡ ἐργατικότης καὶ ἡ εὐφυΐα τῶν μικρῶν μυρμήκων.

Αὐτοὶ τρέχουν βιαστικοί, παίρνουν τὸ σιτάρι καὶ τὸ σύρουν εἰς τὴν φωλεάν των. Ἐὰν κανεὶς δὲν ἠμπορῇ νὰ τὸ σύρῃ, τρέχει καὶ ζητεῖ βοήθειαν. Ἀμέσως οἱ ἄλλοι τρέχουν καὶ τοὺς βοηθοῦν.

Εἶναι περίεργοι οἱ πόλεμοι, ποῦ κάμνουν μεταξύ των. Πολεμοῦν μὲ μῖσος, ἔχουν ἀρχηγούς, κάμνουν πολεμικὰ σχέδια, συλλαμβάνουν αἰχμαλώτους καὶ λάφυρα, ὅπως ἀκριβῶς καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ τὰ λάφυρα νὰ εἶναι κανόνια καὶ τουφέκια, εἶναι σιτάρι, ἄχυρα καὶ ἄλλα ἔντομα.

Ἔχουν ἀκόμη καὶ ἄλλα περίεργα. Ἔχουν ἕνα εἶδος ζωϋφίων, τὰ ὁποῖα ἀμέλγουν καὶ πίνουν τὸ γάλα των, ὅπως οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰς ἀγελάδας. Φυτεύουν καὶ καλλιεργοῦν ἓν εἶδος ἀμανιτῶν καὶ τοὺς τρώγουν.

Εἶναι δὲ εὐφυέστατοι. Κάποτε εἷς γεωργὸς διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς μύρμηκας νὰ ἀναβοῦν ἐπάνω εἰς ἓν δένδρον, ἤλειψε τὸν κορμόν του μὲ κόλλαν. Αὐτοὶ ὅμως τί ἔκαμαν; Ἔβαλαν ἕνα κόκκον ἄμμου εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ δένδρου. Ἐπάνω εἰς τὸν κόκκον αὐτὸν ἀνέβη εἷς ἄλλος μύρμηξ καὶ ἐτοποθέτησεν ἕνα ἄλλον κόκκον, ἔπειτα ἄλλον καὶ τοιουτοτρόπως ἔκαμαν ἕνα δρόμον ἀπὸ ἄμμον. Ἀπὸ τὸν δρόμον αὐτὸν ἀνέβησαν ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον.

Εἷς ἄλλος γεωργὸς διὰ τὸν ἴδιον λόγον ἔσκαψε γύρω ἀπὸ τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου ἕνα μικρὸν λάκκον καὶ τὸν ἐγέμισε μὲ νερόν. Τί ἔκαμαν οἱ μύρμηκες; Ἔφεραν ἀπὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μακρὰν φύλλα, τὰ ἔρριψαν μέσα εἰς τὸ νερόν, τὸ ἓν πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ ἐσχημάτισαν τοιουτοτρόπως μίαν γέφυραν. Ἀπὸ αὐτὴν ἐπέρασαν κατόπιν καὶ ἀνέβησαν ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον.

—«Τί μεγάλη σοφία εἰς τόσα μικρὰ ζῶα!» εἶπαν οἱ μαθηταί, ὅταν ἐτελείωσεν ὁ διδάσκαλος τὸν λόγον του.

§ 57. Οἱ μετανάσται.

Τὸ μεσημέρι ὁ Τάσος ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ὁ δρόμος εἰς κάποιον μέρος εἶχε χαλάσῃ καὶ ἡ Δημαρχία εἶχεν ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐδιόρθωναν. Ὁ Τάσος ἠναγκάσθη νὰ πάρῃ τὸν δρόμον τῆς προκυμαίας.

Ἐκείνην τὴν ὥραν ἕνα μεγάλον ὑπερωκεάνειον ἦτο ἠγκυροβολημένον μέσα εἰς τὸν λιμένα. Εἶχεν ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν καὶ πολλοὶ ἐπιβάται ἐφαίνοντο εἰς τὸ κατάστρωμα. Κόσμος πολὺς ἐστέκετο εἰς τὴν ἀποβάθραν καὶ ἐπερίμενε. Αἱ λέμβοι ἐπηγαινοήρχοντο ἀπὸ τὸ ὑπερωκεάνειον εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ ἀπεβίβαζαν εἰς τὴν ἀποβάθραν τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὰς ἀποσκευάς των.

Ἔτρεχαν ἀμέσως πολλοὶ συγγενεῖς τῶν μεταναστῶν, ἐνηγκαλίζοντο καὶ ἐφιλοῦντο μὲ δάκρυα χαρᾶς. Ἦσαν πατέρες καὶ μητέρες, ποὺ ἔβλεπαν τὰ παιδιά των ὕστερα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν χωρισμόν.

Ἦσαν καὶ ἄλλοι μετανάσται, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔβλεπαν κανένα συγγενῆ των. Αὐτοὶ ἦσαν ἀπὸ τὸ ἐσωτερικόν. Θὰ ἔπαιρναν κατόπιν ἄλλο ἀτμόπλοιον ἢ σιδηρόδρομον διὰ νὰ φθάσωσι κατόπιν εἰς τὴν πατρίδα των.

Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἦσαν καλοφορεμένοι, εἶχαν πολλὰς καὶ μεγάλας ἀποσκευὰς καὶ ἐφαίνοντο χαρούμενοι καὶ γε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λαστοί. Οἱ περισσότεροι ὅμως ἐφαίνοντο ἄνθρωποι βασανισμένοι ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ ἀπὸ τὸ ταξίδι.

Εἶχαν ὀλίγας καὶ πτωχὰς ἀποσκευὰς καὶ τὰ φορέματά των ἦσαν ἀπεριποίητα καὶ πτωχικά. Ἦσαν καὶ αὐτοὶ χαρούμενοι, διότι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πατρίδα των καὶ ἔβλεπαν μὲ πολλὴν συγκίνησιν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς των.

—«Παιδί μου,» ἔλεγε μία μητέρα. «Ἦλθες ἐπὶ τέλους;» καὶ μὲ δάκρυα χαρᾶς ἐφιλοῦσε τὸν υἱόν της. «Νὰ ἤξευρες πόσα δάκρυα ἐχύσαμεν, ὅταν μᾶς ἔγραφες ὅτι ἤσουν ἄρρωστος! Ἡ καρδιά μου ἐκτυποῦσε καθημερινῶς καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν θέσιν της. Ναί, παιδί μου! Δὲν ἠμποροῦσες νὰ φαντασθῇς τὸν πόνον μας! Τὸν πόνον τῆς μητέρας, ποὺ ἔχει τὸ παιδί της ἄρρωστον εἰς τὰ ξένα!».

—«Ἐπέρασαν ἐκεῖνα, μητέρα μου», λέγει ὁ νέος μετανάστης.

«Εὐτυχῶς ἔγεινα καλὰ καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὴν πατρίδα μας. Τώρα εἶμαι κοντά σου καὶ δὲν θὰ χωρισθῶμεν ποτέ. Λησμόνησε τὴν λύπην σου ὅπως ἐγὼ θὰ λησμονήσω τὰ βάσανά μου.»

—«Ὑπέφερες λοιπὸν, παιδί μου;»

—«Ὑπέφερα πολλὰ, μητέρα μου, ὅπως ὑποφέρουν ὅλοι εἰς τὰ ξένα. Μερικοὶ νομίζουν ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικὴν εὑρίσκονται τὰ χρήματα εἰς τοὺς δρόμους καὶ φθάνει νὰ εὑρεθῇ κανεὶς εἰς τὴν Ἀμερικήν, διὰ νὰ γείνῃ πλούσιος. Πόσον ἀπατῶνται! Γνωρίζετε μὲ πόσην δυσκολίαν κερδίζει ὁ μετανάστης τὰ ὀλίγα χρήματά του;

Ἄκουσε:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 58. Τί διηγεῖται ὁ μετανάστης εἰς τὴν μητέρα του.

«Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ἀμερικήν, εὑρέθημεν μέσα εἰς ἀνθρώπους ἀγνώστους. Δὲν ἐγνωρίζαμεν τὴν γλῶσσάν των καὶ ἐπηγαίναμεν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, χωρὶς νὰ ἠμποροῦμεν νὰ συνεννοηθοῦμεν μὲ κανένα. Τὰ χρήματα, ποὺ μᾶς ἐπερίσσευσαν ἀπὸ τὸν ναῦλον, ὠλιγόστευαν καθημερινῶς καὶ ὕστερον ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας δὲν εἴχαμεν οὔτε ψωμὶ νὰ ἀγοράσωμεν. Εὐτυχῶς ὕστερα ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας ηὕραμεν ἕνα πατριώτην, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφανερώσαμεν τὴν θέσιν μας καὶ τοῦ ἐζητήσαμεν νὰ μᾶς προστατεύσῃ.

Ὁ καλὸς πατριώτης μᾶς ἐλυπήθη, μᾶς ἐβοήθησεν ὅσον ἠμποροῦσε καὶ μᾶς ἐσύστησεν εἰς ἄλλους πατριώτας, ποὺ εἰργάζοντο εἰς ἕνα ἐργοστάσιον. Οἱ πατριῶται αὐτοὶ μᾶς ὡδήγησαν εἰς τὸ ἐργοστάσιον καὶ ἐζήτησαν καὶ γιὰ μᾶς ἐργασίαν. Ὁ διευθυντὴς ὅμως δὲν ἠμποροῦσε νὰ μᾶς δώσῃ ἐργασίαν ἀμέσως. Ὑπεσχέθη νὰ μᾶς προσλάβῃ ἀργότερα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡμεῖς ἐμέναμεν εἰς ἕνα μικρὸν δωμάτιον, ὑπεφέραμεν πολὺ ἀπὸ τὸ κρύο, διότι δὲν εἴχαμεν νὰ ἀγοράσωμεν χονδρὰ σκεπάσματα. Ἡ τροφή μας καὶ αὐτὴ ὀλίγη καὶ ὄχι καλή. Ποῦ χρήματα;

Εὐτυχῶς ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας μᾶς ἔδωσαν ἐργασίαν. Ἀλλὰ τί ἐργασία! Θεέ μου! Εἰς τὸ ἐργοστάσιον αὐτὸ ἦσαν μεγάλοι φοῦρνοι ὅπου ἀνέλυον τὸν σίδηρον καὶ ἔκαμναν διάφορα ἐργαλεῖα. Χιλιάδες ἐργάται εἰργάζοντο ἐκεῖ. Ἄλλοι μὲ μικρὰ ἁμαξάκια ἔφερναν τὸ μετάλλευμα καὶ τὸ ἔρριπταν μέσα εἰς μεγάλα δοχεῖα, ἄλλοι ἀ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νιπταν τοὺς φούρνους, ἄλλοι ἐκίνουν τὰς μηχανάς, ποῦ ἐκινοῦντο μὲ ἕνα μεγάλον κρότον καὶ μὲ δαιμονιώδη ταχύτητα, ἄλλοι ἔπαιρναν τὸ ἕτοιμα ἐργαλεῖα, τὰ ἐσυσκεύαζον καὶ τὰ μετέφερον εἰς τὰς ἀποθήκας.

Ἡ χαρά μας, ὅταν μᾶς ἔδωσαν ἐργασίαν εἰς τὸ ἐργοστάσιον, δὲν περιγράφεται. Τώρα, ἐσκεπτόμεθα, θὰ κερδίσωμεν χρήματα, θὰ πληρώσωμεν ὅσα χρεωστοῦμεν, θὰ ἀγοράσωμεν φορέματα καὶ σκεπάσματα καὶ θὰ στείλωμεν καὶ μερικὰ εἰς τὴν οἰκογένειάν μας.

Ἠρχίσαμεν τὴν ἐργασίαν μας. Μᾶς διέταξαν νὰ μεταφέρωμεν τὸ μετάλλευμα. Μὲ τὴν χειράμαξάν μας ἐπαίρνούσαμεν μέσα ἀπὸ ἕνα σωρὸν μηχανάς, ποὺ ἐκινοῦντο μὲ λωρίδες καὶ τὸ ἐφέρναμεν εἰς τοὺς φούρνους. Ἡ ἐργασία μας ἦτο βαρειά, ἀλλ' ὄχι καὶ πολὺ ἐπικίνδυνη. Δυσκολωτέρα ἦτο δι' ἐκείνους, ποὺ εἰργάζοντο εἰς τὰς μηχανὰς καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς φούρνους. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκαίοντο οἱ δυστυχισμένοι ἀπὸ τὴν ζέστην, μὲ γυμνὸν τὸ στῆθος καὶ ἱδρωμένον ὅλον τὸ σῶμά των.

Τί χαρά, ὅταν ἐπήραμεν τὰ πρῶτα δολλάρια! Ἀπ' ἐκεῖνα σοῦ ἔστειλα τὰ μισά, διότι ἦσαν τὰ πρῶτα κέρδη μου.»

—«Τὸ θυμοῦμαι, παιδί μου,» εἶπεν ἡ μητέρα.

—«Εἰργάσθημεν ἀρκετοὺς μῆνας. Ἐν τῷ μεταξὺ μὲ ἔβαλαν εἰς τὰς μηχανάς. Τὸ ἡμερομίσθιόν μου ἔγεινε μεγαλύτερον καὶ ἡ χαρά μου ἐπίσης μεγάλη.

Ἀλλὰ δὲν ἐχάρην πολὺν καιρόν. Ἕνα πρωΐ, ἐνῷ ἐπερνοῦσα μέσα ἀπὸ τὰς μηχανάς, τὸ φόρεμά μου ἤγγισε μίαν λωρίδα. Μὲ τὴν μεγάλην ταχύτητά της μὲ ἔρριψε κατὰ γῆς ἀναίσθητον. Μὲ μετέφερον ἀμέσως εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ὅταν συνῆλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, δὲν εἴξευρα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πού εὑρίσκομαι. Εἶχα μεγάλους πόνους εἰς τὸ δεξιόν μου χέρι. Εἶδα ὅτι ἦτο δεμένον μὲ πυκνοὺς ἐπιδέσμους καὶ τότε πλέον ἠννόησα τί ἔγεινε.

Ἔμεινα μερικοὺς μῆνας εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Τὸ χέρι μου εὐτυχῶς ἐθεραπεύθη, ἀλλὰ δὲν ἦτο εὔκολον πλέον νὰ ἐργασθῶ. Ἡ ἐλαχίστη κούρασις θὰ μοῦ ἔκαμνε μεγάλο κακό.

Τὸ ἐργοστάσιον ἐπλήρωσε τὰ ἔξοδα τοῦ νοσοκομείου. Μοῦ ἔδωκε καὶ μίαν μικρὰν ἀποζημίωσιν διὰ τὸ πάθημά μου καὶ μὲ αὐτὴν κατώρθωσα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πατρίδα.

Τώρα θὰ ζήσω πλέον ἐδῶ. Εἶνε πολὺ κακὴ ἡ ξενητειὰ μητέρα. Πόσοι ἄλλοι, ὡς καὶ ἐγώ, δὲν ἔχουν πάθει εἰς τὰ ἐργοστάσια! Ὀλίγοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ κατορθώνουν νὰ κάμουν χρήματα εἰς τὴν ξενητειάν, χωρὶς νὰ βλάψουν τὴν ὑγείαν των.

Εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι, ποὺ ἠμποροῦν νὰ ζοῦν εἰς τὴν πατρίδα των. Ἐδῶ ὅλα εἶνε χαρούμενα, ὅλα σοῦ γελοῦν.»

— «Ναί, παιδί μου. Ἐδῶ νὰ μείνῃς!» εἶπε καὶ ἡ γραῖα μητέρα του.

§ 59. Ἡ πατρίδα μου.

Τὴν μακρινὴ πατρίδα μου πάντα ποθῶ στὰ ξένα
Ἐκεῖ τὰ χρόνια τῆς ζωῆς περνοῦν εὐτυχισμένα.
Ἐκεῖ κι᾿ ὁ θάνατος γλυκὸς κι᾿ ἀφοῦ κανεὶς πεθάνῃ
Ἔχει στὸ μνῆμα του σταυρό, καντήλι καὶ λιβάνι.

Στ᾿ ἀγαπημένο μου χωριὸ πάντα χαρὲς καὶ γλέντια.
στ᾿ ἁλώνια τραγουδιῶν φωνές, ξεφάντωμα στ᾿ ἀμπέλια
κι᾿ ὅταν χορεύῃ ἡ λεβεντιὰ στῆς Πασχαλιᾶς τὴ μέρα
βροντοκοπᾷ τὸ τύμπανο καὶ κελαηδεῖ ἡ φλογέρα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Στὴ μακρινὴ πατρίδα μου ἔχει εὐωδιὰ καὶ χάρη
Τὸ ταπεινότερο δεντρὶ τὸ πιὸ φτωχὸ χορτάρι.
Στοὺς κλώνους τῆς ἀμυγδαλιᾶς σμίγουν ἀνθοὶ καὶ χιόνια
καὶ φέρνουνε τὴν ἄνοιξη γοργὰ τὰ χελιδόνια.

Στῶν μαγεμένων της βουνῶν τὰ μαρμαρένια πλάγια
γλυκοκαλοῦν οἱ πέρδικες καὶ κλαίει ἡ κουκουβάγια.
Ἡ ἀσημένια θάλασσα μ' ἀφροὺς τὴν περιζώνει
κι' ὁ οὐρανὸς μὲ τἄστρα του τὴν χρυσοστεφανώνει.

Γ. Δροσίνη.

§ 60 Αἱ σκέψεις τοῦ Τάσου

Ὁ Τάσος ἤκουε μὲ προσοχὴν τὴν διήγησιν τοῦ μετανάστου. Ἡ περιπέτεια καὶ τὸ πάθημά του τοῦ ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν.

Ὅταν ἔφευγεν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, τὸ ὄνειρόν του ἦτο νὰ κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἀμερικήν, νὰ ἐργασθῇ ἐκεῖ, νὰ κερδίσῃ χιλιάδες δολλάρια, νὰ γείνῃ πλούσιος.

Τώρα ἤκουεν ὅτι καὶ ἐκεῖ ἡ ἐργασία δὲν εἶνε εὔκολη. Ὅτι οἱ μετανάσται ὑποφέρουν καὶ ἐκεῖ. Ὅτι ὑπάρχουν κίνδυνοι.

Τί εὐτυχὴς αὐτός, ποὺ εἶχε τὸν θεῖόν του, ὁ ὁποῖος ἐφρόντιζε τώρα νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἠμπορῇ νὰ ζήσῃ ἐδῶ, εἰς τὴν πατρίδα του, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀνάγκην νὰ τρέχῃ εἰς τὴν Ἀμερικήν!

Ἔφυγεν ἀπὸ τὴν ἀποβάθραν καὶ ἦλθεν εἰς τὸ σπίτι τῆς θείας του.

Ἡ σκέψις του τώρα ἦτο πότε νὰ τελειώσῃ τὸ σχολεῖ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

όν του καὶ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ θείου του.

—«Εἶνε εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι, ποὺ ἠμποροῦν νὰ ζοῦν εἰς τὴν πατρίδα των,» ἤκουσε τὸν μετανάστην νὰ λέγῃ εἰς τὴν μητέρα του.

Ὥστε καὶ αὐτὸς θὰ ἦτο εὐτυχής, ποὺ θὰ εἰμποροῦσε νὰ ζήσῃ ἐδῶ.

Θὰ ἔφερε μαζί του τὴν μητέρα του καὶ τὸν μικρὸν Στάμον.

Καὶ ὅλοι μαζὶ θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς.

Ἕνας λόγος ἀκόμη νὰ εὐγνωμονῇ τοὺς καλοὺς προστάτας του, τὸν θεῖον καὶ τὴν θείαν του, οἱ ὁποῖοι θὰ τοῦ ἐξησφάλιζον τὰ μέσα νὰ ζήσῃ εἰς τὴν πατρίδα του χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ τοὺς κινδύνους τῆς ξενητειᾶς.

Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμός του ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἔγειναν μεγαλύτεροι πρὸς τοὺς θείους του, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιμέλεια εἰς τὸ σχολεῖόν του ἐπίσης μεγαλυτέρα.

§ 61. Ὁ Τάσος εἰς τὸ κατάστημα τοῦ θείου του.

Ἐπέρασαν μερικὰ χρόνια. Ὁ Τάσος ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ σχολεῖόν του, ἐνεγράφη ἔπειτα εἰς μίαν ἐμπορικὴν σχολήν, ὅπου ἔμεινε τρία ἔτη.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους εἶχε δώσῃ τὰς ἐξετάσεις του.

Κόσμος πολὺς ἦτο συνηγμένος μέσα εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς σχολῆς. Εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης ἐκάθητο πλησίον τοῦ διευθυντοῦ καὶ ὁ δήμαρχος.

Ὁ διευθυντὴς ἀπήγγειλεν ἕνα ὡραῖον λόγον καὶ ἔπειτα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν, ποὺ διεκρίθησαν εἰς τὰ μαθήματα καὶ εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Πρῶτος ἀπὸ ὅλους τοὺς μαθητὰς τῆς σχολῆς ἦτο ὁ Τάσος. Εἶχε πάρει τὸν καλύτερον βαθμὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς τελειοφοίτους.

Οἱ μαθηταὶ ὅλοι καὶ ὁ κόσμος τὸν ἐχειροκρότησαν, ὅταν ἦλθεν ἐμπρὸς εἰς τὸν διευθυντήν, διὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ ἀπολυτήριόν του. Ὁ κύριος δήμαρχος τὸν συνεχάρη ἰδιαιτέρως καὶ τοῦ ἐχάρισεν ἓν ὡραῖον βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἔκαμνε δῶρον ἡ δημαρχία.

Ὁ Τάσος γεμάτος χαρὰν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας του, ἡ ὁποία τὸν ἐφίλησεν ἀπὸ τὴν χαράν της. Ὁ θεῖός του ἐπίσης ἦτο ἐνθουσιασμένος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του.

*
* *

Ὕστερον ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας ὁ θεῖός του προσεκάλεσε τὸν Τάσον εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ τοῦ εἶπε:

— «Τώρα, Τάσο μου, ἐτελείωσες τὰ μαθήματά σου. Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ἐργασθῇς. Ἐγὼ εἶμαι πολὺ κουρασμένος καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἀναπαυθῶ. Ἔπειτα καὶ ἡ ἡλικία μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπει πλέον νὰ κουράζωμαι πολύ. Ἀπὸ αὔριον θὰ ἔλθῃς εἰς τὸ γραφεῖον καὶ θὰ ἀναλάβῃς τὴν ἐργασίαν μου. Ἐγὼ θὰ εἶμαι πλησίον σου καὶ θὰ σὲ ὁδηγῶ, ἕως ὅτου συνειθίσῃς τὴν ἐργασίαν καὶ γνωρίσῃς τοὺς πελάτας τοῦ καταστήματός μας.»

Τὴν ἄλλην ἡμέραν πραγματικῶς ἕνα ὡραῖον γραφεῖον ἦτο τοποθετημένον πλησίον τοῦ γραφείου τοῦ θείου του καὶ ὁ Τάσος ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν του.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 62. Ἡ φιλεργία τοῦ Τάσου.

Ὁ Τάσος ἤρχισε μὲ ζηλευτὴν προθυμίαν τὴν ἐργασίαν του. Πρῶτος αὐτὸς ἤρχετο εἰς τὸ κατάστημα καὶ τελευταῖος ἔφευγε τὸ βράδυ, ὅταν ἐτελείωνεν ἡ ἐργασία καὶ ἔκλειε τὸ κατάστημα.

Οἱ πελάται, ποὺ ἤρχοντο εἰς τὸ κατάστημα, διὰ νὰ ἀγοράσουν ἐμπορεύματα, ἔφευγαν εὐχαριστημένοι μὲ τοὺς εὐγενεῖς τρόπους του. Οἱ ὑπάλληλοι ἐπίσης τοῦ καταστήματος ἦσαν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν καλωσύνην του. Καὶ διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν καὶ αὐτοὶ εἰργάζοντο μὲ μεγαλυτέραν προθυμίαν καὶ μὲ περισσότερον ζῆλον.

Ὀλίγος καιρὸς ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν ἡμέραν, ποὺ ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν ὁ Τάσος καὶ μία νέα ζωή, μία νέα τάξις ὑπῆρχε μέσα εἰς τὸ κατάστημα.

Ὁ θεῖός του ἦτο ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του. Ἔβλεπεν ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ καταστήματος προώδευαν. Οἱ πελάται ἔγειναν περισσότεροι καὶ ἡ ἐργασία ἐπολλαπλασιάσθη. Ἦτο τώρα εὐχαριστημένος, διότι ἔβλεπεν ὅτι, ὅταν θὰ ἔφευγεν αὐτὸς ἀπὸ τὸ κατάστημα, θὰ ἄφινεν ὀπίσω του ἕνα ἄξιον ἀντιπρόσωπόν του.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Καὶ πραγματικῶς ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρόν, ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ Τάσος ἔμαθε καλὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ καταστήματος καὶ ἐγνώρισεν ὅλους τοὺς πελάτας, αὐτὸς ἀπεσύρθη πλέον ἀπὸ τὸ κατάστημα καὶ τὸ παρέδωκεν εἰς τὸν Τάσον.

—«Σοῦ εὔχομαι, Τάσο μου, καλὴν προκοπήν», τοῦ εἶπεν ὅταν παρέδιδεν εἰς τὸν Τάσον τὰ κλειδιὰ τοῦ ταμείου του. «Ἀπὸ σήμερον σὺ εἶσαι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ καταστήματος. Θὰ κάμνῃς ὅ,τι νομίζεις συμφέρον σου. Ἐγὼ θὰ ἔρχωμαι ἐδῶ ὡς ἕνας ἐπισκέπτης, διὰ νὰ σὲ παρακολουθῶ εἰς τὴν ἐργασίαν σου καὶ νὰ σὲ καμαρώνω.»

—«Ὄχι θεῖέ μου» τοῦ εἶπεν ὁ Τάσος. «Τὸ κατάστημα θὰ εἶναι πάντα ἰδικόν σου. Ἐγὼ θὰ ἐργάζωμαι ἐδῶ διὰ σᾶς, διὰ τὴν θείαν μου, διὰ τὴν μητέρα μου καὶ διὰ τὸν ἀδελφόν μου. Ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὲ βοηθήσῃ διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ φανῶ χρήσιμος εἰς ὅλους σας καὶ νὰ σᾶς ἀποδώσω κάτι ἀπὸ τὸ καλόν, τὸ ὁποῖον ἐκάμετε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τούς ἰδικοὺς μου.»

Ἐφίλησε κατόπιν τὴν χεῖρα τοῦ θείου του καὶ ἐπῆρε τὰ κλειδιὰ τοῦ ταμείου.

§ 63. Ὁ μικρὸς Στάμος.

Ὁ Στάμος τώρα ἔχει μεγαλώσει. Πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἔχει μάθει νὰ διαβάζῃ καὶ νὰ γράφῃ.

Μίαν ἡμέραν ὁ ταχυδρόμος ἦλθεν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τοῦ ἔδωκε μίαν ἐπιστολήν.

Ἦτο γραμμένη εἰς τὸ ὄνομά του.

Ὁ Στάμος τὴν ἤνοιξε γρήγορα, γρήγορα καὶ ἤρχισε νὰ διαβάζῃ μὲ δυσκολίαν:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀγαπητέ μου Στάμο.

Ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ἔλθῃς καὶ σὺ κοντά μου. Τώρα δὲν εἴμεθα πιὰ μικρὰ καὶ ἀπροστάτευτα. Ὁ καλὸς Θεὸς ἤκουσε τὰς προσευχὰς τῆς ἀγαπημένης μητέρας μας καὶ μᾶς ἐβοήθησε. Ὁ καλὸς θεῖός μας ἐπῆρε τὴν θέσιν τοῦ πατέρα μας καὶ μοῦ ἔδωκε τὸ κατάστημα.

Τώρα ἠμπορῶ νὰ σᾶς ζήσω ὅλους. Ἐλᾶτε ἐδῶ μαζὶ μὲ τὴν μητέρα.

Σὲ φιλῶ γλυκὰ
ὁ ἀδεφός σου
Τάσος.

Ἡ χαρὰ τοῦ Στάμου δὲν περιγράφεται. Ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐδιάβασε τὸ γράμμα τοῦ Τάσου εἰς τὴν μητέρα του.

—«Ναί, παιδί μου», τοῦ λέγει ἡ μητέρα. «Ἔχω καὶ ἐγὼ γράμμα τουΤάσου καὶ μοῦ γράφει τὰ ἴδια. Βλέπεις; Ἤρχισα τώρα νὰ ἑτοιμάζωμαι διὰ τὸ ταξίδι μας καὶ ὕστερον ἀπὸ δύο ἡμέρας θὰ φύγωμεν. Ὁ Τάσος σου μᾶς περιμένει...»

Ὁ Στάμος ἐπήδα ἀπὸ τὴν χαράν του. Ὕστερον ἀπὸ τόσα χρόνια θὰ ἔβλεπε τὸν ἀδελφόν του. Θὰ ἔμενε μαζί του, ὅπως τοῦ ὑπεσχέθη τὴν ἡμέραν, ποὺ ἔφευγεν ἀπὸ τὸ χωρίον. Καὶ ἐκεῖ κοντά του θὰ ἐμεγάλωνε καὶ αὐτὸς καὶ θὰ εἰργάζοντο μαζὶ καὶ οἱ δύο, ἐνῷ ἡ μητέρα των θὰ ἦτο εὐτυχισμένη νὰ τοὺς βλέπῃ ὑγιεῖς καὶ ἐργατικούς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 64. Ἡ συνάντησις.

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ὁ Τάσος εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ Πειραιῶς ἀνέμενε τὴν μητέρα καὶ τὸν ἀδελφόν του.

Εἶχε λάβει τηλεγράφημα ὅτι ἀνεχώρησαν καὶ ὅτι θὰ ἔφθανον πρωῒ εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Ἡ καρδιά του ἐκτύπα δυνατά, διότι ὕστερον ἀπὸ τόσα ἔτη θὰ ἔβλεπε τὴν μητέρα καὶ τὸν ἀδελφόν του.

Ἐπὶ τέλους τὸ ἀτμόπλοιον ἐφάνη νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸν λιμένα. Ὁ Τάσος παίρνει μίαν λέμβον καὶ ἔρχεται εἰς τὸ ἀτμόπλοιον τὴν στιγμήν, ποῦ ἐκεῖνο ἔρριπτε πλέον τὴν ἄγκυράν του.

Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κατάστρωμα οἱ ἐπιβάται τοῦ ἀτμοπλοίου παρατηροῦν τὸν λιμένα καὶ τὴν πόλιν. Μαζὶ εἶναι καὶ ἡ μητέρα καὶ ὁ ἀδελφός του. Ὁ Τάσος τοὺς ἐγνώρισεν ἀπὸ τὴν λέμβον.

Πόσον ἐμεγάλωσε τώρα ὁ Στάμος του. Ἡ μητέρα του ὅμως εἶναι ὀλίγον ὠχρὰ καὶ ἀδύνατος. Διατί ἄραγε; Ἐσκέπτετο ὁ Τάσος. Μήπως ἀπὸ τὴν λύπην της διότι δὲν ἔβλεπε τὸν υἱόν της;

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐκεῖνοι δὲν ἀνεγνώρισαν τὸν Τάσον. Αὐτὸς τώρα εἶχε μεγαλώσει. Ἦτο νέος ὑψηλός, καλοενδεδυμένος, εὐγενής. Δὲν ὡμοίαζε καθόλου τὸ μικρὸ ἐκεῖνο παιδὶ μὲ τὰ πτωχὰ φορέματα, ποὺ ἔφευγε πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἀπὸ τὸ χωρίον. Πῶς νὰ τὸ γνωρίσουν μέσα εἰς ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, ποὺ ἦλθε γύρω ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιον;

Ἐπὶ τέλους τὸ ἀτμόπλοιον ἤραξεν.

Ὁ Τάσος ἀναβαίνει ἐπάνω καὶ προχωρεῖ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν μητέρα του.

—«Ἔρχομαι ἀπὸ μέρους τοῦ υἱοῦ σας, τοῦ Τάσου, νὰ σᾶς παραλάβω,» εἶπεν ὁ Τάσος ἐπίτηδες, διὰ νὰ ἴδῃ ἂν θὰ τὸν ἐγνώριζεν ἡ μητέρα του.

—«Τοῦ Τάσου; Καὶ διατὶ δὲν ἦλθεν ὁ ἴδιος; Ποῦ εἶνε; . . . Ἄ! . . εἶσαι σὺ . . . ὁ Τάσος μου . . . Σὲ ἐγνώρισα . . .»

Καὶ ἀμέσως ἤνοιξε τὰς χεῖράς της καὶ ἐνηγκαλίσθη τὸν υἱόν της καὶ τὸν ἐφίλει τρυφερά.

—«Τάσο!» λέγει καὶ ὁ μικρὸς Στάμος καὶ ἐναγκαλίζεται τὸν ἀδελφόν του.

Ὁ Τάσος ἐδάκρυεν ἀπὸ τὴν συγκίνησίν του.

Τέλος ὁ Τάσος διέταξε νὰ φέρουν τὰς ἀποσκευάς των εἰς τὴν λέμβον καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐβγῆκαν εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ ἀπ' ἐκεῖ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θείου του.

Οἱ καλοὶ θεῖοί του ἐπερίμεναν ἐκεῖ. Μὲ πολλὴν χαρὰν ὑπεδέχθησαν τὴν μητέρα του καὶ πρὸ πάντων τὸν μικρὸν Στάμον, ὁ ὁποῖος ἦτο, ὅπως καὶ ὁ Τάσος πολὺ γλυκὸς καὶ συμπαθητικός.

—«Τώρα θὰ ἔχω συντροφιὰ εἰς τὸ σπίτι τὸν Στάμον μας», ἔλεγεν ὁ καλὸς θεῖος.

—«Καὶ ἐγὼ τὴν μητέρα του·» εἶπεν ἡ καλὴ θεία.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 65. Ὁ Τάσος ἐνθυμεῖται τὸ χωρίον του.

Τὸ κατάστημα τοῦ Τάσου ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν προώδευε. Ὁ Τάσος εἶχε μεγαλώση τὴν ἐργασίαν του. Ἔφερε νέα εἴδη κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὰ μέρη ὅπου παράγονται καί τὰ ἐπωλοῦσε χονδρικῶς εἰς τοὺς ἄλλους ἐμπόρους. Ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του ἐκέρδιζεν ἀρκετὰ χρήματα καὶ ἔγεινεν εἷς ἀπὸ τοὺς μεγαλεμπόρους τῆς πόλεως.

Ὅλοι οἱ ἔμποροι τὸν ἐσέβοντο καὶ τὸν ἀγαποῦσαν, διότι ἦτο τίμιος καὶ εἰλικρινής.

Ὡς τόσον ὁ Τάσος πολλὰς φορὰς ἐσκέπτετο καὶ τὸ χωρίον, ὅπου εἶχε γεννηθῇ καὶ ὅπου εἶχε μάθει τὰ πρῶτα γράμματά του.

Ἔφερεν εἰς τὸν νοῦν του τὸ μικρὸν σχολεῖον μὲ τὰ πτωχὰ καὶ χαμηλὰ θρανία του, μὲ τὰ μικρὰ παράθυρά του καὶ ἔλεγε:

— «Οἱ πτωχοὶ πατριῶταί μου δὲν ἠμποροῦν νὰ κάμουν καλὸν σχολεῖον. Αὐτοὶ ἐκεῖ δυσκολεύονται νὰ ζήσουν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πῶς νὰ ἀποφασίσουν νὰ κάμουν νέον σχολεῖον διὰ τὰ παιδιά των. Ἔπειτα ἔχουν ἀνάγκην νὰ πληρώσουν καὶ τὸν διδάσκαλον. Καὶ ὅμως τὸ σχολεῖον ἐκεῖνο δὲν εἶνε καθόλου ὑγιεινόν καὶ τὰ παιδάκια ὑποφέρουν!»

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Τάσος ἔγραψε μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὸν δήμαρχον τοῦ χωρίου καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ γράψῃ πόσα χρήματα θὰ ἐχρειάζοντο διὰ νὰ κτισθῇ ἕνα νέον σχολεῖον εἰς τὸ χωρίον, μεγαλύτερον καὶ ὑγιεινότερον ἀπὸ τὸ παλαιόν.

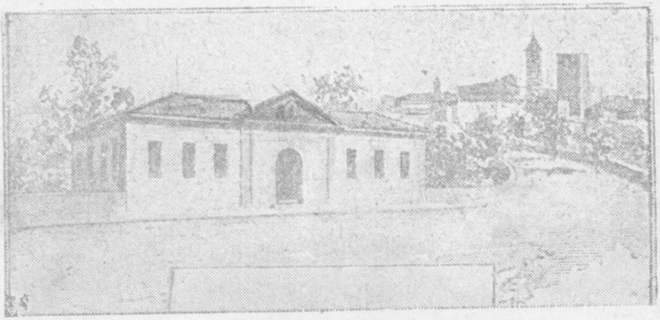

Ὁ δήμαρχος τοῦ ἀπήντησεν ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας. Τοῦ ἔστελλεν ἕνα σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ἡ δημαρχία τοῦ χωρίου καὶ ἕνα κατάλογον τῶν ἐξόδων ποὺ θὰ ἐχρειάζοντο. Μαζὶ μὲ αὐτὰ τοῦ ἔγραφεν:

—«Γνωρίζομεν ὅλοι μας ὅτι τὸ σχολεῖόν μας δὲν εἶνε καλόν. Ἀλλὰ τί νὰ κάμωμεν; Πῶς θὰ ἐξοικονομήσωμεν χρήματα, διὰ νὰ κτίσωμεν νέον σχολεῖον. Ἡ δημαρχία θὰ δώσῃ βέβαια τὸ οἰκόπεδον. Εἶνε ἕνας ὡραῖος κῆπος, ἐκεῖνος ποὺ εἶνε κοντὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας. Οἱ χωρικοὶ θὰ ἐργασθοῦν βέβαια καὶ αὐτοὶ μερικὰς ἡμέρας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀλλὰ χρειάζονται καὶ μερικὰ χρήματα, ἕως 50 χιλιάδες φράγκα. Καὶ αὐτὰ εἶνε δύσκολον νὰ τὰ εὕρωμεν.»

—«Καλά», εἶπεν ὁ Τάσος. «Αὐτὰ θὰ τὰ δώσω ἐγώ!»

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ὁ δήμαρχος τοῦ χωρίου ἔλαβε μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Τάσου, ἡ ὁποία ἔγραφε:

Κύριε δήμαρχε.

Σοῦ στέλλω ἐγκλείστως τὰς 50 χιλιάδας φράγκα τὰ ὁποῖα χρειάζεσθε, διὰ νὰ κτισθῇ τὸ νέον σχολεῖον τοῦ χωρίου μας, σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιον, ποὺ ἔστειλες. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος, διότι καὶ σεῖς ἔχετε ἐννοήσει ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ νέον σχολεῖον καὶ διότι ἡ δημαρχία θὰ δώσῃ τὸ οἰκόπεδον.

Ἐπιθυμῶ λοιπὸν νὰ κτισθῇ τὸ νέον σχολεῖον ὅσον ἠμπορεῖ γρηγορώτερα, ὥστε μὲ τὸ νέον ἔτος τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μας νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὸ νέον σχολεῖον.

Παρακαλῶ νὰ ἐπιστατήσετε ὁ ἴδιος, διὰ νὰ γείνῃ ἡ ἐργασία καλὴ καὶ στερεά.

Μὲ πολλὴν ἐκτίμησιν

Τάσος.

Ὁ δήμαρχος ἐδιάβασε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅλοι οἱ χωρικοὶ ἐγνώριζαν τὴν δωρεὰν τοῦ Τάσου διὰ τὸ σχολεῖον.

—«Λοιπόν, κύριοι», εἶπεν ὁ δήμαρχος· «Τώρα δὲν μᾶς λείπει τίποτε. Ὅπως μᾶς γράφει ὁ Τάσος, τὸ σχολεῖον πρέπει νὰ τελειώσῃ γρήγορα καὶ θὰ τελειώσῃ, ἐὰν ἐργασθῶμεν ὅλοι.»

—«Μάλιστα, μάλιστα!» εἶπον καὶ οἱ ἄλλοι σύμβουλοι.

— «Πρὸ πάντων ὅμως», εἶπεν ὁ δήμαρχος, «πρέπει νὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐχαριστήσωμεν τὸν κ. Τάσον διὰ τὴν δωρεάν του. Χωρὶς αὐτὴν τίποτε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γείνῃ. Τὸ σχολεῖον αὐτὸ εἶνε δίκαιον νὰ φέρῃ τὸ ὄνομά του.»

—«Μάλιστα κ. δήμαρχε.» εἶπον καὶ οἱ σύμβουλοι. Ὅταν τελειώσῃ τὸ σχολεῖον, θὰ βάλωμεν μίαν ἐπιγραφὴν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ κ. Τάσου.»

—«Ὡραῖα!» εἶπεν ὁ δήμαρχος. «Μὲ αὐτὸ θὰ δείξωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας εἰς τὸν καλὸν πατριώτην μας, ὁ ὁποῖος μᾶς κάμνει μίαν τόσην μεγάλην εὐεργεσίαν.»

*
* *

Ὕστερον ἀπὸ ἓξ μῆνας τὸ σχολεῖον ἐκτίσθη.

Ἐπάνω ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ σχολείου εἰς ἓν μάρμαρον ἦτο γραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ Τάσου μὲ χρυσᾶ γράμματα.

Ὁ Τάσος ἦλθεν ὁ ἴδιος εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ σχολείου. Οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἔκαμαν μεγάλας τιμάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔμεινε πολὺ συγκινημένος.

Ὅταν δὲ εἶδε τὴν χαρὰν τῶν μαθητῶν καὶ ἤκουσε τοὺς συγκινητικοὺς λόγους τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ διδασκάλου, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του.

—«Εἶμαι εὐτυχής, διότι ἠμπόρεσα νὰ κάμω ἕνα καλὸν εἰς τὴν πατρίδα μας. Ὁ Θεὸς ἂς μὲ ἀξιώσῃ νὰ κάμω καὶ ἄλλα ἀκόμη.»

ΤΕΛΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ὁ Τάσος φεύγει	σελ	3
2. Ὁ Τάσος	»	5
3. Ὁ Τάσος ταξιδεύει	»	8
4. Ἡ τρικυμία	»	11
5. Δαίδαλος καὶ Ἴκαρος	»	13
6. Οἱ Διόσκουροι	»	17
6. Ἐξακολουθεῖ τὸ ταξίδι του	»	21
7 Ἡ Ἀκρόπολις	»	22
8. Εἰς τὸν Πειραιᾶ	»	24
9. Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας του	»	27
10. Ἡ θεία τοῦ Τάσου	»	28
11. Ὁ Τάσος γράφει εἰς τὴν μητέρα του	»	31
12. Ὁ Τάσος πρόσκοπος	»	33
13. Εἰς τὴν ἐκκλησίαν	»	35
14. Ὁ ἔρανος διὰ τοὺς πτωχοὺς	»	37
15. Ἡ Ἁγία Σοφία	»	39
16. Ἡ προσκοπικὴ ἐκδρομὴ	»	42
17. Τὸ τραγούδι τῆς αὐγῆς	»	45
18. Εἰς τὸ βουνὸν	»	46
19. Ἡ κατασκήνωσις	»	48
20. Τὸ συσσύτιον	»	51
21 Ὁ Σακκορράφος	»	52
22. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Γόρδιος δεσμὸς	»	58
23. Ὁ Τάσος φρουρὸς	»	60
24. Ὁ λαγὸς	»	62
25. Ἡ ψευδομάχη	»	63
26. Ὁ Τάσος προβιβάζεται	»	74

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

27. Ἡ ἐπιστολὴ τῆς μητρὸς » 65
28. Εἰς τὸ σχολεῖον » 66
29. Εἰς τὸ ταπητουργεῖον » 68
30. Ἡ σωτηρία τοῦ Ἀρίονος » 73
31. Οἱ καλοὶ γείτονες » 78
32. Ὁ Τάσος σώζει ἕνα συμμαθητήν του » 80
33 Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ἰατροῦ » 83
34. Οἱ ὄφεις » 85
35 Ἡ ἀράχνη » 87
36. Παραμοναὶ τῶν Χριστουγέννων » 89
37. Ἡ αἴτησις » 93
38. Ὁ ἔρανος. » 94
39. Ἡ συνεδρία τῶν Ἐρύθροσταυριτῶν » 95
40. Τὰ δελτία τῆς ὑγείας » 97
41. Τί ἀπεφάσισαν οἱ Ἐρυθροσταυρῖται δια τὴν αἴτησιν » 98
42. Ἀγοράζονται τὰ φορέματα » 101
43. Τὰ κάλανδα » 102
14. Τὰ Χριστούγεννα » 103
44. Ὁ Τάσος ἐνθυμεῖται τὸ χωρίον του » 105
46. Τὸ πολύτιμον ποτήρι » 107
47. Τὰ Παναθήναια » 112
48. Τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς » 116
49. Ἡ ἀναδάσωσις » 118
50. Τὸ φύτευμα » 120
51. Τὸ βουνὸ » 123
52. Ἡ Σαλαμὶς » 124
53. Ὁ κῆπος » 126
54. Ὁ κάνθαρος » 129
55. Πῶς ὠφελοῦν τὰ πτηνὰ » 134

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

56. Ἡ εὐφυΐα τῶν μυρμήκων » 137
57. Οἱ μετανάσται » 139
58. Τί διηγεῖται ὁ μετανάστης εἰς τὴν μητέρα του » 141
59. Ἡ πατρίδα μου (ποίημα) » 153
60. Αἱ σκέψεις τοῦ Τάσου » 144
61. Ὁ Τάσος εἰς τὸ κατάστημα τοῦ θείου του » 145
62. Ἡ φιλεργία τοῦ Τάσου » 157
63. Ὁ μικρὸς Στάμος » 148
64. Ἡ συνάντησις » 150
65. Ὁ Τάσος ἐνθυμεῖται τὸ χωρίον του » 152

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας του
ὅταν ὁ λαός ἦλθεν εἰς τὴν χώραν

ωσηφ της Κωνσταντινου

σήμερα Τρίτη 29

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΙΧ. ΝΟΤΑΡΑ

ΤΑΞΙΣ Β΄. Γ΄. ΚΑΙ Δ΄. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΧΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ Ἱστορία Παλ. Διαθήκης
» » Ἱστορία Καινῆς Διαθήκης
» » Προσευχητάριον
Φ. ΦΩΤΑΡΑ ΚΑΙ Χ. ΜΟΣΧΟΒΗ Γραμματικὴ Γ΄ καὶ Δ΄ τάξ
ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ (ΣΜΥΡΝΗΣ) » Γ΄ καὶ Δ΄ »
ΧΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ Ἀριθμητικαὶ Ἀσκήσεις διὰ τὴν Β΄ »
» » » » » Γ΄ »
» » » » » Δ΄ »
ΑΘΑΝ. ΧΩΡΑΦΑ Ἱστορία Γ.΄ καὶ Δ.΄ Δημοτικοῦ
Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γεωγραφία Γ΄ καὶ Δ΄ Δημοτικοῦ
ΙΩΑΝ. ΑΜΟΡΓΙΝΟΥ Ζωολογία Γ΄ καὶ Δ΄ »

ΤΑΞΙΣ Ε.΄ ΚΑΙ ΣΤ.΄

ΧΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ Κατήχησις
» » Λειτουργικὴ
» » Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία
ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ (ΣΜΥΡΝΗΣ) Γραμματικὴ Ε΄ καὶ ΣΤ΄
Κ. ΣΑΚΕΛΛΙΑΔΟΥ Ἱστορία Ἑλλ. Αὐτοκρατορίας διὰ τὴν
» » » τῆς Νέας Ἑλλάδος διὰ τὴν Σ
ΧΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ Ἀριθμητικαὶ ἀσκήσεις Ε΄ καὶ ΣΤ΄ τά
ΙΩΑΝ. ΑΜΟΡΓΙΝΟΥ Ζωολογία » » »
Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Φυσικὴ Πειραματικὴ » » »
» » Χημεία » » »
ΔΡΑΚΟΥ Σ. Πρακτικὴ Γεωμετρία » » »

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής